

Urho Kekkosen kansallispuiston kävijätutkimus 2017

Kirsi Kuusisto

Kirsi Kuusisto
Lapin Yliopisto

Översättning: Pimma Åhman Tmi

Kansikuva: Retkeilijöitä Rumakurun vanhalla tuvalla. Kuva: Pasi Nivasalo / Metsähallitus

ISO 14001
© Metsähallitus, Vantaa 2018

ISSN-L 1235-8983
ISSN (verkkajulkaisu) 1799-5388
ISBN 978-952-295-228-8 (pdf)

Kirsi Kuusisto

Urho Kekkosen kansallispuiston kävijätutkimus 2017

KUVAILULEHTI

JULKAISIJA	Metsähallitus	JULKAISUAIKA	14.10.2018
TOIMEKSIANTAJA	Metsähallitus	HYVÄKSYMISPÄIVÄMÄÄRÄ	
LUOTTAMUKSELLISUUS	Julkinen	DIAARINUMERO	
SUOJELUALUETYYPPI/ SUOJELUOHJELMA	kansallispuisto, Natura 2000 -alue		
ALUEEN NIMI	Urho Kekkosen kansallispuisto		
NATURA 2000 -ALUEEN NIMI JA KOODI	UK-puisto-Sompio-Kemihaara FI1301701		
ALUEYKSIKKÖ	Lapin Luontopalvelut		
TEKIJÄ(T)	Kirsi Kuusisto		
JULKAISUN NIMI	Urho Kekkosen kansallispuiston kävijätutkimus 2017		
TIIVISTELMÄ	<p>Vuonna 1983 perustettu Urho Kekkosen kansallispuisto sijaitsee Itä- ja Pohjois-Lapissa, Sodankylän, Savukosken ja Inarin kuntien alueella. Kansallispuiston pinta-ala on 2 550 km². Vuosittain Urho Kekkosen kansallispuistossa vierailee noin 300 000 kävijää.</p> <p>Urho Kekkosen kansallispuiston kävijätutkimuksen aineisto kerättiin 20.2.–29.9.2017. Tutkimuksella selvitettiin puiston kävijärakenne ja käyntien alueellinen ja ajallinen jakautuminen sekä kartoitettiin kävijöiden kokemuksia ja mielipiteitä puiston hoidosta ja kehittämistarpeista. Lisäksi selvitettiin kävijöiden rahankäyttöä ja sen paikallistaloudellisia vaikutuksia sekä luonnon virkistyskäytön terveys- ja hyvinvointivaikutuksia.</p> <p>Kävijöistä 91 % oli kotimaalaisia matkailijoita. 74 % oli päiväkävijöitä ja noin viidennes yöpyi alueella. Yöpymistavoista suosituimmaksi muodostui yöpyminen omassa majoitteessa, kuten teltassa tai laavussa. Suosituimmat käyntikohteet olivat Saariselän ja Kiilopään lähialueet. Suurin kävijäryhmä olivat yli 65-vuotiaat, ja iäkkäitä kävijöitä oli vuonna 2017 jo lähes kolmannes. Toisaalta myös nuoria ja lapsiperheitä vieraili puistossa aiempaa enemmän. Useimmiten puistoon saavuttiin 2–5 hengen ryhmässä, joka koostui oman perheen jäsenistä.</p> <p>Tärkeimpiä syitä saapua Urho Kekkosen kansallispuistoon olivat luonnon kokeminen ja maisemat. Suosituimmat harrastukset kansallispuistossa olivat murtomaahiihto, kävely, eväretkeily, retkeily ja luonnon tarkailu. Pyöräily nimettiin yllättäen kuudenneksi tärkeimmäksi harrastukseksi.</p> <p>Kävijöiden odotukset täyttyivät kansallispuistokäynnillä hyvin. Käytettyjen palveluiden laatuun ja määrään oltiin tyytyväisiä. Kaikissa kävijätyytyväisyyden osatekijöissä arvosanaksi tuli yli neljä. Heikoin arvosana oli palveluilla, joka sekin arvioitiin melko hyväksi keskiarvolla 4,07. Vähiten käytettyjä palveluita olivat opastuspalvelut käsittäen sekä sähköiset palvelut että opastuskeskukset ja palvelupisteet.</p> <p>Edellinen kävijätutkimus tehtiin Urho Kekkosen kansallispuistossa vuonna 2010. Sen jälkeen alueen reitistöä ja palveluvarustusta on uusittu ja paranneltu useiden hankkeiden avulla. Parannukset ovat osaltaan nostaneet kokonaiskävijätyytyväisyyttä, joka oli 4,25 vuonna 2017.</p> <p>Urho Kekkosen kansallispuiston kävijöiden rahankäytön paikallistaloudelliset kokonaisvaikutukset olivat vuoden 2016 käyntimäärällä laskettuina noin 32 240 471 euroa ja työllisyysvaikutukset noin 323 henkilötyövuotta.</p>		
AVAINSANAT	Urho Kekkosen kansallispuisto, kävijätutkimus		
MUUT TIEDOT			
SARJAN NIMI JA NUMERO	Metsähallituksen luonnonsuojelujulkaisuja. Sarja B 242		
ISSN-L	1235-8983	ISBN (PDF)	978-952-295-228-8
ISSN (VERKKOJULKAISU)	1799-5388		
SIVUMÄÄRÄ	84 s.	KIELI	suomi
KUSTANTAJA	Metsähallitus	PAINOPAIKKA	
JAKAJA	Metsähallitus, luontopalvelut	HINTA	

PRESENTATIONSBLAD

UTGIVARE	Forststyrelsen	UTGIVNINGSDATUM	14.10.2018
UPPDRAGSGIVARE	Forststyrelsen	DATUM FÖR GODKÄNNANDE	
SEKRETESSGRAD	Offentlig	DIARIENUMMER	
TYP AV SKYDDSOMRÅDE/ SKYDDSPROGRAM	nationalpark, Natura 2000-område		
OMRÅDETS NAMN	Urho Kekkonens nationalpark		
NATURA 2000-OMRÅDETS NAMN OCH KOD	UK-puisto – Sompio – Kemihaara FI1301701		
REGIONENHET	Laplands Naturtjänster		
FÖRFATTARE	Kirsi Kuusisto		
PUBLIKATION			
SAMMANDRAG	<p>Urho Kekkonens nationalpark ligger i kommunerna Sodankylä, Savukoski och Enare i östra och norra Lappland. Nationalparken grundades år 1983 och dess areal är 2 550 km². Urho Kekkonens nationalpark har årligen ca 300 000 besökare.</p> <p>Materialet till besökarundersökningen i Urho Kekkonens nationalpark insamlades 20.2–29.9.2017. I undersökningen utreddes besökarstrukturen, besökens områdesvisa och tidsmässiga fördelning samt besökarnas erfarenheter av och åsikter om nationalparkens skötsel och utvecklingsbehov. Därtill undersöktes besökarnas penninganvändning och dess effekt på den lokala ekonomin samt hurdana effekter besökarna upplevde att naturen hade på deras hälsa och välmående.</p> <p>Hela 91 % av besökarna var inhemska turister. 74 % var dagsbesökare, medan ca en femtedel övernatade i området. Övernattning i egen regi, exempelvis i skärmskydd och tält, var det vanligaste sättet att övernattna. De populäraste besöksmålen var Saariselkäs och Kiilopääs närområden. Den största besökargruppen bestod av personer över 65 år, och de äldre besökararna bildade år 2017 nästan en tredjedel av alla besökare. Även fler unga och barnfamiljer än förr ingick in besökarna. Merparten av besökarna kom till nationalparken i sällskap på 2–5 personer som bestod av familjemedlemmar.</p> <p>De viktigaste orsakerna till besöken i Urho Kekkonens nationalpark var naturupplevelser och landskapet. De populäraste aktiviteterna i nationalparken var terrängskidåkning, promenader, utflykter med matsäck, friluftsliv och naturobservation. Cykling var något överraskande den sjätte populäraste aktiviteten.</p> <p>Besökarnas förväntningar uppfylldes väl under besöket i nationalparken. De var nöjda med kvaliteten på och mängden av tjänster. Vitsordet för varje delfaktor i besökarbelåtenheten var större än fyra. Det sämsta vitsordet fick tjänsterna, men även de ansågs rätt goda med medeltalet 4,07. De minst utnyttjade tjänsterna var guidningstjänsterna, som består av såväl elektroniska tjänster som informationscentrum och kundtjänstställen.</p> <p>Föregående besökarundersökning i Urho Kekkonens nationalpark gjordes år 2010. Efter det har områdets friluftsleder och serviceutrustning förnyats och förbättrats inom ramen av många projekt. Förbättringarna har för sin del höjt den totala besökarbelåtenheten, som år 2017 var 4,25.</p> <p>Urho Kekkonens nationalparks besökares totala inkomsteffekt på området var, räknat utgående från besökarantalet år 2016, ca 32 240 471 miljoner euro och sysselsättningseffekten 323 årsverken.</p>		
NYCKELORD	Urho Kekkonens nationalpark, besökarundersökning		
ÖVRIGA UPPGIFTER			
SERIENS NAMN OCH NUMMER	Forststyrelsens naturskyddspublikationer. Serie B 242		
ISSN-L	1235-8983	ISBN (PDF)	978-952-295-228-8
ISSN (ONLINE)	1799-5388		
SIDANTAL	84 s.	SPRÅK	finska
FÖRLAG	Forststyrelsen	TRYCKERI	
DISTRIBUTION	Forststyrelsen, Naturtjänster	PRIS	

Sisällys

1 JOHDANTO.....	7
2 KÄVIJÄTUTKIMUKSEN TOTEUTUS.....	8
2.1 Alueen kuvaus.....	8
2.2 Aineisto ja menetelmät.....	11
3 TULOKSET.....	16
3.1 Kävijärakenne	16
3.1.1 Kävijöiden perustiedot.....	16
3.1.2 Kävijöiden seuruetiedot	19
3.2 Käynti Urho Kekkosen kansallispuistossa.....	21
3.2.1 Kohteen tärkeys.....	21
3.2.2 Kävijöiden ulkoilu- ja luontoharrastukset.....	21
3.2.5 Liikkuminen kansallispuistossa	26
3.2.3 Käyntien alueellinen jakautuminen.....	27
3.2.4 Käynnin kesto ja toistuvuus.....	27
3.2.6 Saapuminen alueelle.....	31
3.2.7 Kävijöiden rahankäyttö ja sen paikallistaloudelliset vaikutukset	33
3.3 Kävijätyytyväisyys	38
3.3.1 Käynnin tarkoitus.....	38
3.3.2 Kävijöiden mielipiteet alueesta, palveluista ja ympäristön laadusta	39
3.3.3 Kävijöiden odotusten toteutuminen.....	42
3.3.4 Vastanneiden käyntiä häirinneet tekijät	43
3.3.5 Kävijätyytyväisyysindeksi.....	44
3.4 Kävijöiden kokemat terveys- ja hyvinvointivaikutukset	46
3.4.1 Käynnin terveys- ja hyvinvointivaikutukset.....	46
3.4.2 Lisäkysely luonnon terveys- ja hyvinvointivaikutuksista.....	47
3.5 Vapaamuotoiset ajatukset.....	51
4 TULOSTEN TARKASTELU	55
4.1 Yhteenveto ja johtopäätökset.....	55
4.1.1 Puistossa yöpyjiä on paljon	55
4.1.2 Patikoinnin ja hiihdon rinnalle on noussut uusia aktiviteetteja	55
4.1.3 Opastuspalveluiden käyttö.....	56
4.2 Vertailu aiempiin tutkimuksiin	56
4.2.1 Muutokset kävijäsegmenteissä.....	56
4.2.2 Toteutettujen hankkeiden vaikutus kävijätyytyväisyyteen	57
KIITOKSET	59
LÄHTEET.....	60
LIITTEET	
Liite 1 Urho Kekkosen kansallispuiston kävijätutkimuksen 2017 otantakehikko ja toteuma.....	61
Liite 2 Vapaamuotoinen palaute aihepiireittäin	62
Liite 3 Suomenkielinen kyselylomake	81

1 Johdanto

Kansallispuistojen kävijätutkimuksilla on merkittävä rooli aluekehittämisessä. Kävijätutkimus toistetaan alueittain noin viiden vuoden välein, jotta tieto pysyy ajantasaisena. Urho Kekkonen kansallispuiston ensimmäinen kävijätutkimus toteutettiin vuosina 2001–2002. Edellinen kävijätutkimus tehtiin vuonna 2010 (Aikio 2010), joten päivitetylle tiedolle oli jo tarvetta. Tuoreimpaan kävijätutkimukseen kerättiin vastauksia Urho Kekkonen kansallispuistossa helmikuusta syyskuuhun 2017. Otanta yleistetään kaikkiin Urho Kekkonen kansallispuiston kävijöihin, jolloin saadaan kattava käsitys koko kansallispuiston kävijäkunnasta. Vastauksia uusimmassa kävijätutkimuksessa saatiin 1960.

Kävijätutkimusten tavoitteena on saada selville alueen kävijärakenne, kävijöiden harrastukset, käytön alueellinen ja ajallinen jakautuminen, kävijäytyvyisyys, paikallistaloudelliset vaikutukset sekä tutkia nyt ensimmäistä kertaa myös terveys- ja hyvinvointivaikutuksia. Kävijätutkimuksen tuloksia hyödynnetään alueen hoidon ja käytön suunnittelussa sekä matkailualueen yritysyhteistyössä.

Kävijätutkimuksilla voidaan selvittää myös uudistusten ja muutosten vaikuttavuutta. Urho Kekkonen kansallispuiston uusiin hoito- ja käyttösuunnitelma valmistui vuonna 2016 (Metsähallitus 2016). Hoito- ja käyttösuunnitelmaan pohjautuva kansallispuiston järjestyssääntö (Metsähallitus 2017a) julkistettiin maaliskuussa 2017. Järjestyssääntö säätelee muun muassa pyöräilyä, tulentekoa, ratsastusta, vesiliikennettä, maastoliikennettä, leiriytymistä sekä koira- ja porovaljakkotoimintaa kansallispuistossa. Uusi järjestyssääntö mahdollistaa kesäaikaisen pyöräilyn kansallispuiston maastoon merkityillä ulkoilureiteillä. Lumipeitteisenä aikana pyöräily on sallittua kaikkialla muualla paitsi huolletuilla laduilla. Muutoksia on tullut myös alueellisiin kalastus- ja metsästys-säädöksiin.

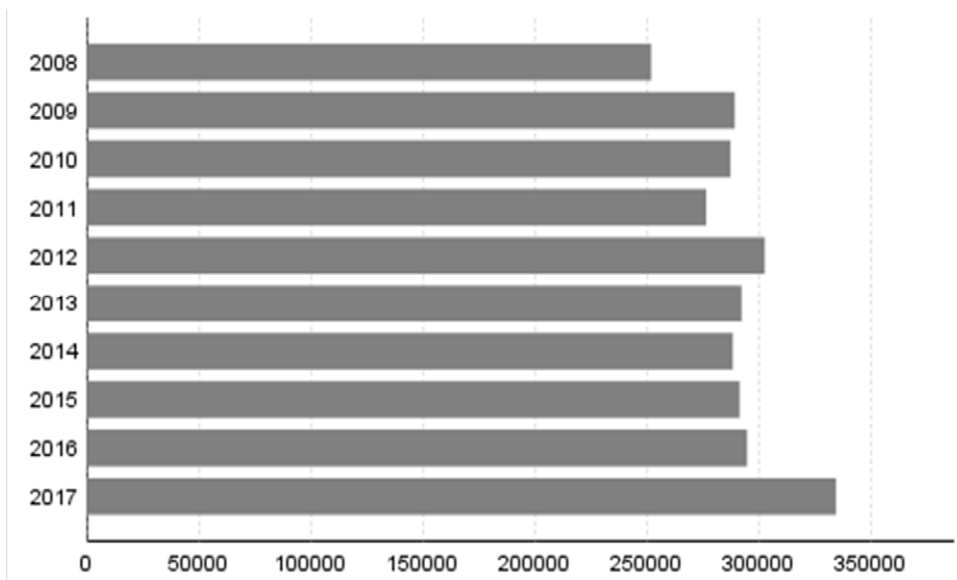
Urho Kekkonen kansallispuiston luontopalvelurakennetta on parannettu vuoden 2010 jälkeen kolmen eri hankkeen avulla. Palvelurakenteiden parantamisen tulisi näkyä kävijäytyvyisyyden nousuna. Kävijätutkimuksilla on siis mahdollista arvioida hankkeiden kannattavuutta.

2 Kävijätutkimuksen toteutus

2.1 Alueen kuvaus

Seuraava puiston kuvailu perustuu Urho Kekkosen kansallispuiston hoito- ja käyttösuunnitelmaan (Metsähallitus 2016) ja Luontoon.fi-verkkopalvelun Urho Kekkosen kansallispuistoa esitteleviin sivuihin (Metsähallitus 2017b).

Urho Kekkosen kansallispuisto perustettiin vuonna 1983 suojelemaan Metsä-Lapin ja Perä-Pohjolan arvokasta metsä-, suo- ja tunturiluontoa sekä turvaamaan luontaiselinkeinoja, kuten porotaloutta ja perinteistä retkeilyä. Retkeilijät ovat suosineet Koilliskairaa 1950-luvulta asti, vaikka kävijöiden määrä oli tuolloin vielä pieni. Kansallispuiston perustamisen jälkeen suosio retkeilijöiden keskuudessa kasvoi entisestään, ja nykyään puisto kuuluu Suomen suosituimpiin eräretkeilyalueisiin. Vuodessa alueella vieraillee noin 300 000 retkeilijää (kuva 1).

Kuva 1. Käyntimäärät Urho Kekkosen kansallispuistossa vuosina 2008-2017.

Kansallispuisto sijaitsee Itä- ja Pohjois-Lapissa, Sodankylän, Savukosken ja Inarin kuntien alueella (kuva 2). Pinta-alaltaan Suomen toiseksi suurin kansallispuisto tarjoaa kävijöille upeita luonnonnähtävyyksiä ja kiinnostavia kulttuurihistoriallisia kohteita. Kansallispuistosta on löydetty 177 muinaisjäännöstä ja muuta arkeologista kulttuuriperintökohdetta. Alueella on esimerkiksi monia vanhojen asuinpaikkojen jäännöksiä, peuranpyyntikuoppia, toisen maailmansodan aikaisia saksalaiskohteita sekä poronhoitoon ja metsätalouteen liittyviä kulttuuriperintökohteita. Suojeltuja rakennusryhmiä on 6 kpl: Somu- ja Luttojoen kolttakentät, Raja-Joosepin kenttä sekä Rumakurun uusi ja vanha päivätupa. Myös monet kansallispuiston vanhat autio- ja varaustuvat ovat kulttuurihistoriallisesti arvokkaita. Kaunisjärven ja Luiojärven alueita on esitetty valtakunnallisesti arvokkaiksi maisema-alueiksi. Urho Kekkosen kansallispuisto, Sompion luonnonpuisto, Kemihäärän erämaa-alue sekä Vaaranaavan, Nalka-aavan ja Uura-aavan soidensuojelualueet sisältyvät samaan Natura-alueeseen.

Kuva 2. Urho Kekkosen kansallispuiston sijainti. © Karttakeskus Lupa L5293, © Metsähallitus 2018.

Urho Kekkosen kansallispuiston pohjoisosia leimaavat Lutto-, Suomu- ja Muorravaarakajokien laaksot. Puiston ydinalueen muodostaa laaja ja yhtenäinen Raututuntureiden–Saariselän tunturialue. Kansallispuiston eteläosassa voi tutustua metsäluontoon sekä laajoihin, vaikeakulkuisiin aapasoihin, joilla elää rikas pesimälinnusto. Puiston kaakkoisosa on tyypillistä metsäerämaata yksittäisine tuntureineen, männiköineen ja paksusammaleisine kuusikkoineen. Kansallispuiston ytimessä sijaitseva Raututuntureiden–Saariselän alue on viimeisen jääkauden muovaamaa, helppokulkuista tunturialuetta, jossa voi tutustua kuruihin, tunturikankaisiin ja rakkakivikkoihin sekä niiden luontoon. Tunturialueen kivilaji on Lapin granuliitti, joka on syntynyt noin 1,9 miljardia vuotta sitten. Nykyiset tunturit ovat kohonneet 30–50 miljoonaa vuotta sitten niin sanottuina lohkoliikuntoina. Lohkojen murroslinjat näkyvät maastossa jokilaaksoina. Urho Kekkosen kansallispuisto sijaitsee vedenjakajalla: osa alueen joista laskee Jäämereen ja osa Pohjanlahteen. Puiston vesistöt ovatkin pääasiassa jokia ja puroja. Jäämereen laskevat vedet kuuluvat Tuulomaajoen vesistöön ja virtaavat muun muassa Suomu-, Lutto-, Muorravaarakka-, Anteri-, Jauru- ja Nuorttijokia pitkin. Kemijoen vesistöön kuuluvat Luiro-, Kopsus- ja Repojoeki sekä kansallispuistosta alkava Kemijoki laskevat Pohjanlahteen.

Taulukkoon 1 on koottu tärkeimmät tiedot Urho Kekkosen kansallispuistosta vuonna 2017. Ajankohdainen tieto Urho Kekkosen kansallispuistosta löytyy mm. Luontoon.fi-verkkopalvelusta (Metsähallitus 2017b).

Taulukko 1. Urho Kekkosen kansallispuistoa kuvaavat tärkeimmät tiedot vuonna 2017.

URHO KEKKOSEN KANSALLISPUISTO – KOE ELÄMYKSELLINEN ERÄMAA	
Perustamisajankohta	1983
Sijainti	Pohjois- ja Itä-Lappi: Inari, Savukoski, Sodankylä
Pinta-ala	2 550 km ²
Käyntimäärä	334 000 käyntiä vuodessa (2017)
Palvelut	<p>Palvelupisteet</p> <ul style="list-style-type: none"> – Saariselän palvelupiste Kiehininen – Tankavaaran Luontokeskus – Savukosken opastuskeskus Korvatunturi <p>Reittejä yhteensä</p> <ul style="list-style-type: none"> – Merkittyjä reittejä 200 km – Luontopolkuja Tankavaarassa (1–7 km) – Teemareitit Saariselällä ja Kiilopäällä (1–21 km) – Nuortin retkeilyreitti (rengasreitti 40 km) – Historiallinen Ruijanpolku (35 km yhteen suuntaan) – Kemihaara–Korvatunturinmurusta-retkeilyreitti (18 km yhteen suuntaan) <p>Autiotupia 17 kpl Varaustupia 13 kpl Avoimia kammeja 2 kpl Varaukskammeja 4 kpl Vuokratupia 2 kpl Päivätupia 7 kpl Laavuja ja kotia 27 kpl Tulentekopaikkoja 80 kpl Keittokatoksia 3 kpl Tapahtumatupa 1 kpl Yleisiä saunoja 6kpl</p>
Nähtävyydet	<ul style="list-style-type: none"> – Rumakuru – Pääsiäiskuru – Niilanpään vanha poroerotusaita – Suomunruoktun vanha kämppä – Suomujoen kolttakenttä – Oskarinkosken kolttakenttä – Raja-Joosepin kenttä – Sokosti – Luirojärvi – Ukselmapää – Paratiisikuru – Pirunportti – Lumikuru – Nuortin kanjoni – Korvatunturi
Käyttömuodot	Luonnonsuojelu, luontomatkailu, luonnon virkistyskäyttö, tutkimus, porotalous
Natura 2000	Urho Kekkosen kansallispuisto–Sompio–Kemihaara FI1301701
Hoito- ja käyttösuunnitelma	Vuodelta 2016
Järjestyssääntö	Vuodelta 2017
Hankkeet ja projektit	Saariselän ja Kiilopään luontopalvelureitistön kehittäminen 2013–2014 Saariselän revontulireitti 2014–2016 Saariselkä Twelve 2015–2017

2.2 Aineisto ja menetelmät

Kävijätutkimuksen aineisto kerättiin Urho Kekkosen kansallispuistossa 20.2.–29.9.2017. Haastattelijat keräsivät vastauksia seitsemällä paikalla: Kiilopään portilla, Auroratuvalalla, Rumakurulla, Luulammella, Vellinsärpimän päivätuvalalla, Piispanojalla ja Tankavaarassa. Lisäksi keräyslaatikoita oli Aittajärvellä, Raja-Joosepissa, Luurojärjellä, Kemihaarassa ja Nuorttijoella. Tankavaarassa, Aittajärvellä, Raja-Joosepissa ja Nuorttijoella vastauksia kerättiin ainoastaan sulan maan aikaan. Vastauksia saatiin yhteensä 1 966.

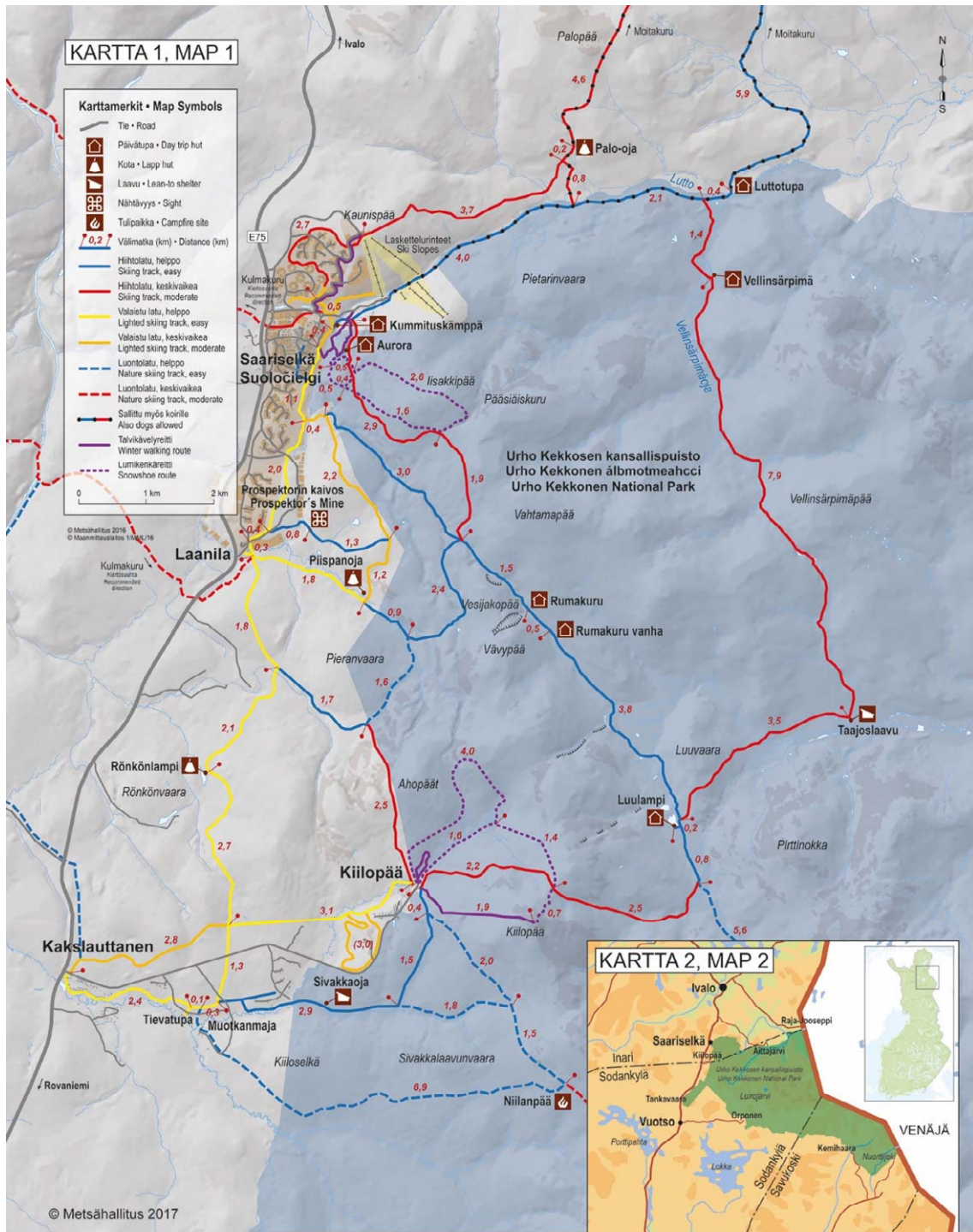
Koko kansallispuiston henkilökunta asetti suuren panoksen aineistonkeruuseen ja lähes jokainen osallistui kävijätutkimuksen toteuttamiseen. Suurimman osan aineistosta keräsivät Kristiina Aikio ja Kirsi Kuusisto. Muita haastattelijoina olivat Satu Heikkinen, Tarja Tuovinen, Suvi Jalokoski, Hanna Kämäräinen, Joel Erkkonen, Kirsti Magga, Nina Raasakka, Anu Virtanen, Mari Sarre, Aimo Pitkä, Kirsi Ukkonen ja Tuija Kangasniemi. Jokaiselle haastateltavalle kerrottiin ohjeet vastauslomakkeen täyttämiseen. Aineistonkeruupäiviltä pidettiin keruupäiväkirjaa, johon kirjattiin sääolot, keruun kesto, kerättyjen lomakkeiden lukumäärä, keruupaikka sekä muita huomioitavia asioita. Pasi Nivasalo, Antero Aikio, Alexander Kopf, Allan Niva ja Tero Turpeinen tyhjänsivät säännöllisesti kylmien pisteiden keräyslaatikoita. Kemihaaran Loman ja Kiilopään Tunturikeskuksen henkilökunta oli myös kiitettävän aktiivinen lomakkeiden vastaanottamisessa.

Tarvittavien otantapäivien määrä arvioitiin, samoin tehtiin arvio haastattelupäivien jakautumisesta eri kuukausille. Apuna käytettiin kävijälaskurien tuottamaa tietoa kävijävirtojen jakautumisesta vuoden sisällä. Keruuajataulu laadittiin olettaen, että kunakin keruupäivänä saataisiin noin 15 lomaketta. Keruupäivien satunnainen sijoittuminen keruukaudelle varmistettiin arpomalla. Samalla huolehdittiin siitä, että aineistoa kerätään sekä eri viikonpäivinä että aamu- ja iltapäivisin. Otantakehikko on liitteenä 1.

Ennen tutkimuksen alkua päätettiin, että tarvittaessa keruupäivien suhteen voidaan olla joustavia. Esimerkiksi erittäin huonon sään osuessa kohdalle tai keruuajankohdan tai -paikan osoittautuessa huomattavan hiljaiseksi tai muuten huonoksi voitaisiin aikatauluja ja paikkoja tarvittaessa muuttaa tutkimuksen edetessä. Muutaman kerran keruuajoja vaihdettiin haastattelijan muiden työtehtävien vuoksi sekä erittäin huonon sään takia. Aineistonkeruun loppuvaiheessa suoritettiin otannan edistymisen seuranta, minkä perusteella otantakehikkoa päivitettiin. Liitteessä 1 on esitetty myös aineistonkeruun toteutuma.

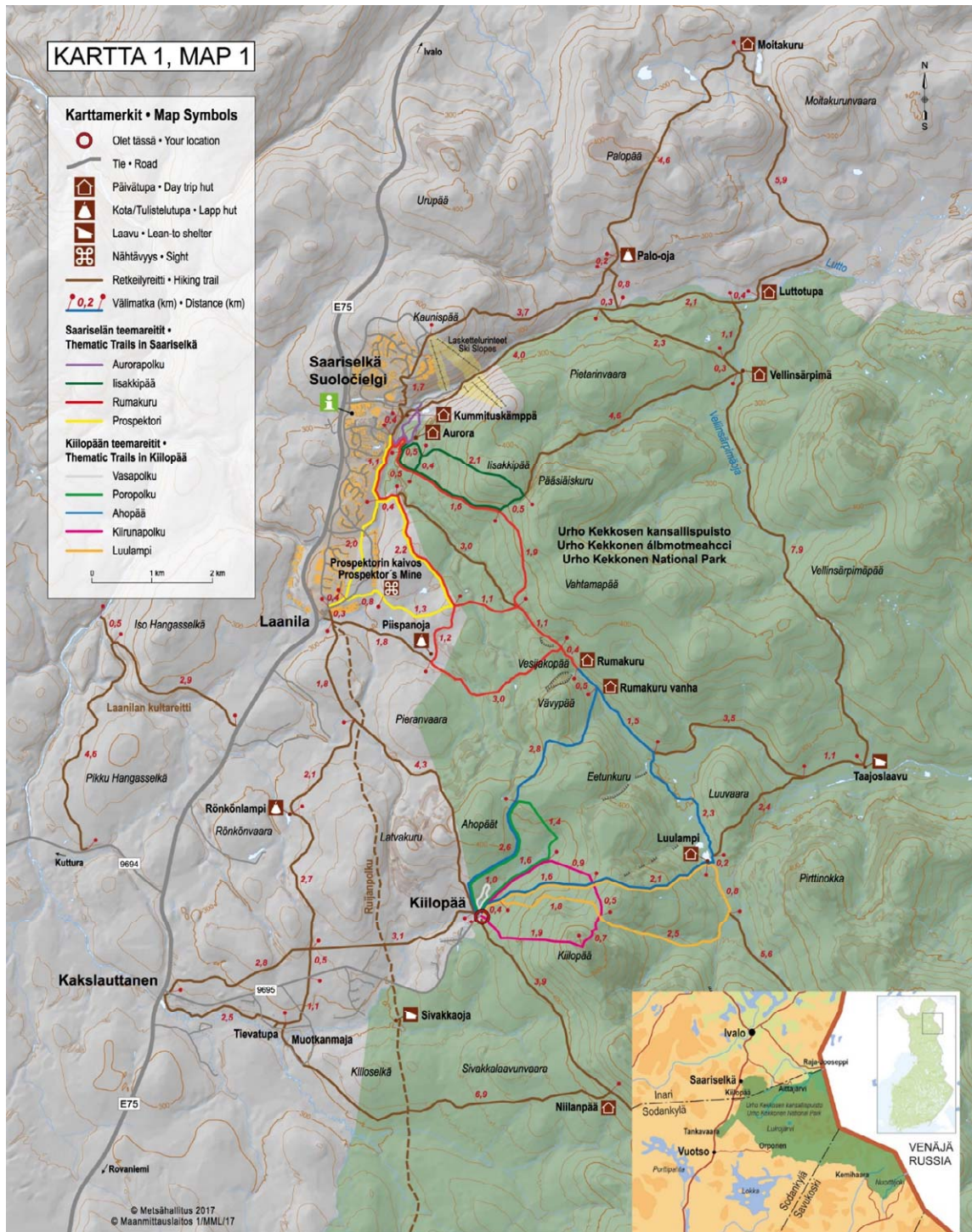
Otokseen poimittiin kaikki Urho Kekkosen kansallispuistossa vierailevat 15 vuotta täyttäneet henkilöt saapumis- tai tapaamisjärjestyksessä sitä mukaan kuin haastattelijaa vapautui aiemmin saapuneiden kävijöiden haastattelemisesta. Kiilopään portilla haastattelijaa oli vastassa kansallispuistosta palaavia kävijöitä. Mikäli oli ilmeistä, ettei kävijä ehtisi palata ennen keruuajan päättymistä, saatettiin vastauslomake antaa kävijälle mukaan jo hänen lähtiessään maastoon ja pyytää, että hän palauttaisi täytetyn lomakkeen postitse käyntinsä jälkeen. Osa kävijöistä kysyi myös omaloitteisesti mahdollisuutta lomakkeen palauttamiseen myöhempänä ajankohtana.

Kävijätutkimukseen osallistuneille oli apuna kartta kyselyalueen määrittelyä varten. Kuvan 3 kartassa on Urho Kekkosen kansallispuiston alue palveluineen ja paikannimien talvikaudella ja kuvan 4 kartassa Urho Kekkosen kansallispuiston alue palveluineen ja paikannimien kesäkaudella.

Kävijätutkimus 2017 Visitor Survey 2017

Kuva 3. Urho Kekkosen kansallispuiston talvireitit ja kävijätutkimuksen lähialueen sijainnit ja rajaukset. © Maanmittauslaitos 1/MML/18, © Metsähallitus 2018.

Kävijätutkimus 2017 Visitor Survey 2017

Kuva 4. Urho Kekkosen kansallispuiston kesäreitit ja kävijätutkimuksen lähialueen sijainnit ja rajaukset. © Maanmittauslaitos 1/MML/18, © Metsähallitus 2018.

Vastauksista 19 % saatiin Kiilopäältä, 17 % Luulammelta, 16 % Rumakurulta ja 12 % Auroratuvalta ja Vellinsärpimältä (taulukko 2). Autiotuville ja parkkipaikoille jätetyistä vastauslaatikoista eli ns. kylmistä pisteistä Luirojärvi oli suosituin vastauspaikka. Vilkkaimpia ajankohtia olivat maaliskuu, huhti- ja syyskuu kokonaisuudessaan. Kesä- ja heinäkuulta vastauksia kertyi suhteessa vähän. Tähän on saattanut vaikuttaa poikkeuksellisen kylmä ja luminen alkukesä. Havaittiin, että ne keruupaikat, joiden keräyspäivät osuivat arvonnassa alkukesälle, tulivat aliedustetuiksi vastausten kokonaismäärissä. Eroa kirittiin kuitenkin menestyksekkäästi umpeen syyskuussa järjestämällä tarvittaessa lisäkeräyspäiviä. Vastauksille asetettu määrällinen tavoite oli noin 1 200 kappaletta. Havaintojakson aikana vastauksia saatiin 1960 eli tavoitteet ylittyivät reilusti kaikissa keruupisteissä. Prosentuaalisesti keruutoteuma vastasi keruupaikoittain hyvin keruutavoitteita, joten aineistoa voidaan pitää edustavana.

Taulukko 2. Vastausten jakautuminen haastattelupaikoittain Urho Kekkosen kansallispuistossa 2017.

Haastattelupaikka	Kpl	%
Kiilopään portti	378	19
Aurorapolku	229	12
Rumakuru	316	16
Luulampi	331	17
Vellinsärpimä	233	12
Piispanoja	106	5
Tankavaara	74	4
Aittajärvi	38	2
Raja-Jooseppi	18	1
Luirojärvi	139	7
Kemihaara	47	2
Nuortijoki	51	3
Yhteensä	1 960	100

Tutkimuksessa käytettiin Metsähallituksen vakiomuotoista kävijätutkimuslomaketta, joka muokattiin Urho Kekkosen kansallispuistoa varten sopivaksi (liite 2). Vakiolomaketta ja -menetelmiä käytettäessä tutkimus on vertailukelpoinen Metsähallituksen muiden vastaavien tutkimusten kanssa (Kajala ym. 2009). Edellinen Urho Kekkosen kansallispuiston kävijätutkimus toteutettiin vakiolomaketta käyttäen, joten tutkimusten tulokset ovat vertailukelpoisia.

Vastaajista 82 % täytti lomakkeen itse haastattelupaikalla, mutta muutamaa vastaajaa haastattelija avusti täyttämällä lomakkeen haastateltavan vastauksien mukaisesti (taulukko 3). Postitse saatiin 3 % vastauksista. Itsenäisesti lomakkeen täytti 14 % vastaajista kyselypisteissä, joissa ei ollut haastattelijaa. Näissä keruupisteissä ohjeistus ja kartat olivat esillä palautuslaatikoiden yhteydessä keruukansioissa. Kyselylomakkeita oli käytettävissä suomen- ja englanninkielisinä. Vastauksista 92 % oli suomenkielisellä lomakkeella ja 8 % englanninkielisellä (taulukko 4).

Taulukko 3. Vastausten jakautuminen vastaustavoittain Urho Kekkosen kansallispuistossa 2017.

Vastaustapa	Kpl	%
Paperilomake haastattelupaikalla asiakkaan täyttämänä	1 600	82
Paperilomake haastattelupaikalla haastattelijan täyttämänä	26	1
Paperilomake postitse	53	3
Paperilomake kyselypisteessä, jossa ei haastattelijaa (esim. postilaatikko tai autiotupa)	281	14
Yhteensä	1 960	100

Taulukko 4. Vastausten jakautuminen haastattelulomakkeen kielen mukaan Urho Kekkosen kansallispuistossa 2017.

Lomakkeen kieli	Kpl	%
Englanti	155	8
Suomi	1 805	92
Yhteensä	1 960	100

Kyselylomakkeiden tiedot tallennettiin Metsähallituksen asiakasseurantatietojen hallintaan käytettävään ASTA-tietojärjestelmään. Aineiston analysoinnin tilastollisina menetelminä käytettiin suorien jakaumien tarkastelua ja kuvailevia tunnuslukuja (keskiarvo, keskihajonta, moodi, mediaani ja prosenttipisteet):

- Moodi on tyyppiarvo, joka kuvaa aineiston yleisintä arvoa.
- Mediaani ilmaisee muuttujan keskimmäisen arvon jakaen havaintoaineiston kahteen yhtä suureen osaan.
- 25 %:n prosenttipiste ilmaisee sen muuttujan arvon, jonka alle sijoittuu neljäsosa havaintoaineistosta, ja 75 %:n prosenttipiste sen muuttujan arvon, jonka alle sijoittuu kolme neljäsosaa havainnoista.

Kävijöiden rahankäytön paikallistaloudellisten vaikutusten laskemiseen käytettiin Metsähallituksen ja Metsäntutkimuslaitoksen (2009) kehittämää laskentamallia, joka on osa Metsähallituksen ASTA-tietojärjestelmää. Paikallistaloudellisten vaikutusten laskemisessa käytetään ASTAan tallennettuja tietoja kävijöistä ja heidän rahankäytöstään sekä alueen vuotuista käyntimäärää. Laskentaa varten suojelu- ja retkeilyalueet on jaettu neljään luokkaan lähialueen asukastiheyden perusteella. Urho Kekkosen kansallispuisto kuuluu tässä tarkastelussa luokkaan matkailukeskus. Kullekin luokalle on laskettu keskimääräiset välittömien vaikutusten kertautumista kuvaavat kertoimet sekä työllisyysuhdeluvut. Apuna on käytetty Tilastokeskuksen maakunnallisista panostuotostaulukoista johdettuja paikallisia panostuotostaulukoita. Paikallistaloudellisten vaikutusten laskennassa käytettävät kertoimet on päivitetty viimeksi vuonna 2014 (Vatanen & Kajala 2015).

3 Tulokset

3.1 Kävijärakenne

3.1.1 Kävijöiden perustiedot

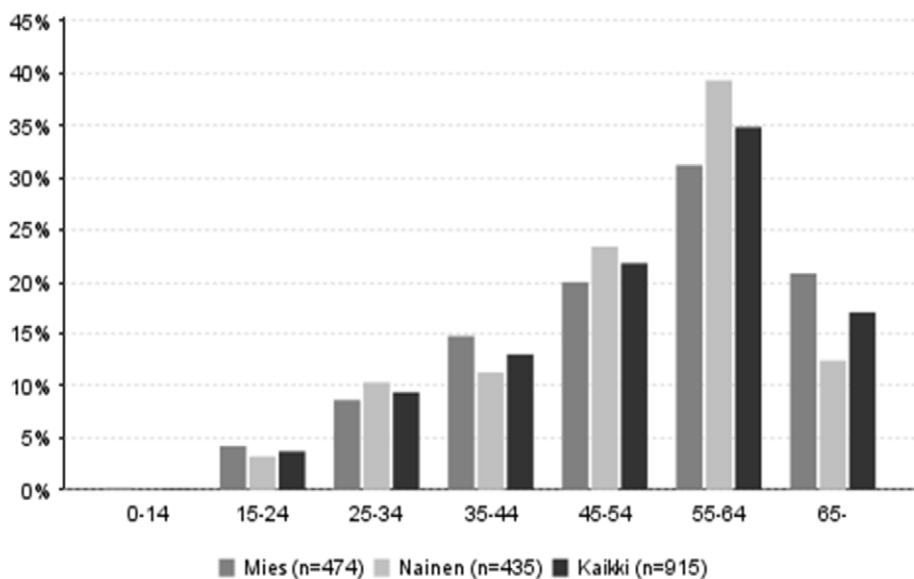
Urho Kekkosen kansallispuiston kävijätutkimukseen vastanneista 46 % oli miehiä ja 54 % naisia (taulukko 5). Miesten keski-ikä oli 55 vuotta ja naisten 53 vuotta (taulukko 6). Miehistä iäkkäin oli 88-vuotias ja naisista 84-vuotias. Miehistä suurin osa, 32 %, oli yli 65-vuotiaita. Naisvastaajista 28 % oli 55–64-vuotiaita ja saman verran yli 65-vuotiaita (kuva 5).

Taulukko 5. Vastanneiden sukupuolijakauma.

Sukupuoli	Kpl	%
Mies	891	46
Nainen	1 039	54
Yhteensä	1 930	100

Taulukko 6. Vastanneiden ikää kuvaavia tunnuslukuja.

Ikä	Mies	Nainen	Kaikki
Keski-ikä	55,01	53,49	54,19
län keskihajonta	15,28	15,21	15,26
Minimi-ikä	14	14	14
Maksimi-ikä	88	84	88
Moodi	67	66	65
Mediaani	59	57	58

Kuva 5. Vastanneiden ikäjakauma sukupuolen mukaan jaoteltuna.

Vastanneista 31 %:lla oli ylempi yliopisto- tai korkeakoulututkinto. Opistotasoinen tutkinto oli 28 %:lla ja alempi korkeakoulututkinto 19 %:lla vastaajista. Ammattikoulun käyneitä oli 16 % ja 7 %:lla ei ollut lainkaan ammatillista tutkintoa. Naisvastaajat olivat hieman korkeammin koulutettuja kuin miehet (taulukko 7).

Taulukko 7. Vastanneiden koulutustaso sukupuolen mukaan jaoteltuna.

Ammatillinen koulutus	Mies		Nainen		Kaikki	
	kpl	%	kpl	%	kpl	%
Ammattikoulu	171	20	123	12	294	16
Opistotasoinen tutkinto	221	26	300	30	524	28
Alempi yliopisto- tai korkeakoulututkinto	146	17	205	20	354	19
Ylempi yliopisto- tai korkeakoulututkinto	257	30	326	32	583	31
Ei ammatillista tutkintoa	67	8	60	6	128	7
Yhteensä	862	100	1 014	100	1 883	100

Kotimaisia matkailijoita oli vastanneista 91 % ja paikallisia asukkaita 3 % (taulukko 8). Eniten kotimaisia kävijöitä Urho Kekkosen kansallispuistoon tuli Helsingistä (12 %) ja Espoosta (6 %) (taulukko 9). Seuraavaksi yleisimmät vastaajien asuinkunnat olivat Tampere (5 %), Oulu (3 %) ja Jyväskylä (3 %). Ulkomaisia matkailijoita oli 6 % ja he edustivat 20 eri kansalaisuutta. Suurin osa ulkomaalaisista vastaajista tuli Saksasta, Ranskasta, Yhdistyneestä Kuningaskunnasta, Belgiasta, Alankomaista ja Tšekistä (taulukko 10). Aasiasta (Kiina, Japani ja Taiwan) oli yhteensä 5 vastaajaa.

Taulukko 8. Vastanneiden luokittelu asuinkunnan ja kotimaan perusteella.

Kävijätyyppi	Kpl	%
Paikallinen asukas	62	3
Kotimainen matkailija	1 704	91
Ulkomainen matkailija	116	6
Yhteensä	1 882	100

Taulukko 9. Vastanneiden yleisimmät asuinkunnat.

Asuinkunta	Kpl	%
Helsinki	207	12
Espoo	105	6
Tampere	88	5
Oulu	57	3
Jyväskylä	47	3
Vantaa	43	2
Kouvola	43	2
Kuopio	36	2
Inari	36	2
Turku	36	2
Rovaniemi	36	2
Lappeenranta	33	2
Joensuu	31	2

Taulukko 10. Vastanneiden yleisimmät kotimaat.

Kotimaa	Kpl	%
Suomi	1 838	94
Saksa	19	1
Ranska	17	1
Yhdistynyt kuningaskunta	12	1
Belgia	11	1
Alankomaat	11	1
Tšekki	10	1
Yhteensä	1 960	100

3.1.2 Kävijöiden seuruetiedot

Urho Kekkonen kansallispuiston kävijät saapuivat puistoon useimmiten pienissä 2–5 hengen seurueissa (74 %) (taulukko 11). Useamman hengen seurueista puolet oli kahden hengen seurueita ja neljännes yli 4 hengen seurueita (taulukko 12). Kooltaan suurin oli 84 hengen seurue. Yksin liikkuvia oli 9 %.

Vastanneista 198:lla oli seurueessaan alle 15-vuotiaita (taulukko 12). Näissä seurueissa lapsia oli keskimäärin 2,7 ja heidän ikänsä oli keskimäärin 9 vuotta. Liikuntaesteisiä oli 25 seurueessa ja heitä oli näissä seurueissa yleisimmin 1.

Taulukko 11. Vastanneiden seuruetiedot.

Seurueen koko	Kpl	%
Yksin	181	9
2–5 hengen seurue	1 415	74
6 tai useamman hengen seurue	323	17
Yhteensä	1 919	100

Taulukko 12. Usean hengen seurueita kuvaavia tunnuslukuja Urho Kekkonen kansallispuistossa.

	n	Keski-arvo	Keski-haj.	Prosenttipisteet				
				Min	25%	Med	75%	Max
Seurueen koko yhteensä	1 738	6,1	10,04	2	2	2	4	84
Alle 15-vuotiaita	198	2,7	2,78	1	1	2	3	24
Liikuntaesteisiä	25	1,3	0,74	1	1	1	1	4
Alle 15-vuotiaiden syntymävuodet	324	2008,6	4,26	2002	2005	2008	2012	2017

Suurin osa kävijöistä oli tullut kansallispuistoon oman perheen (54 %) tai ystävien (27 %) kanssa (taulukko 13). Muista sukulaisista koostuvissa seurueissa oli puistoon saapunut 5 % vastaajista. Kerhoja ja yhdistyksiä (88 vastaajaa) sekä eläkeläisryhmiä (52 vastaajaa) liikkui Urho Kekkonen kansallispuistossa runsaasti kävijätutkimuksen aineistonkeräyksen aikana. Työtovereiden kanssa oli liikkeellä 2 % vastaajista. 19 vastaajaa oli ohjelmapalveluyrityksen asiakkaita ja 17 vastaajaa ilmoitti saapuneensa puistoon koululuokan kanssa. Muista seurueityypeistä oli mainittu mm. seurakunta, partioporukka ja talkooväki (taulukko 14).

Taulukko 13. Seurueen koostumus.

Seurueen koostuminen	Kpl	%
Oman perheen jäsenet	887	54
Muut sukulaiset	90	5
Ystävät	442	27
Työtoverit	36	2
Koululuokka	17	1
Opiskeluryhmä	1	0
Eläkeläisryhmä	52	3
Ohjelmopalveluyrityksen asiakkaat	19	1
Kerho, yhdistys tms.	88	5
Jokin muu, mikä?	18	1
Yhteensä	1 650	100

Taulukko 14. Seurueen koostumus muu.

Seurueen koostumus muu	Kpl
Facebook group members	1
Girlfriends family	1
Koira	1
Kumppani	1
Lastenkoti	1
Partiolaiset	1
Partioporukka	1
Seurakunta	3
Seuramatka	1
SL:n jäsenet	1
Talkooporukka	1
Talkooväki	2
Tulilla-ryhmä	1
Valmismatka	1
Yhteensä	17

3.2 Käynti Urho Kekkosen kansallispuistossa

3.2.1 Kohteen tärkeys

Suurin osa (64 %) kävijöistä ilmoitti Urho Kekkosen kansallispuiston olevan heidän matkansa ainoa tai tärkein kohde (taulukko 15). Yksi matkan ennalta suunnitelluista kohteista Urho Kekkosen kansallispuisto oli 32 %:lle vastaajista. Muiksi kohteiksi ilmoitettiin yleisimmin Inari, Ivalo ja Utsjoki. Jäämerelle ja Norjaan suuntasi myös useampi vastaaja. Saariselän ohella muiksi kohteiksi nimettyjä tunturikeskuksia olivat Levi, Ruka ja Pyhä. Muista kansallispuistoista ja erämaa-alueista mainittiin Lemmenjoen kansallispuisto, Hossa, Oulanka, Hammastunturin erämaa, Kaldoaivin erämaa, Pyhä–Luoston kansallispuisto, Pallas–Yllästunturin kansallispuisto ja Sompion luonnonpuisto.

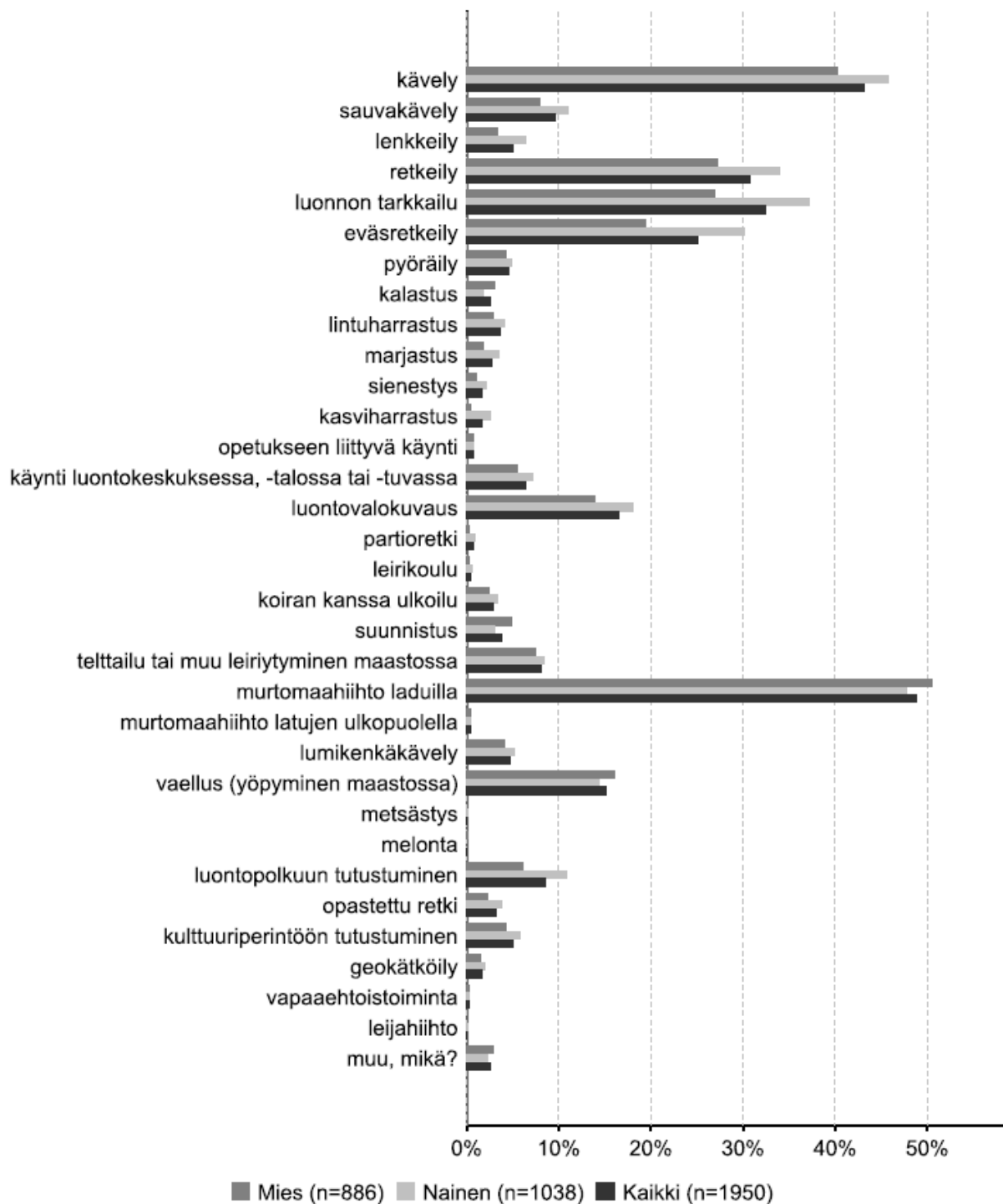
Vain 4 % vastaajista oli poikennut kansallispuistoon ennalta suunnittelematta. Matkan pääkohdeksi mainittiin tällöin tyypillisimmin Saariselkä.

Taulukko 15. Urho Kekkosen kansallispuiston tärkeys matkan kohteena.

Kohteen tärkeys	Kpl	%
Matkasi ainoa tai tärkein kohde	1 211	64
Yksi matkasi suunnitelluista kohteista	615	32
Ennalta suunnittelematon kohde matkan varrella	77	4
Yhteensä	1 903	100

3.2.2 Kävijöiden ulkoilu- ja luontoharrastukset

Kävijät harrastivat tällä käynnillään Urho Kekkosen kansallispuistossa useimmiten murtomaahiihtoa (49 % vastanneista) ja kävelyä (43 % vastanneista). Luonnon tarkkailua harrasti 33 %, retkeilyä 31 % ja eväsretkeilyä 25 % vastaajista (kuva 6, taulukko 16). 17 % vastaajista harrasti luontovalokuvausta, 15 % ilmoitti olleensa vaelluksella ja 8 % telttailmassa. Suuria eroja miesten ja naisten välillä ei ollut, joskin naiset harrastivat sauvakävelyä ja luontopolkuun tutustumista selvästi enemmän (11 %) kuin miehet.

Kuva 6. Erilaisten harrastusten suosio kyseisellä käynnillä Urho Kekkosen kansallispuistossa. Kysymyksessä oli mahdollista valita useampi vaihtoehto.

Taulukko 16. Pääasialliset aktiviteetit, joihin kävijät osallistuivat käynnillään Urho Kekkosen kansallispuistossa. Kysymyksessä oli mahdollista valita useampi vaihtoehto.

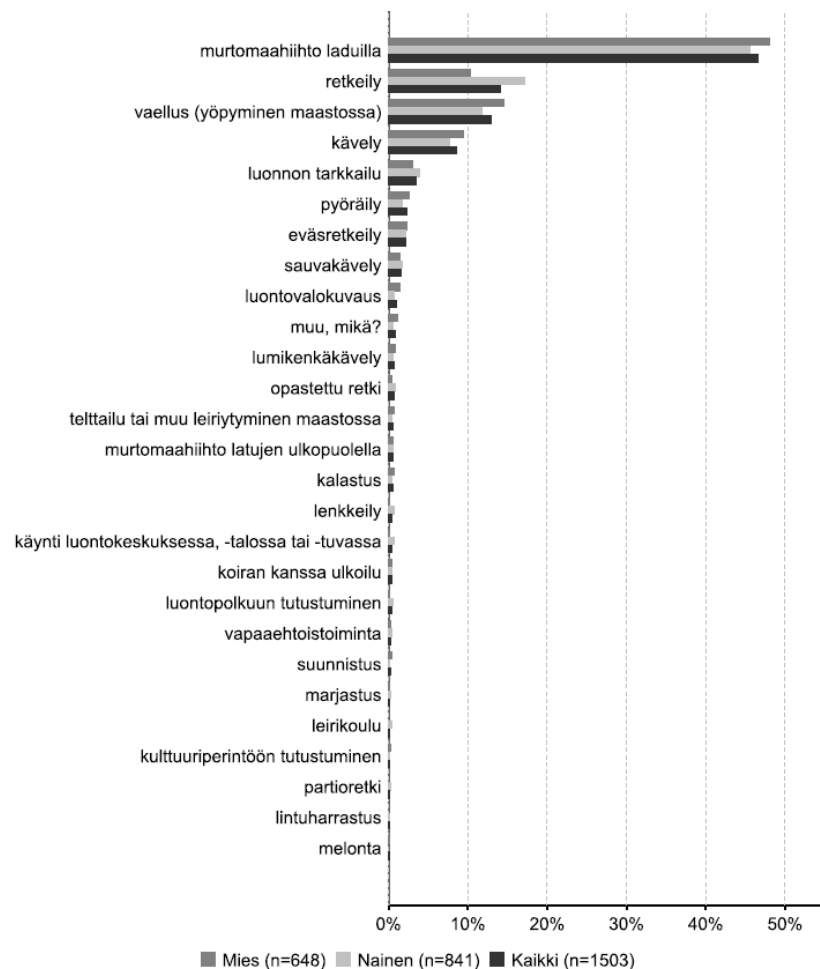
Harrastus	Mies		Nainen		Kaikki	
	kpl	%	kpl	%	kpl	%
Kävely	356	40	475	46	842	43
Sauvakävely	70	8	115	11	188	10
Lenkkeily	30	3	67	6	99	5
Retkeily	242	27	352	34	601	31
Luonnon tarkkailu	239	27	386	37	634	33
Eväsretkeily	172	19	313	30	489	25
Pyöräily	38	4	50	5	90	5
Kalastus	27	3	19	2	49	3
Lintuharrastus	26	3	43	4	70	4
Marjastus	16	2	36	3	52	3
Sienestys	9	1	23	2	32	2
Kasviharrastus	4	0	27	3	33	2
Opetukseen liittyvä käynti	6	1	8	1	16	1
Käynti luontokeskuksessa, -talossa tai -tuvassa	49	6	74	7	124	6
Luontovalokuvaus	124	14	188	18	322	17
Partioretki	3	0	10	1	14	1
Leirikoulu	2	0	6	1	9	0
Koiran kanssa ulkoilu	21	2	35	3	56	3
Suunnistus	43	5	31	3	74	4
Telttailu tai muu leiriytyminen maastossa	67	8	87	8	157	8
Murtomaahiihto laduilla	447	50	495	48	953	49
Murtomaahiihto latujen ulkopuolella	4	0	5	0	9	0
Lumikenkäkävely	37	4	54	5	92	5
Vaellus (yöpyminen maastossa)	142	16	151	15	295	15
Metsästys			1	0	1	0
Melonta	1	0			1	0
Luontopolkuun tutustuminen	54	6	112	11	166	9
Opastettu retki	20	2	39	4	61	3
Kulttuuriperintöön tutustuminen	38	4	61	6	99	5
Geokätköily	13	1	21	2	34	2
Vapaaehtoistoiminta	2	0	4	0	6	0
Leijahiihto			1	0	1	0
Muu	25	3	24	2	50	3
Yhteensä	886		1 038		1 950	

Useimmat kävijätutkimukseen vastanneista osallistuivat tällä käynnillään 1–3 aktiviteettiin (68 % vastanneista) (taulukko 17). 25 % osallistui 4–6 toimintaan ja 7 % seitsemään tai useampaan. Naiset harrastivat keskimäärin useampia asioita kuin miehet.

Taulukko 17. Harrastusten lukumäärä kyseisellä käynnillä Urho Kekkonen kansallispuistossa.

Harrastusten lukumäärä	Miehet		Naiset		Kaikki	
	kpl	%	kpl	%	kpl	%
1–3	639	72	665	64	1 321	68
4–6	211	24	276	27	495	25
7–9	32	4	81	8	114	6
10 tai enemmän	4	0	16	2	20	1
Yhteensä	886	100	1 038	100	1 950	100

Kävijöiltä tiedusteltiin lisäksi, mikä oli heidän tärkein harrastuksensa tällä käynnillä Urho Kekkonen kansallispuistossa. Tärkeimmäksi nostettiin yleisimmin murtomaahiihto laduilla, jonka valitsi 47 % vastaajista (kuva 7, taulukko 18). Pyöräily nousi kuudenneksi tärkeimmäksi aktiviteetiksi.

Kuva 7. Vastanneiden tärkein harrastus kyseisellä käynnillä Urho Kekkonen kansallispuistossa.

Taulukko 18. Vastanneiden tärkein harrastus kyseisellä käynnillä Urho Kekkosen kansallispuistossa.

Tärkein harrastus	Mies		Nainen		Kaikki	
	kpl	%	kpl	%	kpl	%
Murtomaahiihto laduilla	311	48	383	46	701	47
Retkeily	67	10	145	17	213	14
Vaellus (yöpyminen maastossa)	94	15	99	12	195	13
Kävely	61	9	65	8	128	9
Luonnon tarkkailu	20	3	33	4	53	4
Pyöräily	17	3	15	2	34	2
Eväsretkeily	15	2	18	2	33	2
Sauvakävely	9	1	14	2	23	2
Luontovalokuvaus	9	1	6	1	15	1
Muu, mikä?	7	1	5	1	12	1
Lumikenkäkävely	6	1	5	1	11	1
Opastettu retki	3	0	7	1	10	1
Telttailu tai muu leiriytyminen maastossa	5	1	4	0	9	1
Murtomaahiihto latujen ulkopuolella	4	1	5	1	9	1
Kalastus	5	1	3	0	8	1
Lenkkeily	1	0	6	1	7	0
Käynti luontokeskuksessa, -talossa tai -tuvassa	1	0	6	1	7	0
Koiran kanssa ulkoilu	3	0	4	0	7	0
Luontopolkuun tutustuminen	1	0	5	1	6	0
Vapaaehtoistoiminta	2	0	3	0	5	0
Suunnistus	3	0	1	0	4	0
Marjastus	1	0	2	0	3	0
Leirikoulu			3	0	3	0
Kulttuuriperintöön tutustuminen	2	0	1	0	3	0
Partioretki			2	0	2	0
Lintuharrastus			1	0	1	0
Melonta	1	0			1	0
Yhteensä	648	100	841	100	1 503	100

3.2.5 Liikkuminen kansallispuistossa

Kävijöiltä tiedusteltiin, kuinka pitkän matkan kävijä liikkui tai aikoi liikkua omin voimin kyseisellä käynnillään Urho Kekkosen kansallispuistossa. Vastaajalla oli mahdollisuus valita yksi tai useampi liikkumismuoto valmiista ehdotuksista (hiihtäen, lumikenkäillen, patikoiden, pyöräillen, muuten).

Tuloksia tarkistettaessa arvioitiin, oliko kävijä ymmärtänyt kysymyksen oikein. Mikäli arvioitiin kävijän ymmärtäneen kysymyksen väärin, aineistoa korjattiin jälkikäteen siten, että kilometrimäärä jaettiin ensisijaisesti kävijän ilmoittamalla kansallispuistokäyntien lukumäärällä tai toissijaisesti matkailualueella oleskelun kestolla. Näin ollen tuloksiin kuljetusta matkasta kansallispuistossa liittyy karkeitakin arvioita ja niitä on tässä yhteydessä pidettävä suuntaa-antavina. Keskihajonta on kaikissa vastausvaihtoehdoissa niin suuri, että mediaani toimii informatiivisimpana ja luotettavimpana keskilukuna vastausten tarkastelussa.

Urho Kekkosen kansallispuistossa liikuttiin omin voimin noin 18 km yhtä käyntikertaa kohden. Suurin osa vastaajista liikkui hiihtäen (n = 987) ja patikoiden (n = 872) (taulukko 19). Pisimpiä matkoja liikuttiin hiihtäen (noin 24 km) ja pyöräillen (noin 20 km). Patikoiden liikuttiin noin 12 km ja lumikenkäillen noin 3 km kansallispuistokäynnin aikana. Suurimpia kilometrimääriä olivat ilmoittaneet hiihtovaeltajat ja patikoijat, jotka olivat viettäneet kansallispuistossa yhtäjaksoisesti useita vuorokausia.

Vastaajien ilmoittamista kuljetuista kilometreistä saadaan arvioitua kansallispuistossa kuljettuja matkoja painotetun mediaanin ja käyntimääräseurannan avulla. Tämän laskukaavan mukaan Urho Kekkosen kansallispuistossa liikuttiin omin voimin yhteensä noin 5,3 miljoonaa kilometriä vuodessa. Tämä vastaa suunnilleen yhtä pitkää matkaa kuin kuljettaisiin lihasvoimin 132 kertaa maapallon ympäri. Urho Kekkosen kansallispuistossa liikuttiin patikoiden noin 1,5 miljoonaa km ja hiihtäen noin 3,5 miljoonaa km vuodessa vuoden 2016 käyntimäärillä arvioituna (taulukko 19).

Taulukko 19. Omin voimin kuljettu matka (km) eri liikkumistavoittain Urho Kekkosen kansallispuistossa. Vastaaja on voinut liikkua useammalla eri tavalla. Viimeisen sarakkeen arvo on laskettu käyttäen puiston vuoden 2016 käyntimäärää (295 000 käyntiä).

Liikkumistapa	n	Keski-arvo	Keski-haj.	Prosenttipisteet					Kilometriä vuodessa
				Min	25%	Med	75%	Max	
Patikoiden	872	27,7	34,14	1	7	12	30	80	1 549 639
Pyöräillen	70	20,3	12,12	2	10	20	30	50	207 329
Hiihtäen	987	33,8	33,52	1	17	24	33	100	3 508 012
Lumikenkäillen	51	10,1	31,25	1	2	3	7	33	22 658
Muuten	12	13,3	16,48	2	3	8	20	50	14 217
Vastanneita yhteensä	1 992	29,9	31,20			18			5 301 855

3.2.3 Käyntien alueellinen jakautuminen

Kävijöiltä tiedusteltiin, missä päin Urho Kekkonen kansallispuistoa he tällä käynnillään olivat vierailleet tai aikoivat vieraila. Suurin osa vastanneista ilmoitti joko vierailleensa tai aikovansa vieraila Saariselän lähialueella (74 %) tai Kiilopään lähialueella (68 %) (taulukko 20). Tankavaarassa oli vierailut tai aikoi vieraila 9 % vastaajista. Puiston lähireiteillä liikkuneet vastaajat vierailivat useasti sekä Kiilopään että Saariselän alueella. Suosituimpia erämaakohteita olivat puiston keskiosat (Luirojärvi, Sokosti), joissa oli vierailut tai aikoi vieraila 11 % vastaajista. Tarjottujen vaihtoehtojen ulkopuolelta mainittiin mm. vastausvaihtoehtojen rajalla sijaitsevat Rautulampi ja Lankejärvi, joita kävijät eivät ilmeisesti osanneet sijoittaa millekään valmiiksi tarjotulle alueelle. Myös Korvatunturi oli saanut erillisiä mainintoja.

Taulukko 20. Käyntien alueellinen jakautuminen Urho Kekkonen kansallispuistossa. Kysymyksessä pystyi valitsemaan usean vaihtoehdon.

Käyntikohde	Kpl	%
Tankavaara	174	9
Saariselän lähialue	1 445	74
Kiilopään lähialue	1 331	68
Puiston keskiosat (esim. Luirojärvi, Sokosti)	205	11
Puiston pohjoisosat (esim. Aittajärvi, Raja-Jooseppi)	126	6
Puiston eteläosat (esim. Orponen, Marivaara)	12	1
Puiston kaakkoiskulma (esim. Kemihaara, Nuortti)	108	6
Puiston itäosat (esim. Kiertämä, Anteri, Jauru)	72	4
Muulla, missä?	41	2
Vastanneita yhteensä	1 948	

3.2.4 Käynnin kesto ja toistuvuus

Urho Kekkonen kansallispuiston kävijätutkimukseen osallistuneista päiväkävijöiden osuus oli 74 % (taulukko 21). Päiväkäynti kesti keskimäärin 4,0 tuntia, ja tyypillisin päivävierailu oli kolmen tunnin mittainen. Päiväkävijöistä 56 % oli naisia. Päiväkäynnin kestossa ei ollut eroja miesten ja naisten välillä. Kansallispuiston alueella yöpyneissä vastaajissa miehiä ja naisia oli lähes yhtä paljon. Miehillä vierailu kesti keskimäärin 5,7 vuorokautta, ja se oli hieman pidempi kuin naisilla, joilla keskiarvo oli 5,5 vuorokautta. Tyypillisin yön yli kestänyt vierailu Urho Kekkonen kansallispuistossa oli kuuden vuorokauden mittainen. Pisimmän vierailun ilmoitettiin kestäneen 16 vuorokautta.

Kävijöiltä tiedusteltiin myös, miten pitkään he oleskelivat Saariselällä ja sen lähialueilla yhteensä. Tässä kysymyksessä oli tarjolla vastausvaihtoehto ”asun lähialueella”. Lähialueeseen oli rajattu kuuluvaksi puiston sijaintikunnat Inari, Sodankylä ja Savukoski. Käynnin kokonaiskestossa Saariselällä ja sen lähialueilla on huomioitu ainoastaan lähialueen ulkopuolella asuvat vastaajat. Näin tulos kuvaa matkailijoiksi luokiteltavien henkilöiden viipymää.

Tutkimukseen osallistuneista 97 % asui kansallispuiston lähialueen ulkopuolella. Heistä 98 % yöpyi Urho Kekkonen kansallispuistossa tai sen lähialueella (taulukko 22). Ne matkailijat, jotka

yöpyivät matkallaan kansallispuistossa tai sen lähialueella, viipyivät keskimäärin 7,1 vuorokautta. Naisten keskimääräinen vierailu (7,0 vrk) oli hieman lyhyempi kuin miesten (7,2 vrk). Tyypillisin vierailu molemmat sukupuolet huomioon ottaen oli seitsemän vuorokauden mittainen. Pisimmälleen kansallispuistossa ja sen lähialueella vietettiin yhteensä 70 vuorokautta. Kansallispuistossa ja sen lähialueella viivytettiin keskimäärin vuorokausi pidempään verrattuna kansallispuiston alueella yöpyneisiin kävijöihin.

Vain 2 % vastaajista oli päiväkäynnillä kansallispuistossa ja sen lähialueella. Nämä kävijät eivät yöpyneet Sodankylän, Savukosken tai Inarin kuntien alueella. Heidän keskimääräinen päiväkäyntinsä kansallispuistossa lähialueineen oli 5,9 tunnin mittainen, mikä on lähes kaksi tuntia pidempi kuin taulukosta 12 näkyvä kaikkien päiväkävijöiden viipymä puistossa (4,0 h). Pisin päiväkäynti oli kestoltaan puoli vuorokautta.

Taulukko 21. Päiväkävijöiden ja yöpyjien osuus sekä käynnin kesto Urho Kekkosen kansallispuiston alueella.

Kävijäryhmä	n	Osuus %	Käynnin kesto (yöpyjillä vrk, päiväkävijöillä h)				
			Keskiarvo	Mediaani	Moodi	Min	Max
Päiväkävijät	1 125	74	4,0	4	3	1	12
Miehet	500	44	4,0			1	12
Naiset	611	54	4,0			1	12
Yöpyjät	403	26	5,6	6	6	1	16
Miehet	202	50	5,7			1	14
Naiset	196	49	5,5			1	16
Yhteensä	1 528						

Taulukko 22. Matkailijoiden käynnin kesto Urho Kekkosen kansallispuistossa ja sen lähialueella.

Kävijäryhmä	n	Osuus %	Käynnin kesto (yöpyjillä vrk, päiväkävijöillä h)				
			Keskiarvo	Mediaani	Moodi	Min	Max
Päiväkävijät	36	2	5,9	5	5	1	12
Miehet	19	53	6,7			3	12
Naiset	16	44	5,1			1	10
Yöpyjät	1 807	98	7,1	7	7	1	70
Miehet	826	46	7,2			1	70
Naiset	955	53	7,0			1	60
Yhteensä	1 843						

Suurin osa kansallispuistossa yöpyneistä yöpyi omassa majoitteessa (laavu, teltta tms.) (taulukko 24). Keskimäärin omassa majoitteessa yövyttiin 3,1 yötä ja mediaani oli 3 yötä. Autiotuvissa yöpyi lähes yhtä moni vastaaja. Keskimäärin autiotuvissa yövyttiin 3,5 yötä mediaanin ollessa 3 yötä. Varaustuvissa yöpyi 107 vastaajaa keskiarvon ollessa 3,6 yötä. Muiksi yöpymistavoiksi vastaajat nimesivät mm. laavun, kodan ja tulipaikan. Näissä yövyttiin keskimäärin 1,6 yötä yleisimmän vastauksen ollessa yksi yö.

Kansallispuiston lähialueella yöpyneistä suurin osa yöpyi vuokramökissä (taulukko 24). Tässä majoitustavassa yöpymisen keston keskiarvo oli 6,4 yötä mediaanin ollessa 7 yötä. Omassa mökissä yövyttiin keskimäärin 8,8 yötä mediaanin ollessa 7 yötä. Toiseksi yleisin majoitustapa oli hotelli, jossa yövyttiin keskimäärin 4,8 yötä mediaanin ollessa 5 yötä. Asuntoautossa tai -vaunussa yöpyi 44 vastaajaa, jotka yöpyivät kansallispuiston lähialueella keskimäärin 6,4 yötä mediaanin ollessa 4 yötä. Yleisin muu majoitusmuoto kansallispuiston lähialueella oli lomahuoneisto. Omassa majoitteessa (esim. teltta tai laavu) yövyttiin paitsi kansallispuistossa myös kansallispuiston lähialueella.

Taulukko 23. Yöpymisten kesto (vrk) yöpymistavoittain Urho Kekkosen kansallispuiston alueella. Vastaajien oli mahdollista valita useampi yöpymistapa.

Yöpymistapa	n	Keski-arvo	Keski-haj.	Prosenttipisteet				
				Min	25%	Med	75%	Max
Autiotuvassa	237	3,5	2,39	1	2	3	5	11
Varaustuvassa	107	3,6	2,22	1	2	3	5	14
Omassa majoitteessa (laavu, teltta tms.)	241	3,1	2,00	1	2	3	4	12
Muulla	38	1,6	0,98	1	1	1	2	5

Taulukko 24. Yöpymisten kesto (vrk) yöpymistavoittain Urho Kekkosen kansallispuiston lähistöllä.

Yöpymistapa	n	Keski-arvo	Keski-haj.	Prosenttipisteet				
				Min	25%	Med	75%	Max
Hotellissa	508	4,8	3,02	1	3	5	7	28
Vuokramökissä	731	6,4	3,45	1	5	7	7	50
Omassa mökissä	184	8,8	8,41	1	5	7	8	70
Asuntoautossa tai -vaunussa	44	6,4	8,36	1	2	4	7	50
Omassa majoitteessa (laavu, teltta tms.)	35	2,9	2,00	1	1	2	4	8
Vakituisessa asunnossa	6	7,5	4,09	2	6	7	10	14
Muulla	97	5,5	6,64	1	2	4	7	45

Tutkimukseen osallistuneista 77 % oli käynyt Urho Kekkosen kansallispuistossa aiemmin (taulukko 25). Miehet olivat käyneet alueella aikaisemmin tyypillisemmin kuin naiset. Vain 21 % miesvastaajista oli alueella ensikertaa. Urho Kekkosen kansallispuistossa aiemmin vierailleet olivat käyneet puistossa keskimäärin 10,1 kertaa viimeisten viiden vuoden aikana (taulukko 26). Keskiarvoa nostavat erittäin aktiiviset kävijät. Enimmillään Urho Kekkosen kansallispuistossa oli käyty jopa 500 kertaa viimeisten viiden vuoden aikana.

Vastaajien ensimmäinen käynti Urho Kekkosen kansallispuistossa oli tapahtunut keskimäärin 20,8 vuotta sitten (taulukko 27). Maksimissaan ensimmäisestä käyntikerrasta alueella oli vierähtänyt 67 vuotta (kansallispuisto perustettiin v. 1983). Viimeisin käynti sijoittui vastaajilla yleisimmin vuoteen 2016 keskiarvon ollessa 2,4 vuotta. Kauimmillaan viimeisimmästä käynnistä oli kulunut 45 vuotta. Neljäsosa vastaajista oli käynyt puistossa ennen tätä käyntiä jo kerran tai useammin vuonna 2017.

Taulukko 25. Käynnin toistuvuus Urho Kekkosen kansallispuistossa.

Käynnin toistuvuus	Miehet		Naiset		Kaikki	
	kpl	%	kpl	%	kpl	%
Ensikertaa alueella	167	21	214	23	390	23
Käynyt aikaisemmin	627	79	696	77	1 334	77
Yhteensä	794		910		1 724	

Taulukko 26. Urho Kekkosen kansallispuistossa aiemmin vierailneiden käynnit viimeisten viiden vuoden aikana.

	n	Keski-arvo	Keski-haj.	Prosenttipisteet				
				Min	25%	Med	75%	Max
Käynnit viimeisen 5 vuoden aikana	1 334	10,1	29,54	0	2	4	8	500

Taulukko 27. Urho Kekkosen kansallispuistossa aiemmin vierailneiden ensimmäisen ja viimeisimmän käynnin ajoittuminen.

Ensimmäinen ja viimeisin käynti alueella	n	Keski-arvo	Keski-haj.	Prosenttipisteet				
				Min	25%	Med	75%	Max
Ensimmäisen kerran käynyt								
vuonna	1 325	1996,2	14,42	1950	1985	1998	2009	2017
vuotta sitten	1 325	20,8	14,42	0	8	19	32	67
Viimeksi käynyt								
vuonna	1 302	2014,6	5,20	1972	2015	2016	2017	2017
vuotta sitten	1 302	2,4	5,20	0	0	1	2	45

3.2.6 Saapuminen alueelle

Kävijätutkimukseen vastanneista yli puolet oli saapunut Urho Kekkosen kansallispuistoon maaliskuu tai huhtikuussa (taulukko 28). Seuraavaksi suosituin saapumiskuukausi oli syyskuu (23 % vastanneista). Tulos noudattelee matkailualueen vakiintuneita sesonkeja. Helmikuussa tutkimus oli käynnissä vain kuukauden kahdeksan viimeistä päivää.

Yleisimmät saapumispäivät olivat tiistai (19 %) ja torstai (18 %). Muuten saapumiset jakaantuivat melko tasaisesti arkipäiville (taulukko 29). Viikonloppuna saapuneita oli selvästi vähemmän. Lauantaina puistoon saapui 9 % ja sunnuntaina 6 % vastaajista. Tulokseen on voinut vaikuttaa lomaviikkojen jaksottuminen siten, että viikonloppuisin matkailijat liikkuvat kotipaikkakunnalta matkailualueelle ja takaisin. Matkailualueelle saapumis- ja lähtöpäivinä puistossa vierailaan todennäköisesti vähemmän kuin kokonaisina lomapäivinä.

44 % vastaajista saapui kansallispuistoon päivällä kello 10:00–11:59 ja 29 % kello 12:00–13:59 (taulukko 30). Haastatteluajankohdat oli otantakehikossa suunniteltu joko aamupäiville (noin klo 10–14) tai iltapäiville (noin klo 13–17). Melko nopeasti havaittiin, että suotuisin aika haastattelututkimukselle oli klo 11–15. Myöhään iltapäivällä puistosta oli huomattavasti vaikeampi tavoittaa kävijöitä, sillä puistoon saavuttiin aamupäiväpainotteisesti.

Taulukko 28. Urho Kekkosen kansallispuistoon saapuminen ja kyselyyn vastaaminen kuukausittain.

Kuukausi	Saapumispvm		Vastauspvm	
	kpl	%	kpl	%
Helmikuu	63	3	62	3
Maaliskuu	501	26	520	27
Huhtikuu	503	26	507	26
Toukokuu	1	0	2	0
Kesäkuu	43	2	44	2
Heinäkuu	160	8	158	8
Elokuu	222	11	223	11
Syyskuu	442	23	444	23
Yhteensä	1 935	100	1 960	100

Taulukko 29. Urho Kekkosen kansallispuistoon saapuminen ja kyselyyn vastaaminen viikonpäivittäin.

Viikonpäivä	Saapumispvm		Vastauspvm	
	kpl	%	kpl	%
Maanantai	282	15	280	14
Tiistai	349	18	363	19
Keskiviikko	331	17	351	18
Torstai	377	19	393	20
Perjantai	300	16	339	17
Lauantai	179	9	142	7
Sunnuntai	117	6	92	5
Yhteensä	1 935	100	1 960	100

Taulukko 30. Urho Kekkonen kansallispuistoon saapuminen ja kyselyyn vastaaminen vuorokaudenajan mukaan.

Kellonaika	Saapumisaika		Vastausaika	
	kpl	%	kpl	%
8:00-9:59	154	8	9	1
10:00-11:59	831	44	381	24
12:00-13:59	551	29	755	47
14:00-15:59	191	10	371	23
16:00-17:59	47	3	74	5
18:00-19:59	51	3	1	0
20:00-21:59	29	2		
22:00-7:59	16	1		
Yhteensä	1 870	100	1 591	100

Urho Kekkonen kansallispuiston välittömään läheisyyteen pääsee julkisilla liikennevälineillä, jotka liikennöivät etenkin Saariselälle ja Kiilopäälle. Linja-autolla saapuikin 21 % vastaajista (taulukko 31). Ylivoimaisesti suurin osa (59 %) kävijöistä saapui puistoon kuitenkin henkilöautolla. Suurin osa matkailijoiden suosimista vuokramökeistä ja hotelleista sijaitsee kävelymatkan päässä puiston rajalta. Lihaskäytöllä (esim. kävellen, hiihtäen, pyöräillen) puistoon saapui 9 % kävijöistä. Tilausbussilla saapui 5 % kävijöistä ja taksilla 2 % kävijöistä.

Taulukossa 32 on esitetty kaikki kulkuneuvot, joita kävijät olivat käyttäneet matkalla kotoaan Urho Kekkonen kansallispuistoon. Lentokonetta oli käyttänyt 22 % ja junaa 9 % vastaajista.

Taulukko 31. Vastanneiden viimeisin kulkuneuvo heidän matkallaan Urho Kekkonen kansallispuistoon.

Viimeisin kulkuneuvo	Kpl	%
Henkilöauto	897	59
Henkilöauto ja asuntovaunu tai matkailuauto	42	3
Linja-auto	316	21
Tilausbussi (ryhmämatka)	77	5
Moottoripyörä	13	1
Tilausvene tai -alus	3	0
Taksi	24	2
Lihaskäytöllä (kävellen, hiihtäen, pyöräillen jne.)	133	9
Jokin muu	7	0
Yhteensä	1 512	100

Taulukko 32. Kaikki kulkuneuvot, joita vastanneet käyttivät matkallaan kotoaan Urho Kekkosen kansallispuistoon. Matkaan on voitu käyttää useampaa kulkuneuvoa.

Kulkuneuvo	Kpl	%
Henkilöauto	1 304	67
Henkilöauto ja asuntovaunu tai matkailuauto	63	3
Linja-auto	445	23
Tilausbussi (ryhmämatka)	116	6
Juna	183	9
Lentokone	421	22
Moottoripyörä	16	1
Lihavoimin (kävelen, hiihtäen, pyöräillen jne.)	198	10
Jokin muu	55	3
Vastanneita yhteensä	1 949	

3.2.7 Kävijöiden rahankäyttö ja sen paikallistaloudelliset vaikutukset

Kävijätutkimuksen kyselylomakkeessa vastaajia pyydettiin arvioimaan kulut, jotka liittyivät tähän käyntiin Urho Kekkosen kansallispuistossa ja sen lähialueella. Paikallistaloudellisten vaikutusten laskenta perustuu vuoden 2016 käyntimäärään, joka oli 295 000. Tuloksia tarkasteltaessa on hyvä pitää mielessä, että rahankäyttöä selvittänyt kysymys saattoi tuntua vaivalloiselta vastata. On oletettavaa, että kaikki vastaajat eivät ole perusteellisesti eritelleet kansallispuiston lähialueella käyttämiään rahamääriä. Jos kululajien erittely on vastaajasta tuntunut hankalalta, kysymys on ollut helppo ohittaa laittamalla rasti kohtaan ”en ole käyttänyt rahaa”. Yhtä kaikki, annetut vastaukset antavat mahdollisuuden tehdä päätelmiä paikallistaloudellisista vaikutuksista. Niiden arvioinnissa käytettyjä käsitteitä on määritelty taulukossa 33.

Taulukko 33. Paikallistaloudellisten vaikutusten arviointiin liittyviä käsitteitä ja niiden määritelmiä.

Käsite	Määritelmä
Kokonaistulovaikutukset	Kävijöiden rahankäytöstä lähialueelle syntyvät välittömät ja välilliset tulo-vaikutukset.
Kokonaistyöllisyysvaikutukset	Kävijöiden rahankäytöstä lähialueelle syntyvät välittömät ja välilliset henkilötyövuodet.
Kotimaiset matkailijat	Kohteen lähialueen ulkopuolelta Suomesta tulevat kävijät.
Paikalliset kävijät	Lähialueella asuvat kävijät.
Majoittujat	Kohteessa tai sen lähialueella vähintään yhden yön majoittuneet kävijät.
Päiväkävijät	Kävijät, jotka eivät ole yöpyneet kohteessa tai sen lähialueella.
Välittömät vaikutukset	Kävijöiden rahankäytöstä aiheutuvat välittömät tulo- ja työllisyysvaikutukset lähialueen yrityksissä.
Välilliset vaikutukset	Välittömät vaikutukset kertautuvat välillisiksi vaikutuksiksi, kun välitöntä tuloa saavat yritykset ostavat muilta lähialueen yrityksiltä tuotteita ja palveluita sekä maksavat tuloa työntekijöille, jotka käyttävät tulonsa tuotteiden ja palvelujen ostoon lähialueella. Osa välillisistä vaikutuksista vuotaa alueen ulkopuolelle.

Vastaajat arvioivat kuluttaneensa käynnillään keskimäärin 101 euroa (taulukko 34). Puistossa tai sen lähialueilla yöpyneet arvioivat kuluttaneensa keskimäärin 97 euroa ja päiväkävijät 165 euroa. Keskimäärin eniten käynnillään kuluttivat lähialueen ulkopuolelta saapuvat kotimaiset päiväkävijät (265 €) ja vähiten lähialueen asukkaat. Majoittujilla on ollut todennäköisesti useampia käyn-
tejä Urho Kekkonen kansallispuistossa sillä ajanjaksolla, jonka he ovat yhtäjaksoisesti viipyneet Urho Kekkonen kansallispuiston lähialueella, mikä laskee yhden käynnin keskimääräisiä kustan-
nuksia.

Taulukko 34. Urho Kekkonen kansallispuiston kävijöiden keskimääräinen rahankäyttö (sis. ALV) käyntikertaa kohden matkailijaryhmittäin kansallispuistossa ja sen lähialueella. Laskennassa käytettiin vuoden 2016 käyntimäärää, joka oli 295 000.

	Kaikki	Majoittajat	Päiväkävijät
Kaikki kävijät, n	1 833	1 721	101
Keskimääräinen kulutus (€)	101	97	165
Kotimaiset matkailijat, n	1 612	1 559	48
Keskimääräinen kulutus (€)	105	100	265
Ulkomaiset matkailijat, n	113	106	7
Keskimääräinen kulutus (€)	77	81	.*
Lähialueen asukkaat, n	59	13	41
Keskimääräinen kulutus (€)	53	11	56

* havaintojen määrä (n) < 10, jolloin rahankäyttöä ei arvion epäluotettavuuden vuoksi ilmoiteta

Urho Kekkonen kansallispuiston kävijöiden rahankäytön paikallistaloudelliset kokonaisvaikutukset olivat vuoden 2016 käyntimäärällä laskettuina noin 32 240 471 euroa ja työllisyysvaikutukset noin 323 henkilötyövuotta (taulukko 35). Nämä luvut kuvaavat kävijöiden rahankäytöstä alueelle muodostuvia välillisiä ja välittömiä rahavirtoja sekä niihin kytkeytyviä työllisyysvaikutuksia.

Kansallispuiston kävijät käyttivät keskimäärin eniten rahaa majoittumiseen (taulukko 35). Toiseksi eniten rahaa kului ruoka- ja vähittäiskauppaostoksiin sekä kahviloihin ja ravintoloihin. Vähiten rahaa kulutettiin ohjelmapalveluihin ja paikallisliikenteeseen. Kävijöiden rahankäytön tulo- ja työllisyysvaikutukset ovat suurimmat majoitus- ja ravitsemustoimialoilla. Palvelualojen tulovaikutus kohdistuu myös vahvemmin lähialueelle.

Matkakohteen tärkeyden mukaan tarkasteltuna taloudelliset kokonaisvaikutukset jakautuvat niin, että suurin vaikutus oli Urho Kekkonen kansallispuiston tärkeimmäksi matkakohteekseen valinneilla kävijöillä (taulukko 36). Tämän kävijäryhmän taloudelliset kokonaisvaikutuksensa olivat noin 19 708 922 euroa ja 197 henkilötyövuotta, kun taas Urho Kekkonen kansallispuiston ennalta suunnittelemttomaksi matkakohteekseen nimenneiden kävijöiden taloudelliset kokonaisvaikutukset jäivät 1 369 643 ja 14 henkilötyövuoteen.

Taulukko 35. Urho Kekkonen kansallispuiston kävijöiden rahankäyttö ja paikallistaloudelliset vaikutukset melolajeittain Urho Kekkonen kansallispuistossa ja sen lähialueella (n = 1833) vuonna 2016.

Menolaji	Keskimääräinen rahankäyttö (sis. ALV)	Tulovaikutus (€, ilman ALV)	% tulo-vaikutuksista	Työllisyysvaikutus (htv)
Huoltamo-ostokset ¹	11,09	94 988	0	1
Paikallisiikenne ²	3,48	932 725	5	10
Ruoka- ja muut vähittäiskauppa-ostokset	18,44	1 316 667	6	21
Kahvila ja ravintola	16,79	4 344 383	21	58
Majoittuminen	43,99	11 796 370	58	158
Ohjelmalvelut ³	2,35	630 796	3	7
Muut menot ⁴	4,98	1 185 772	6	14
Välittömät vaikutukset yhteensä		20 301 702	100 %	270
Välilliset vaikutukset		11 938 768		53
Kokonaisvaikutukset		32 240 471		323

¹ Polttoaine- ja muut huoltamo-ostokset

² Paikallismatkojen kuten bussi- ja taksimatkojen kustannukset

³ Ohjelma- ja virkistyspalvelut, esim. opastetut retket, pääsymaksut tilaisuuksiin ja näyttelyihin

⁴ Muut menot, esim. kalastus-, metsästys- tai kelkkailuluvat, varusteiden ja välineiden vuokrat

Taulukko 36. Urho Kekkonen kansallispuiston kävijöiden paikallistaloudelliset vaikutukset kohteen tärkeyden mukaan vuonna 2016.

Menolaji	Tärkein kohde n = 1 146		Yksi monista kohteista n = 581		Ennalta suunnittelemaan n = 76	
	Tulovaikutus (€, ilman ALV)	Työllisyysvaikutus (htv)	Tulovaikutus (€, ilman ALV)	Työllisyysvaikutus (htv)	Tulovaikutus (€, ilman ALV)	Työllisyysvaikutus (htv)
Huoltamo-ostokset ¹	50 821	0,8	39 933	0,6	2 590	0,0
Paikallisiikenne ²	720 596	7,9	215 448	2,4	10 819	0,1
Ruoka- ja muut vähittäiskauppa-ostokset	761 390	11,9	488 372	7,6	51 866	0,8
Kahvila ja ravintola	2 727 467	36,5	1 414 544	19,0	209 544	2,8
Majoittuminen	7 109 113	95,3	4 166 424	55,8	516 844	6,9
Ohjelmalvelut ³	294 911	3,5	291 226	3,5	40 796	0,5
Muut menot ⁴	743 774	8,9	409 339	4,9	35 145	0,4
Välittömät vaikutukset yhteensä	12 408 073	165	7 025 286	94	867 605	12
Välilliset vaikutukset	7 300 850	32	4 133 417	18	502 038	2
Kokonaisvaikutukset⁵	19 708 922	197	11 158 703	112	1 369 643	14

¹ Polttoaine- ja muut huoltamo-ostokset

² Paikallismatkojen kuten bussi- ja taksimatkojen kustannukset

³ Ohjelma- ja virkistyspalvelut, esim. opastetut retket, pääsymaksut tilaisuuksiin ja näyttelyihin

⁴ Muut menot, esim. kalastus-, metsästys- tai kelkkailuluvat, varusteiden ja välineiden vuokrat

⁵ Tarkasteltaessa vaikutuksia kävijäsegmenteittäin, kokonaisvaikutukset vaihtelevat verrattuna segmenttoimattomaan aineistoon.

Tämä johtuu käytettävissä olevien vastausten määrän vaihtelusta.

Kansallispuiston lähialueen ulkopuolelta saapuvat kotimaan matkailijat tuottavat euromääräisesti selvästi suurimman tulovaikutuksen (taulukko 37). Kotimaan matkailijoiden kokonaistulovaikutus oli 30 149 302 ja kokonaistyöllisyysvaikutus 302 henkilötyövuotta. Pienin kokonaisvaikutus oli lähialueen asukkailla.

Majoittujat tuottivat moninkertaisesti suuremman kokonaistulovaikutuksen kuin päiväkävijät (taulukko 38). Majoittujilla kokonaistulovaikutus oli 29 267 722 ja kokonaistyöllisyysvaikutus 293 henkilötyövuotta. Päiväkävijöiden rahankäytön kokonaisvaikutukset edustavat noin kymmenesosaa majoittujien rahankäytön kokonaisvaikutuksista.

Taulukko 37. Urho Kekkosen kansallispuiston kävijöiden paikallistaloudelliset vaikutukset matkailijaryhmittäin vuonna 2016.

Menolaji	Kotimaan matkailijat n = 1 612		Ulkomaiset matkailijat n = 113		Lähialueen asukkaat n = 59	
	Tulovaikutus (€, ilman ALV)	Työllisyysvai- kutus (htv)	Tulovaikutus (€, ilman ALV)	Työllisyysvai- kutus (htv)	Tulovaikutus (€, ilman ALV)	Työllisyysvai- kutus (htv)
Huoltamo-ostokset ¹	93 435	1,5	1 447	0,0	1 420	0,0
Paikallisliikenne ²	831 598	9,1	99 465	1,1	3 758	0,0
Ruoka- ja muut vähittäis- kauppaostokset	1 225 974	19,2	42 103	0,7	42 930	0,7
Kahvila ja ravintola	4 038 465	54,1	213 312	2,9	103 471	1,4
Majoittuminen	11 206 428	150,2	587 993	7,9	110 340	1,5
Ohjelmapalvelut ³	544 362	6,5	55 361	0,7	14 281	0,2
Muut menot ⁴	1 062 431	12,7	117 815	1,4	26 004	0,3
Välittömät vaikutukset yhteensä	19 002 693	253	1 117 497	15	302 205	4
Välilliset vaikutukset	11 146 609	49	671 415	3	184 700	1
Kokonaisvaikutukset⁵	30 149 302	302	1 788 912	18	486 905	5

¹ Polttoaine- ja muut huoltamo-ostokset

² Paikallismatkojen kuten bussi- ja taksimatkojen kustannukset

³ Ohjelma- ja virkistyspalvelut, esim. opastetut retket, pääsymaksut tilaisuuksiin ja näyttelyihin

⁴ Muut menot, esim. kalastus-, metsästys- tai kelkkailuluvat, varusteiden ja välineiden vuokrat

⁵ Tarkasteltaessa vaikutuksia kävijäsegmenteittäin, kokonaisvaikutukset vaihtelevat verrattuna segmenttoimattomaan aineistoon.

Tämä johtuu käytettävissä olevien vastausten määrän vaihtelusta.

Taulukko 38. Päiväkävijöiden ja majoittujien paikallistaloudelliset vaikutukset Urho Kekkosen kansallispuistossa ja lähialueella vuonna 2016.

Menolaji	Päiväkävijät n = 101		Majoittujat n = 1 721	
	Tulovaikutus (€, ilman ALV)	Työllisyysvai- kutus (htv)	Tulovaikutus (€, ilman ALV)	Työllisyysvai- kutus (htv)
Huoltamo-ostokset ¹	6 348	0,1	88 493	1,4
Paikallisliikenne ²	33 118	0,4	900 822	9,9
Ruoka- ja muut vähittäiskauppa- ostokset	180 546	2,8	1 126 104	17,6
Kahvila ja ravintola	481 472	6,5	3 818 362	51,2
Majoittuminen	887 101	11,9	10 874 510	145,7
Ohjelmapalvelut ³	74 136	0,9	550 165	6,5
Muut menot ⁴	78 801	0,9	1 078 875	12,8
Välittömät vaikutukset yhteensä	1 741 523	23	18 437 331	245
Välilliset vaikutukset	1 033 357	5	10 830 391	48
Kokonaisvaikutukset⁵	2 774 880	28	29 267 722	293

1 Polttoaine- ja muut huoltamo-ostokset

2 Paikallismatkojen kuten bussi- ja taksimatkojen kustannukset

3 Ohjelma- ja virkistyspalvelut, esim. opastetut retket, pääsymaksut tilaisuuksiin ja näyttelyihin

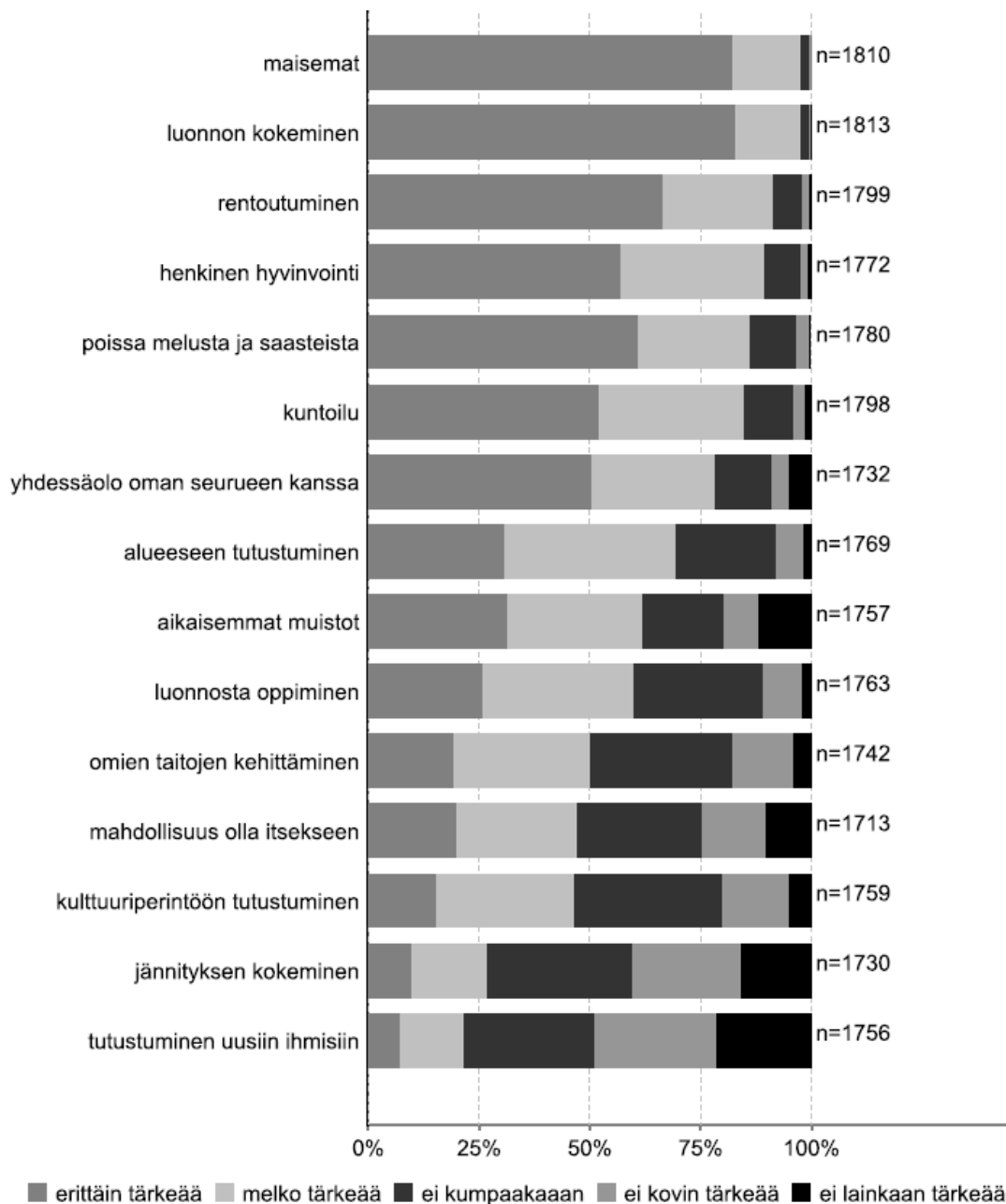
4 Muut menot, esim. kalastus- metsästys- tai kelkkailuluvat, varusteiden ja välineiden vuokrat

5 Tarkasteltaessa vaikutuksia kävijäsegmentteittäin, kokonaisvaikutukset vaihtelevat verrattuna segmenttoimattomaan aineistoon. Tämä johtuu käytettävissä olevien vastausten määrän vaihtelusta.

3.3 Kävijättyytyväisyys

3.3.1 Käynnin tarkoitus

Tärkeimpinä syinä Urho Kekkosen kansallispuistossa vierailuunsa kävijät pitivät maisemia, luonnon kokemista, rentoutumista, olemista poissa melusta ja saasteista ja henkistä hyvinvointia (kuva 8). Luonnon kokemista ja maisemia piti erittäin tärkeänä yli 80 % vastaajista. Myös yhdessäolo oman seurueen kanssa oli erittäin tärkeää yli puolelle vastaajista. Vähiten merkittäviä tekijöitä olivat tutustuminen uusiin ihmisiin ja jännityksen kokeminen. Yli puolet vastaajista ei pitänyt uusiin ihmisiin tutustumista tärkeänä. Jännityksen kokemisen suhteen mielipiteet jakoutuivat. Siinä missä 41 % ei pitänyt jännityksen kokemista tärkeänä, 27 % vastaajista piti sitä jokseenkin tai jopa erittäin tärkeänä.

Kuva 8. Vastanneiden syyt Urho Kekkosen kansallispuistossa vierailuun.

3.3.2 Kävijöiden mielipiteet alueesta, palveluista ja ympäristön laadusta

Tutkimukseen osallistuneet arvioivat vierailullaan käyttämiensä palveluiden, rakenteiden ja ympäristön laatua ja määrää. Vastanneet pitivät Urho Kekkosen kansallispuiston palveluja pääsääntöisesti hyvinä (taulukko 39). Käytetyimpiä palveluita ja rakenteita olivat reittien opastetaulut (95 % vastaajista käyttänyt), polku- ja/tai latureitistö (93 %) sekä polku- ja tai latuviitoitukset (91 %). Vähiten käytettyjä palveluita olivat Savukosken opastuskeskus Korvatunturi (7 %), Tankavaaran Luontokeskus (19 %), Palvelupiste Kiehinin Saariselällä (20 %) sekä Metsähallituksen alueen palvelut sosiaalisessa mediassa (32 %). On luonnollista, että reitistö ja rakenteet korostuvat käytetyissä palveluissa. Kun liikutaan kansallispuiston alueella, niiden käyttöä ei voi välttää. Sen sijaan käynti luontokeskuksessa tai palvelupisteessä on usein tietoinen päätös ja valinta. Niiden osuus käytetyistä palveluista on hyvin samansuuntainen muissakin Suomen kansallispuistoissa.

Tyytyväisimpiä vastaajat olivat maiseman vaihtelevuuteen (4,5 asteikolla 1–5), polku- ja latureitistöön (4,3) sekä polttopuuhuoltoon (4,3) (taulukko 39 ja kuva 9). Myös polku- ja latuviitoitukset, yleinen siisteys ja turvallisuus sekä pysäköintipaikat saivat kiitosta ja ylsivät arvosanaan 4,2. Eniten kritiikkiä saivat erityistarpeiden huomioonottaminen sekä esitteet ja opaskirjat, jotka saivat keskiarvon 3,7. Myös Savukosken opastuskeskus Korvatunturi arvioitiin keskiarvolla 3,7. Palvelupiste Kiehinin sai keskiarvon 4,0 ja Tankavaaran luontokeskus 4,1.

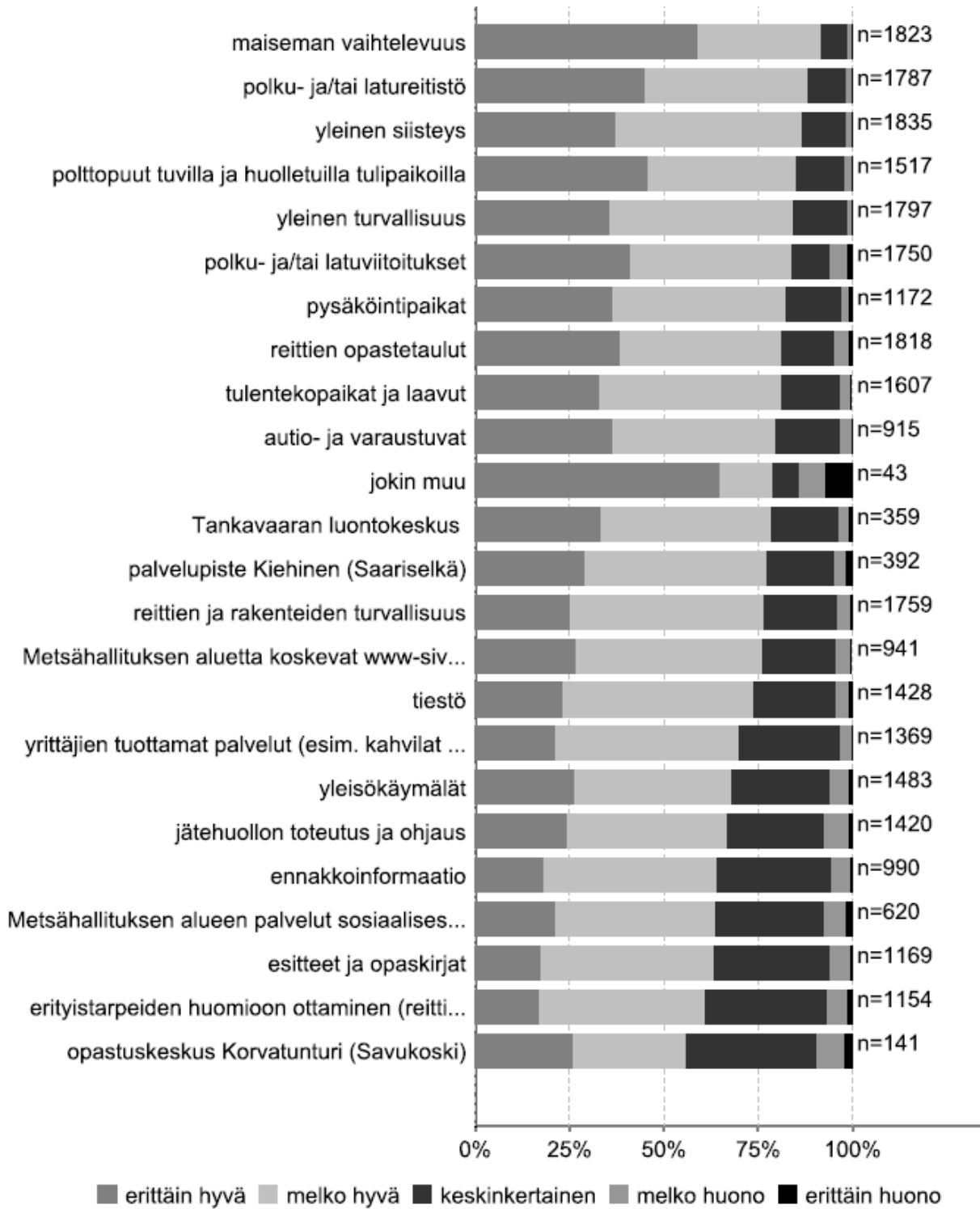
Kävijät arvioivat keskinkertaisiksi myös Urho Kekkosen kansallispuistosta saatavan ennakkoinformaation (3,8), jätehuollon toteutuksen ja ohjauksen (3,8) sekä Metsähallituksen alueen palvelut sosiaalisessa mediassa (3,8). Alle neljän keskiarvoon jäivät myös yleisökäymälät (3,9) sekä tiestö (3,9). Sen sijaan melko hyvinä pidettiin Urho Kekkosen kansallispuiston kotisivuja (4,0), reittien opastetauluja (4,1), tulentekopaikkoja ja laavuja (4,1) sekä auto- ja varaustupia (4,1). Yrittäjien tuottamat palvelut arvioitiin keskiarvolla 3,9, mutta on huomioitava, että osa vastaajista halusi nostaa esille etenkin *Kemihaaran Loman*, *Tievatuvan* ja *Suomen Latu Kiilopään* kohdassa jokin muu antamalla näille yrityksille erittäin hyvän tai hyvän arvosanan.

Palveluiden määrälle kävijät antoivat yleisarvosanan 4,3 asteikolla 1–5 (taulukko 40). Yhteensä 93 % vastaajista piti palveluiden nykyistä määrää melko hyvänä tai erittäin hyvänä.

Taulukko 39. Urho Kekkosen kansallispuiston palveluiden käyttö ja niiden laadun arviointi. Arviointi asteikolla 1–5, jossa 1 = erittäin huono, ... 5 = erittäin hyvä.

Palvelu tai ympäristötekijä	Käyttänyt ja arvioinut		Arviointi, %					Keskiarvo	Ei käyttänyt n
	n	%	erittäin huono	melko huono	keskinkertainen	melko hyvä	erittäin hyvä		
Pysäköintipaikat	1 172	61	1	2	15	46	37	4,2	700
Tiestö	1 428	74	1	3	22	51	23	3,9	419
Reittien opastetaulut	1 818	95	1	4	14	43	39	4,1	69
Polku- ja/tai latureitistö	1 787	93	0	1	10	43	45	4,3	86
Polku- ja/tai latuviitoitukset	1 750	91	1	5	11	43	41	4,2	90
Tulentekopaikat ja laavut	1 607	84	1	2	16	48	33	4,1	266
Polttopuut tuvilla ja huollatuilla tulipaikoilla	1 517	79	0	2	13	39	46	4,3	353
Yleisökäymälät	1 483	77	1	5	26	42	26	3,9	395
Jätehuollon toteutus ja ohjaus	1 420	74	1	6	26	43	24	3,8	443
Erityistarpeiden huomioon ottaminen (reittien kuljettavuus, turvallisuus, opasteet yms.)	1 154	60	1	6	32	44	17	3,7	656
Esitteet ja opaskirjat	1 169	61	1	5	31	46	17	3,7	663
Metsähallituksen aluetta koskevat www-sivut (luontoon.fi, metsa.fi ja retkikartta.fi)	941	49	1	4	19	49	27	4,0	893
Ennakkoinformaatio	990	51	1	5	30	46	18	3,8	813
Autio- ja varaustuvat	915	48	0	3	17	43	37	4,1	902
Metsähallituksen alueen palvelut sosiaalisessa mediassa (Facebook, Instagram, Youtube)	620	32	1	6	29	42	21	3,8	1 215
Yrittäjien tuottamat palvelut (esim. kahvilat ja ohjelmapalvelut)	1 369	71	0	3	27	49	21	3,9	476
Reittien ja rakenteiden turvallisuus	1 759	91	1	3	20	51	25	4,0	89
Yleinen turvallisuus	1 797	93	0	1	14	49	36	4,2	58
Yleinen siisteys	1 835	95	0	1	12	49	37	4,2	39
Maiseman vaihtelevuus	1 823	95	0	1	7	33	59	4,5	44
Tankavaaran luontokeskus	359	19	1	3	18	45	33	4,1	1 442
Palvelupiste Kiehininen (Saariselkä)	392	20	2	3	18	48	29	4,0	1 395
Opastuskeskus Korvatunturi (Savukoski)	141	7	2	7	35	30	26	3,7	1 619
Jokin muu	43	2	7	7	7	14	65	4,2	68
Vastanneita yhteensä	1 923								

Kuva 9. Vastanneiden mielipiteet Urho Kekkosen kansallispuistossa käyttämiensä palveluiden laadusta. Arviointi asteikolla 1–5, jossa 1 = erittäin huono, ... 5 = erittäin hyvä.

Taulukko 40. Vastanneiden tyytyväisyys Urho Kekkonen kansallispuiston palvelujen määrään kokonaisuudessaan. Arviointi: 1 = erittäin tyytymätön, ... 5 = erittäin tyytyväinen.

	Arvioinut		Arviointi, %					Keski-arvo
			erittäin tyytymätön	melko tyytymätön	ei kumpikaan	melko tyytyväinen	erittäin tyytyväinen	
	n	%						
Tyytyväisyys palveluiden määrään kokonaisuudessaan	1 907	97	0	0	7	51	42	4,3

3.3.3 Kävijöiden odotusten toteutuminen

Kävijöiden ennako-odotukset Urho Kekkonen kansallispuiston luonnonympäristöstä, harrastusmahdollisuuksista ja reiteistä sekä rakenteista täyttyivät erittäin hyvin (taulukko 41). Kävijät arvioivat odotuksia asteikolla yhdestä viiteen (1 = toteutui erittäin huonosti, 5 = toteutui erittäin hyvin).

Parhaiten odotukset täytti luonnonympäristö, jonka vastaavuus odotuksiin sai keskiarvon 4,71. Hieman heikommin odotuksia vastasivat harrastusmahdollisuudet, joiden kohdalla odotusten täyttymisen arvioi melko huonoksi 1 % ja keskinkertaiseksi 9 % vastaajista. Harrastusmahdollisuuksienkin vastaavuus odotuksiin sai kuitenkin keskiarvon 4,44. Reitit ja rakenteet saivat keskiarvon 4,46. Kaikkiaan kävijöiden odotukset täyttyivät hyvin, eikä mihinkään kohtaan annettu vastausta ”erittäin huonosti”.

Taulukko 41. Vastanneiden ennako-odotusten täyttyminen Urho Kekkonen kansallispuistossa. Arviointi: 1 = erittäin huonosti, ... 5 = erittäin hyvin.

Odotukset	Vastanneita		Arviointi, %					Keski-arvo	Keskihajonta
			erittäin huonosti	melko huonosti	keskinkertaisesti	melko hyvin	erittäin hyvin		
	n	%							
Luonnonympäristö	1 902	99	0	0	3	23	74	4,71	0,54
Harrastusmahdollisuudet	1 850	97	0	1	9	35	55	4,44	0,70
Reitit ja rakenteet	1 898	99	0	1	6	37	55	4,46	0,68
Yhteensä	1 915								

3.3.4 Vastanneiden käyntiä häirinneet tekijät

Vastaajia pyydettiin arvioimaan, oliko jokin tekijä häirinnyt heidän vierailuaan Urho Kekkosen kansallispuistossa. Mieliä pidettiin kysyttiin maaston kuluneisuudesta ja roskaantuneisuudesta, liiallisesta kävijämäärästä ja muiden kävijöiden käyttäytymisestä. Näiden lisäksi oli mahdollista ilmoittaa ja arvioida käyntiä häirinneitä muita tekijöitä. Arviointi suoritettiin asteikolla yhdestä viiteen (1 = häiritsi erittäin paljon, ... 5 = ei häirinnyt lainkaan).

Pääsääntöisesti vastaajat eivät kokeneet häiriötä vieraillessaan Urho Kekkosen kansallispuistossa. Kaikki valmiiksi annetut vastausvaihtoehdot saivat yli 4 keskiarvon (taulukko 42). Vähiten häiritsevänä tekijänä koettiin maaston roskaantuneisuus. 70 % kävijöistä arvioi, ettei kyseinen tekijä häirinnyt lainkaan heidän vierailuaan. Voimakkaimmin kävijöitä häiritsivät liiallinen kävijämäärä ja maaston kuluneisuus.

Noin 18 % vastaajista oli kokenut häiritsevänä jonkin muun tekijän kuin edellä mainitut. Koska vastaajat saavat nostaa esille käyntiään häirinneitä tekijöitä, on loogista, että mainitut häiriötekijät ovat erittäin tai melko paljon häiritseviä ja saavat siksi paljon arvoja 1 ja 2. Pitkospuiden huono kunto sai eniten mainintoja (15). Myös maastoliikenteen (mönkijät, moottorikelkat) koettiin aiheuttavan häiriötä. Koirat (6) saivat enemmän mainintoja kuin pyöräily (4).

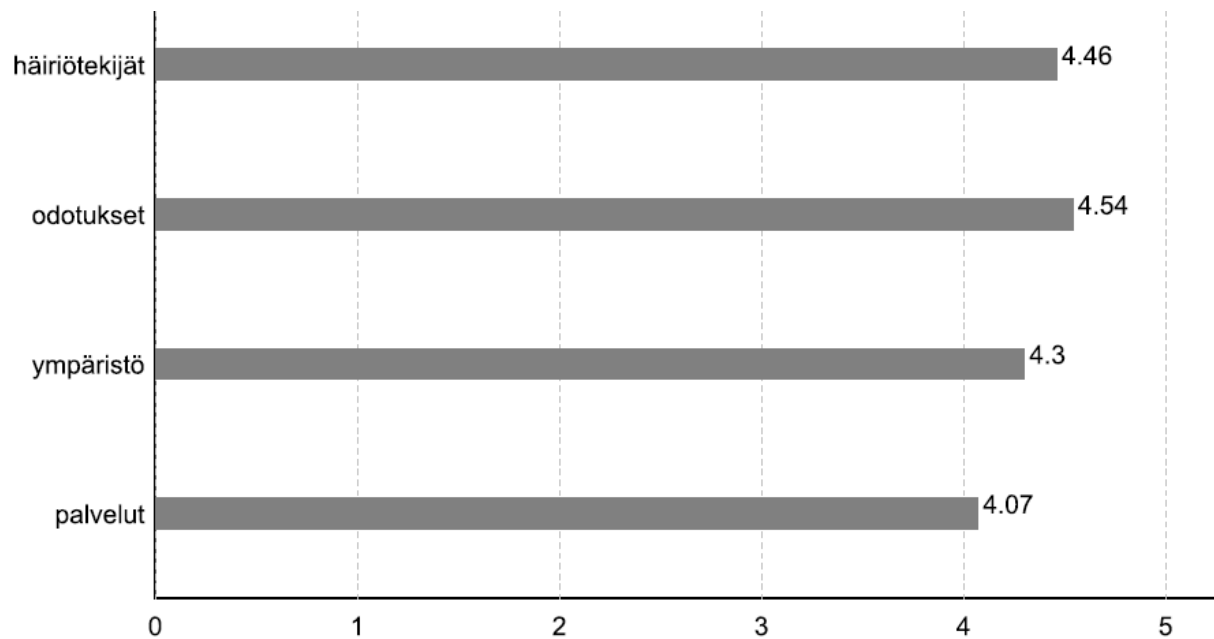
Taulukko 42. Vastanneita häirinneet tekijät.

Häiriötekijä	Vastanneita		Arviointi, %					Keskiarvo	Keskihajonta
			erittäin paljon	melko paljon	keskinkertaisesti	melko vähän	ei lainkaan		
	n	%							
Maaston kuluneisuus	1 869	99	1	4	10	20	64	4,41	0,93
Maaston roskaantuneisuus	1 851	98	2	4	6	18	70	4,52	0,90
Liiallinen kävijämäärä	1 859	99	2	3	11	22	62	4,39	0,93
Muiden kävijöiden käyttäytyminen	1 842	98	2	3	6	20	69	4,51	0,89
Jokin muu	343	18	20	12	8	4	56	3,64	1,67
Yhteensä	1 887								

3.3.5 Kävijättyytyväisyysindeksi

Kävijättyytyväisyydestä muodostetaan yksi luku, ns. kävijättyytyväisyysindeksi, joka kuvaa karkeasti kävijättyytyväisyyttä. Kävijättyytyväisyysindeksi lasketaan seuraavien osatekijöiden keskiarvona: mielipiteet palveluista ja ympäristön laadusta, ennako-odotusten toteutuminen ja käyntiä häirinneet tekijät. Arvosana 5 tarkoittaa erittäin hyvää ja arvosana 1 erittäin huonoa. Indeksillä on käytökelpoinen valtakunnallisissa vertailuissa ja kuvaa karkealla tasolla kävijöiden yleistä tyytyväisyyttä heidän kyseiseen käyntiinsä kansallispuistossa.

Urho Kekkosen kansallispuiston valtakunnallisesti vertailukelpoinen kävijättyytyväisyysindeksi oli 4,25. Kaiken kaikkiaan kävijät olivat siis enemmän kuin melko tyytyväisiä kansallispuistoon. Kaikissa kävijättyytyväisyyden osatekijöissä arvosanaksi tuli yli neljä (kuva 10 ja taulukko 43). Heikoin arvosana oli palveluilla, joka sekin arvioitiin melko hyväksi keskiarvolla 4,07.

Kuva 10. Kävijättyytyväisyyteen liittyvien osatekijöiden keskiarvot (1 = erittäin huono, ... 5 = erittäin hyvä) Urho Kekkosen kansallispuistossa.

Taulukko 43. Kävijättyytyväisyyden osatekijöiden keskiarvot ja kävijättyytyväisyysindeksi Urho Kekkosen kansallispuistossa. Arviointi: 1 = erittäin huono, ... 5 = erittäin hyvä.

Palvelut		Ympäristö		Odotukset		Häiriötekijät	
Pysäköintipaikat	4,15	Yleinen turvallisuus	4,19	Luonnonympäristö	4,71	Maaston kuluneisuus	4,41
Tiestö	3,92	Yleinen siisteys	4,22	Harrastusmahdollisuudet	4,44	Maaston roskaantuneisuus	4,52
Reittien opastetaulut	4,14	Maiseman vaihtelevuus	4,49	Reitit ja rakenteet	4,46	Liiallinen kävijämäärä	4,39
Polku- ja/tai latureitistö	4,31					Muiden kävijöiden käyttäytyminen	4,51
Polku- ja/tai latuviitotukset	4,18						
Tulentekopaikat ja laavut	4,11						
Polttopuut tuvilla ja huolletuilla tulipaikoilla	4,28						
Yleisökäymälät	3,88						
Jätehuollon toteutus ja ohjaus	3,83						
Erityistarpeiden huomioon ottaminen (reittien kuljettavuus, turvallisuus, opasteet yms.)	3,70						
Esitteet ja opaskirjat	3,74						
Metsähallituksen aluetta koskevat www-sivut (luontoon.fi, metsa.fi ja retkikartta.fi)	3,98						
Ennakkoinformaatio	3,76						
Autio- ja varaustuvat	4,13						
Metsähallituksen alueen palvelut sosiaalisessa mediassa (Facebook, Instagram, Youtube)	3,77						
Yrittäjien tuottamat palvelut (esim. kahvilat ja ohjelmapalvelut)	3,88						
Reittien ja rakenteiden turvallisuus	3,97						
Palveluiden määrä	4,34						
Aluekohtainen keskiarvo	4,04		4,30		4,54		4,46
Vertailukelpoinen keskiarvo	4,07		4,30		4,54		4,46
Aluekohtainen kävijättyytyväisyysindeksi				4,21			
Valtakunnallisesti vertailukelpoinen kävijättyytyväisyysindeksi				4,25			

3.4 Kävijöiden kokemat terveys- ja hyvinvointivaikutukset

3.4.1 Käynnin terveys- ja hyvinvointivaikutukset

Kansallispuistojen kävijätutkimuksiin on hiljattain vakioitu kaksi kysymystä kartoittamaan kävijöiden kokemia terveys- ja hyvinvointivaikutuksia. Urho Kekkonen kansallispuiston kävijätutkimuksessa näitä vaikutuksia kysyttiin nyt ensimmäistä kertaa. Terveys- ja hyvinvointivaikutukset oli kysymyksenasettelussa jaettu sosiaalisiin, psyykkisiin ja fyysisiin. Osa-alueita oli kysymyslomakkeessa avattu siten, että sosiaalisen hyvinvoinnin osatekijöiksi oli nimetty työkyvyn edistyminen, ihmissuhteiden lujittuminen ja yksin tai yhdessä tekemisestä nauttiminen. Psyykkisen hyvinvoinnin osa-alueiksi oli puolestaan määritelty tyytyväisyys elämään, mielialan kohentuminen, palautuminen henkisestä uupumuksesta sekä uuden oppiminen. Fyysisiksi hyvinvointivaikutuksiksi oli luettu luontoaistimuksista nauttiminen, fyysisen kunnon ylläpito, uusien taitojen oppiminen ja fyysinen hyvä olo.

Kävijät saivat arvioida kokemustaan sosiaalisen, psyykkisen ja fyysisen hyvinvoinnin lisääntymisestä asteikolla 1–5 (1 = täysin eri mieltä, ... 5 = täysin samaa mieltä). Kysymykseen koetuista terveys- ja hyvinvointivaikutuksista vastasi 97 % kaikista kyselyyn vastaajista, joten tulokset edustavat hyvin otantaa kokonaisuudessaan. Sosiaalinen hyvinvointi lisääntyi vähintään jonkin verran 83 %:lla, psyykinen hyvinvointi 91 %:lla ja fyysinen 93 %:lla kävijöistä (taulukko 44). Yksikään vastaaja ei ollut täysin eri mieltä siitä, että hänen hyvinvointinsa oli lisääntynyt käynnin ansiosta. Eniten hajontaa oli sosiaalisen hyvinvoinnin lisääntymisen arvioinnissa (0,80), missä keskiarvo jäi alhaisimmaksi (4,26). Asteikolla 1–5 yli neljän keskiarvo ilmaisee kuitenkin jo suurta yksimielisyyttä hyvinvoinnin lisääntymisestä.

Taulukko 44. Kävijöiden kokemat terveys- ja hyvinvointivaikutukset Urho Kekkonen kansallispuistossa käyntiin liittyen. Asteikko 1–5, jossa 1 = täysin eri mieltä,... 5 = täysin samaa mieltä.

	Vastanneita		Arviointi, %					Keskiarvo	Keskihajonta
	n	%	täysin eri mieltä	jonkin verran eri mieltä	ei samaa eikä eri mieltä	jonkin verran samaa	täysin samaa mieltä		
Sosiaalinen hyvinvointini lisääntyi	1 885	96	0	2	14	38	45	4,26	0,80
Psyykinen hyvinvointini lisääntyi	1 899	97	0	1	8	35	56	4,44	0,72
Fyysinen hyvinvointini lisääntyi	1 900	97	0	1	6	30	63	4,53	0,68
Vastanneita yhteensä	1 907	97						4,41	0,74

Toisena terveysaiheena kävijöiltä kysyttiin, minkä arvoisiksi he arvioisivat rahassa mitattuna Urho Kekkonen kansallispuistossa kokemansa terveys- ja hyvinvointivaikutukset. Vastaamisen helpottamiseksi kysymyslomakkeessa eli annettu mahdollisuus verrata käynnin tuomia terveys- ja hyvinvointivaikutuksia kaupallisiin hyvinvointipalveluihin. Kysymykseen vastanneiden antamat rahalliset arvot vaihtelivat yhdestä eurosta 5 000 euroon (taulukko 45) keskiarvon ollessa 636,47 euroa. Arvojen mediaani oli 300 euroa ja neljäsosaa vastaajista valitsi käynnin terveys- ja hyvinvointivaikutusten arvoksi yli 500 euroa. Osa vastaajista ilmoitti, että ei halua tai pysty arvioimaan terveys- ja hyvinvointivaikutuksia rahassa, sillä vaikutukset ovat mittaamattomia. Myös yli 5 000 euron vastaukset päätettiin olla huomioimatta, sillä muutamat vastaajat ilmoittivat poikkeuksellisen suuria arvoja.

Taulukko 45. Urho Kekkonen kansallispuistossa koettujen terveys- ja hyvinvointivaikutusten rahallinen arvo.

Vastanneita		Keski-arvo, euroa	Keski-haj.	Prosenttipisteet				
n	%			Min	25%	Med	75%	Max
1 434	73	636,47	892,18	1	100	300	500	5 000

3.4.2 Lisäkysely luonnon terveys- ja hyvinvointivaikutuksista

Kävijätutkimuksen vakiokysymysten lisäksi sähköpostiosoitteensa antaneille vastaajille lähetettiin linkki verkossa olleeseen erilliseen lisäkyselyyn, jossa tutkittiin Urho Kekkonen kansallispuistossa koettuja luonnon terveys- ja hyvinvointivaikutuksia. Kyselyssä oli paljon väittämiä, joihin piti vastata viisiportaisella asteikolla (1 = täysin samaa mieltä, ... 5 = täysin eri mieltä ja myös 1 = hyvin usein tai jatkuvasti, ... 5 = hyvin harvoin tai ei koskaan). Osa kysymyksistä oli toteutettu vapaina tekstikenttinä. Tähän kyselyyn vastasi 411 henkilöä, joten sen edustavuus ei ole yhtä kattava kuin koko kävijätutkimuksen.

Vastaajien luontosuhde oli lähtökohtaisesti vahva. Yli 90 % vastaajista oli täysin tai jokseenkin samaa mieltä siitä, että heidän suhteensa luontoon on tärkeä osa sitä, mitä he ovat (taulukko 46). Vastaajat olivat myös hyvin yksimielisiä siitä, että luonto innoittaa ja antaa elämälle tarkoitusta (95 % vastaajista jokseenkin tai täysin samaa mieltä) ja on myös tärkeä osa hyvinvointia (99 % vastaajista jokseenkin tai täysin samaa mieltä). 89 % vastaajista ilmoitti liikkuneensa luonnossa pienestä pitäen.

Vastaajilta tiedusteltiin myös heidän suhdettaan Urho Kekkonen kansallispuistoon. Vastaajista 77 % oli täysin samaa mieltä siinä, että alue on heille tärkeä liikuntapaikka ja 71 % koki kansallispuiston olevan heille tärkeä harrastusten kannalta (taulukko 47). Vastaajista 73 % oli täysin tai jokseenkin samaa mieltä siitä, että alue on heidän mielenkiintoista.

Taulukko 46. Vastaajien luontosuhde. Asteikko 1–5, jossa 1 = täysin samaa mieltä, ... 5 = täysin eri mieltä.

	Täysin samaa mieltä	Jokseenkin samaa mieltä	Ei samaa eikä eri mieltä	Jokseenkin eri mieltä	Täysin eri mieltä	Keski-arvo
Olen mielelläni ulkona, huonollakin säällä.	182	184	22	19	2	1,72
Luonto innoittaa ja antaa elämälleni tarkoitusta.	230	158	18	3	0	1,5
Olen liikkunut luonnossa paljon pienestä pitäen.	239	124	26	18	2	1,58
Suhteeni luontoon on tärkeä osa sitä, kuka olen.	196	172	34	4	0	1,62
Luonto on tärkeä osa hyvinvointiani.	293	110	5	0	0	1,29

Taulukko 47. Vastaajien suhde Urho Kekkosen kansallispuistoon. Asteikko 1–5, jossa 1 = täysin samaa mieltä, ... 5 = täysin eri mieltä.

	Täysin samaa mieltä	Jokseenkin samaa mieltä	Ei samaa eikä eri mieltä	Jokseenkin eri mieltä	Täysin eri mieltä	Keski-arvo
Alue on mielenkiintoista.	126	173	100	11	0	1,99
Alue on minulle tärkeä liikuntapaikka.	148	167	66	21	6	1,95
Alue on minulle tärkeä harrastusteni kannalta.	116	173	83	30	5	2,1

Kansallispuistokäynnin fyysisiä terveys- ja hyvinvointivaikutuksia mitattiin tarkemmin useamman kysymyksen avulla. Lähtökohtaisesti vastaajat kokivat itsensä varsin terveiksi. Vastaajista 54 % koki terveydentilansa hyväksi ja 36 % melko hyväksi. Kukaan vastaajista ei kokenut terveydentilaansa huonoksi (taulukko 48).

Vastaajilta tiedusteltiin myös heidän arkiliikuntansa määrää (taulukko 49). Nykyisin aikuisten minimiliikuntasuosituksena viikossa pidetään 2 tuntia 30 minuuttia reipasta liikuntaa tai 1 tunti 15 minuuttia rasittavaa kestävyysliikuntaa. Noin 70 % vastaajista arvioi liikkuvansa arjessa huomattavasti tai ainakin jonkin verran minimiliikuntasuositusta enemmän.

Kansallispuistokäynnillään 96 % vastaajista arveli liikkuneensa tavanomaista arkiliikuntaa enemmän. Vastaajat myös kokivat luontoliikunnan kohottaneen kuntoaan (96 % vastaajista täysin tai jokseenkin samaa mieltä) ja fyysisen hyvän olon lisääntyneen (98 % vastaajista täysin tai jokseenkin samaa mieltä) kansallispuistokäynnin seurauksena.

Taulukko 48. Vastaajien yleinen terveydentila. Asteikko 1–5, jossa 1 = hyvä, ... 5 = huono.

	Hyvä	Melko hyvä	Keskitasoinen	Melko huono	Huono	Keskiarvo
Terveydentilani on	221	149	37	3	0	1,57

Taulukko 49. Kansallispuistokäynnin vaikutus fyysiseen hyvinvointiin. Asteikko 1–5, jossa 1 = täysin samaa mieltä, ... 5 = täysin eri mieltä.

	Täysin samaa mieltä	Jokseenkin samaa mieltä	Ei samaa eikä eri mieltä	Jokseenkin eri mieltä	Täysin eri mieltä	Keskiarvo
Liikuin alueella käydessäni tavanomaista arkiliikuntaa enemmän.	317	76	11	7	0	1,29
Koin, että luontoliikunta kohotti kuntoani.	270	122	14	4	0	1,4
Koin fyysisen hyvän olon lisääntyvän.	284	119	7	0	0	1,32

Psyykkisiin terveys- ja hyvinvointivaikutuksiin keskittynyt kysymyspatteristo tuotti myös voimakkaan positiivisia tuloksia (taulukko 50). Vastaajista 97 % oli täysin tai jokseenkin samaa mieltä siitä, että käynti puistossa lisäsi heidän elinvoimaansa ja tarmoaan. 98 % unohti arkipäivän murheet ja huolet sekä elpyi ja rentoutui käynnillään Urho Kekkosen kansallispuistossa.

Vastaajat olivat hyvin yksimielisiä myös kansallispuiston sosiaalisista terveys- ja hyvinvointivaikutuksista (taulukko 51). Heistä 86 % oli joko täysin tai osittain samaa mieltä siinä, että Urho Kekkosen kansallispuisto mahdollisti hetkellisen irtautumisen työasioista ja lähes kaikki näkivät käynnin myös mahdollisuutena irtautua arkielämästä (98 %). Noin 87 % vastaajista ilmoitti myös nauttineensa kansallispuistokäynnillään yhdessäolosta ja harrastuksista itselleen tärkeiden ihmisten kanssa. Vastaajista 73 % koki, että luonnossa oleminen lujitti heidän suhdettaan tärkeisiin ihmisiin.

Taulukko 50. Kansallispuistokäynnin vaikutus psyykkiseen hyvinvointiin. Asteikko 1–5, jossa 1 = täysin samaa mieltä, ... 5 = täysin eri mieltä.

	Täysin samaa mieltä	Jokseenkin samaa mieltä	Ei samaa eikä eri mieltä	Jokseenkin eri mieltä	Täysin eri mieltä	Keskiarvo
Elinvoimani ja tarmoni lisääntyivät.	224	172	13	1	0	1,49
Unohdin arkipäivän huolet ja murheet.	271	130	9	0	0	1,36
Elvyin ja rentouduin.	274	128	6	1	0	1,35

Taulukko 51. Kansallispuistokäynnin vaikutus sosiaaliseen hyvinvointiin. Asteikko 1–5, jossa 1 = täysin samaa mieltä, ... 5 = täysin eri mieltä.

	Täysin samaa mieltä	Jokseenkin samaa mieltä	Ei samaa eikä eri mieltä	Jokseenkin eri mieltä	Täysin eri mieltä	Keskiarvo
Oli mahdollista irtautua työasioista.	271	79	50	5	3	1,5
Oli mahdollista irtautua arkielämästä.	273	125	10	0	0	1,36
Nautin yhdessäolosta minulle tärkeiden ihmisten kanssa.	268	88	40	4	8	1,52
Nautin yhteisistä harrastuksista minulle tärkeiden ihmisten kanssa.	273	89	38	2	8	1,5
Luonnossa oleminen lujitti suhdetani minulle tärkeisiin ihmisiin.	134	165	101	7	2	1,97

Vastaajista keskimäärin noin 90 % oli sitä mieltä, että kansallispuistokäynnin aiheuttamat positiiviset terveys- ja hyvinvointivaikutukset ulottuvat myös käynnin jälkeiseen aikaan (taulukko 52). Psykkisten vaikutusten arvioitiin kestävän pisimpään, ja 61 % vastasi niiden kestävän vielä pitkään käynnin jälkeen. Fyysisten vaikutusten arveltiin kestävän jonkin aikaa käynnin jälkeen. Sosiaalisten terveys- ja hyvinvointivaikutusten arvioinnissa vastaajat eivät olleet yhtä yksimielisiä ja vastauksissa oli eniten hajontaa. Heistä 46 % arvioi myös sosiaalisten vaikutusten kestävän jonkin aikaa käynnin jälkeen, 41 % vielä pitkään käynnin jälkeen ja 11 % koki sosiaalisten vaikutusten kestävän ainoastaan käynnin ajan.

Käynti Urho Kekkosen kansallispuistossa innosti vastaajia vierailemaan alueella uudestaan (98 % vastaajista täysin tai jokseenkin samaa mieltä). Lähes kaikki vastaajat aikoivat suositella Urho Kekkosen kansallispuistoa muille (99 %) (taulukko 53). Kävijät innostuivat kansallispuistokäynnin seurauksena vierailemaan myös muilla luontokohteilla (85 % vastaajista) ja lisäämään luontoharrastuksia (80 %). Valtaosa vastaajista oli täysin tai jokseenkin samaa mieltä myös siitä, että kansallispuistokäynti innosti ylläpitämään (87 %) ja lisäämään (80 %) arkiliikuntaa. 82 % vastaajista koki, että kansallispuistokäynti innosti myös ylläpitämään retkeilytaitoja.

Taulukko 52. Hyvinvointivaikutusten kesto. Asteikko 1–4, jossa 1 = pitkän aikaa vielä käynnin jälkeen, ... 4 = ei myönteisiä vaikutuksia.

	Pitkän aikaa vielä käynnin jälkeen	Jonkin aikaa vielä käynnin jälkeen	Käynnin ajan	Ei myönteisiä vaikutuksia	Keskiarvo
Fyysiset vaikutukset	143	252	15	0	1,69
Psykkiset vaikutukset	250	151	7	2	1,42
Sosiaaliset vaikutukset	169	190	43	7	1,73

Taulukko 53. Kansallispuistokäynnin vaikutus vastaajien luontoliikunnan ja retkeilyn harrastuneisuuteen. Asteikko 1–5, jossa 1 = täysin samaa mieltä, ... 5 = täysin eri mieltä.

	Täysin samaa mieltä	Jokseenkin samaa mieltä	Ei samaa eikä eri mieltä	Jokseenkin eri mieltä	Täysin eri mieltä	Keskiarvo
Vierailemaan myös muilla luontokohteilla	191	158	49	9	3	1,72
Vierailemaan alueella uudestaan	331	68	9	1	0	1,22
Suosittelemaan kohdetta muille	343	62	2	1	0	1,17
Ylläpitämään arkiliikuntaa	239	119	46	6	0	1,56
Lisäämään arkiliikuntaa	159	133	102	14	0	1,93
Lisäämään luontoharrastuksia	157	172	72	9	0	1,84
Ylläpitämään retkeilytaitoja	161	174	63	10	1	1,82

3.5 Vapaamuotoiset ajatukset

Vapaamuotoista palautetta antoi noin 450 henkilöä eli neljännes vastaajista. Valtaosa palautteesta oli Urho Kekkosen kansallispuistoa, sen luontoa ja palveluja koskevia kehittämis ehdotuksia. Mukana oli myös runsaasti kehuja ja kiitoksia, jonkin verran valituksia sekä muutama tiedusteluiksi luokiteltava kommentti. Vapaamuotoiset ajatukset on luokiteltu tallennusvaiheessa Metsähallituksen ympäristö- ja laatujärjestelmän palauteluokittelun mukaisesti. Kaikki palautteet on koottu liitteeseen 2.

Urho Kekkosen kansallispuistoa pidettiin hyvin hoidettuna ja monipuolisena virkistysalueena. Metsähallituksen henkilöstö sai runsaasti kiitoksia hyvin huolletusta tupaverkostosta ja reitistöistä sekä erittäin hyvästä palvelusta ja opastavista reitikeskusteluista. Vastaajat pitivät erittäin tärkeänä, että kansallispuiston palvelurakenteet säilyvät tulevaisuudessakin yhtä kattavina ja huollettuna. ”Se raha minkä valtio tähän toimintaan laittaa, tulee moninkertaisena takaisin ihmisten hyvinvoinnissa. Tämä on parasta ja ilmaista hoitoa tämän päivän hullunmyllyyn”, tiivistä eräs kävijä.

Kävijöiden mielestä Urho Kekkosen kansallispuisto oli hyvä kohde erilaisille seurueille, ja puiston toivottiin olevan sitä jatkossakin. Mitään ryhmää ei kannata vastaajien mielestä sulkea pois. Tieto kaikille sopivista, esteettömistä palveluista löytyi palautteen perusteella hyvin Luontoon.fi-sivustolta, mutta heikommin Inari-Saariselkä-sivustolta. Suomen Latu Kiilopään palveluita toivottiin näkyville myös kansallispuiston sivuille.

Useampi kävijä toivoi Kiilopään lähiseudulle lisää taukopaikkoja pienten lasten ja liikuntarajoitteisten tarpeisiin. Kävijät korostivat, että kaikki eivät jaksaa kulkea pitkiä matkoja ja siksi lyhyet päiväretket on huomioitava. Vasapolun tulipaikka kiipeilytelineineen sai kiitosta, ja kävijät toivoivat lisää vastaavia palveluita 1–5 km:n päähän Kiilopään parkkipaikasta. Kiilopään lyhyiden reitien ohella myös Saariselän Aurorapolku tapahtuma- ja päivätupineen sai kävijöiltä kehuja.

Urho Kekkosen kansallispuiston parhaaksi valtiksi nimettiin sopivien välimatkojen päässä olevat levähdyspaikat. Kävijöiden mielestä etenkin lämpimiä eväidensyöntipaikkoja tarvitaan katettujen

ja avointen taukopaikkojen ohella. Kävijät olivat varsin yksimielisiä siitä, että myös niissä päivätuvissa, joissa on yrittäjien pyörittämiä kahviloita, tulisi aina saada syödä omia eväitä ja paistaa makkaraa. ”Toivon, että edelleen säilytetään myös mahdollisuus vapaaseen retkeilyyn, jotta esim. päivätuvat pysyvät levähdyspaikkoina, joissa voi nauttia myös omia eväitä ja autiotupia ylläpidetään yöpymiseen ja kampeiden kuivattamiseen pitkillä vaelluksilla”, tiivistä yksi aiheetta pohtineista kävijöistä. ”Eväiden jälkeen maistuu myös munkki”, muistutti toinen vastaaja.

Tupien ja laavujen puuhoolto oli kävijöiden mielestä kiitoksen arvoista. Valmiit koivuhalat aiheuttivat ihastusta, mutta myös ihmetystä: ”Ihmettelin, miksi autiotuvilla oli valmiiksi pilkotut puut säkeissä. Ennen oli tuvilla puuhastelua illalla, kun piti pilkkoa puita. Menee retkeily helpoksi! Toisaalta on kiva, että vähemmän liikkuneet uskaltavat lähteä luontoon, kun on palvelut hyvät ja hyvin saavutettavissa maastossa”, kirjoitti eräs vaeltaja. Kävijät pohtivat myös sitä, lisäävätkö valmiit halot polttopuun liikakäyttöä ja olisiko mahdollista edistää polttopuuhoollissa paikallisuutta: ”Koivuhalkojen tuonti verkoissa Lahdesta järjetöntä. Pilaavat tunnelman ja vievät paikallisilta töitä”, mietti eräs kävijä. Tulipaikoilla käytiin myös kiivasta keskustelua polttopuun kaadosta suojelualueilla: ”Kaatuneiden puiden otto/käyttö polttopuiksi – ei muualta; työllisyysvaikutus!”, tiivistä yksi retkeilijöistä.

Puiston auto- ja varaustupia pidettiin hyvin hoidettuina ja siisteinä ja tupien varustetasoa yllättävän hyvänä. ”Kämpät ovat luksustasoa”, totesi eräs vaeltaja. Kävijät kokivat auto- ja varaustupien ruuhkautuvan ajoittain ja ehdottivat useita eri ratkaisuja ruuhkan purkamiseksi: ”Kämpät ajoittain ruuhkaisia. Peskihaara/Peuraselkä-alue usein erittäin ruuhkainen ja vaihtoehdot ovat olemattomat. Uusi kämpppä voisi helpottaa painetta.” Uusien tupien lisäksi erämaaosaan toivottiin lisää laavuja ja varauskammeja. ”Vongoivan kammi saisi olla ainakin talviaikaan auki. Matka esim. Anterista Siulaan tai Tahvontuvalle on melko pitkä. Myräkän yllättäessä Vongoivan kammi voi pelastaa pahasta tilanteesta, vaikka telta onkin toki mukana”, kirjoitti eräs vastaajista. ”Anteri-Nuortti-välille rajan pintaan pari uutta varauskammia”, ehdotti puolestaan toinen vastaaja.

Myös varaustupakäytännöistä oli annettu palautetta: ”Taas pari varaustupaa tupaten täynnä eikä kaikilla ollut esittää kuittia siitä, että ovat maksaneet ko. kämpälle varausmaksun. Olisi hyvä ja selkeä käytäntö, että jokaisella olisi kuitti mukana”, kirjoitti vaellukselta palannut retkeilijä.

Myös ulkomaalaisille matkailijoille suunnattua ohjeistusta tupakäyttäytymisestä toivottiin. Yleisesti vaeltajia kuvattiin hyväkäytöksisinä ja retkeilytaitoisina, mutta ulkomaalaiset kävijät saivat käytöksestään jonkin verran palautetta. Vastaajat kokivat, ettei tupaetiketti ollut kaikilla hallussa. ”Saunan ja autiotuvan käytöstä tarvitaan englanninkieliset käyttöohjeet”, kirjoitti useampikin vastaaja. Eräs kävijä ehdotti myös, että jokaisessa tuvassa pitäisi olla tupaan liittyvä tarina myös englanniksi ulkomaalaisia matkailijoita varten. Verovaroin kustannetut palvelurakenteet miellettiin tässäkin suomalaisten retkeilijöiden ”kansalaisoikeudeksi”.

Jätehuoltoon oltiin yleisesti melko tyytyväisiä. Muutama kävijä kuitenkin esitti jätehuollon ohjeistuksen olevan ristiriitaista. ”Esimerkiksi Lankojärvellä luki ovesa isolla roskattoman retkeilyn periaatteet. Sitten puukatoksen edessä olikin lajitteluastia, jossa yksi osio sekajätteille”, kirjoitti eräs vastaaja. ”Autiotuvilla ei tarvita jäteastioita tai roskapönttöjä juomapullojen tai tölkkien jättämistä varten. Jokainen vie mennessään kaiken minkä on täytenä jaksanut kantaa. Autiotuville ei saa jättää mitään tavaraa, ruuista puhumattakaan”, linjasi toinen. Kotimaiset matkailijat olivat hyvin sitoutuneita roskattoman retkeilyn periaatteisiin ja toivoivat jätehuollon ohjeistusta myös englanniksi.

Muutokset kalastusluvuissa aiheuttivat harmia. Uudet määräykset olivat kävijöiden mielestä epäselviä ja puiston kalastusrajoitukset vaikeasti tulkittavissa. ”Tankavaarassakin (opastuskeskus) epäselvät/osittain väärät tiedot”, moitti eräs kalastaja. Vuosilupia toivottiin takaisin. ”Tänä vuonna (2017) kalastuslupien hankkiminen on turhan hankalaa sen vuoksi, ettei enää voi liikkua säiden mukaan. -> Tämä olisi hyvä muuttaa!!”, ehdotti eräs kävijöistä.

Keskustelu kesäreiteistä oli vilkasta. Huonoista pitkospuista oli useita mainintoja. ”Pitkospuut keskimäärin huonokuntoisia, paikoin erittäin huonoja. Kosteikoissa kävelypolku mennyt mudaksi mönkijöiden jäljiltä”, kirjoitti eräs vastaaja, joka oli kulkenut Vellinsärpimän reitillä. Vellinsärpimän reitti sai useita huomautuksia pitkospuiden kunnosta. Etenkin Pääsiäiskurun pitkospuita pidettiin paikoin jopa vaarallisina. Myös Tankavaaran reiteillä nähtiin pitkospuiden uusimisen tarvetta. Kiilopään portaat saivat niin ikään useita mainintoja huonokuntoisuutensa vuoksi. Puiston erämaaosiin toivottiin pitkospuiden huoltoa ja uusimista Sokostilla ja Kemihaaran alueella. Jokien ylityspaikoille toivottiin lisää siltoja ja myös vanhojen siltojen huoltoa ehdotettiin. ”Kiva kun Luirolle oli uusi silta”, kehui eräs vastaaja.

Kesäreittien kestäväointi aiheutti kävijöissä hieman mielipahaa ja sorastus miellettiin pyöräilystä johtuvaksi. Kävijät kirjoittivat pitävänsä polkumaisista reiteistä enemmän kuin mökkiteitä muistuttavista. ”Ruijanpolku oli viime syksyn ruskareissulla kulunut paikoin tosi huonoksi. Mutavellisiä kohtia ja luonnonpolku oli laajentunut paikoin monta metriä leveäksi. Pyörät liikkuvat lujaa vauhtia ja niitä joutui varomaan. Toivomus: säästäkää edes yksi polkureitti luonnontilassa!” kirjoitti huolestunut luonnon suurkuluttaja. ”Maastopyöräily patikkareiteillä on tylsä uudistus. Laanila-Luulampi tuntuu maantieltä, kun on valmistettu pyöriä varten. Ei kiva kävellä”, totesi toinen vastaaja.

Pyöräilyn harrastajat olivat sen sijaan tyytyväisiä uudistuksiin. ”Hienoa, että alueen maastoon merkityt reitit on avattu myös maastopyöräilyyn”, kiitteli useampikin vastaaja. Pyöräilymahdollisuuksia toivottiin myös laajennettavan entisestään, huomioiden siis jo laajentuneet oikeudet. Etenkin puiston erämaaosan alueelle toivottiin merkittyjä pyöräilyreittejä, esimerkiksi Kemihäärasta Raja-Jooseppiin. Useampikin vastaaja perusteli toiveensa sillä, että tämä mahdollistaisi pidemmän matkan esimerkiksi kipeällä polvella. Pyöräilyä vastustavat kävijät olivat kauhuissaan pyöräilystä puiston erämaaosissa: ”Maastopyöräilyyn tulisi puuttua ennen kuin tilanne räjähtää käsiin. Maastopyöräilijä tuli vastaan Suomujoen alapäässä (tulossa Raja-Joosepista). Jäljistä päätellen pyöräily oli myös Anterinmukka-Maalpurinoja-välillä. Ehdotus: Selkeät taulut lähtöpaikoilla pyöräilijöille, jossa kerrotaan, missä saa pyöräillä ja missä ei. Pyöräreitin päähän kieltotaulu, että ei pidemmälle. Erämaaosat pysyköön erämaina ja kiireettöminä.”

Pyöräilyllä nähtiin olevan myös potentiaalia tulevaisuuden ympärivuotisena luontoharrastuksena: ”Talvipyöräilyreittien kehittäminen on tärkein tulevaisuuden toimenpide. Sillä saadaan uusia kävijöitä ja uutta aktiivista ilmapiiriä (ikäntyvän kävijäkunnan ohella) sekä viipymään alueella pidempään. Ei luontohaittoja, koska reitit sulavat pois kevään myötä.”

Talvireittejä pidettiin pääosin hyvinä ja etenkin Saariselän alueen ladut saivat kävijöiltä kehuja. Latujen leveys aiheutti keskustelua. Luisteluhiihdon harrastajat toivoivat leveämpiä luistelureittejä. ”Ei pitäisi olla niin paljon luistelulatuja vaan panostaa luonnonlatuihin. Luisteluladut ovat turhan leveitä ja tuhoavat maisemaa”, pohti puolestaan perinteistä murtomaahiihtoa harrastanut vastaaja. Hiihtäjät olivat melko yksimielisiä siitä, että talvikävelijöille pitäisi saada omat kulkuuransa ja lisää reittejä juuri heitä varten. ”Latujen alkuun kunnan merkinnät, että kävely kielletty. Todella ärsyttävää, että vuosi vuodelta latujen tallominen vain pahenee / lisääntyy. Turha turistin

paapominen pois. Murtomaahiihtäjät vaihtavat kohta kohdetta, jos heitä ei arvosteta”, tuumasi eräs kävijä.

Yleisesti kävijät olivat sitä mieltä, että moottorikelkkoja ja mönkijöitä ei tulisi päästää kansallispuistoon. ”Luonto on upeassa kunnossa, mutta reiteistä suurin osa, mitä kuljimme, oli ajettu mönkijällä pilalle. Tilasimme juuri ennen reissua uuden kartan ja olisi ollut mukava suunnitella reitti mahdollisimman vähillä huoltoteillä”, kertoi eräs vastaaja. ”Mielestäni ei ole järkevää, että kansallispuiston alueella olisi mahdollista tehdä moottorikelkkasafareja tulevaisuudessa, koska on paljon mukavampaa, ettei esimerkiksi LUIROJÄRVellä tai muissa suosituissa paikoissa olisi kauheasti porukkaa, jotka ei välttämättä osaa ajatella paikan merkitystä, kun pääsee niin helposti ilman omaa vaivaa”, pohti toinen kävijä.

Maasto-opasteista ja reittimerkinnoista tuli runsaasti palautetta. Viitoituksia pidettiin paikoittain puutteellisina. Kävijöiden mukaan osa reiteistä ja tulipaikoista puuttui opasteista. Lisäksi vastaajat olivat kiinnostaneet huomiota siihen, että opasteiden kieli oli usein vain suomi. Myös uudet teemareitit herättivät keskustelua: ”Teemareitit ovat ok, mutta niiden mukaan paikasta tiettyyn paikkaan kulkeminen ei ole mielekäästä.” Lähireittien reittimerkinnot koettiin myös huomaamattomiksi. ”Kartassa reitit merkattu väreillä. Miksi ei myös maastossa ole käytetty samoja värejä? Mustat pylväät maastoutuvat liian hyvin”, kommentoi eräs kävijä. Osa kävijöistä toivoi myös puisia opasteita palautettavaksi maastoon. ”Puisten reittiviittojen korvaaminen jollain muovimetalliseoksella järjetöntä”, tuumasi useampikin kävijä. Tankavaaran reitit saivat kiitosta sekä opasteiden että kiinnostavuuden puolesta.

Kävijät pohtivat myös erämaaosan reittimerkintöjen puutteellisuutta. Erämaareiteille toivottiin 3–5 km:n välein opastuskylttejä tai vastaavia maasto-opasteita. ”Puistoon voisi merkitä suosituimman vaellusreitit”, ehdotti yksi vastaajista. Vaellusreittien maasto-opasteiden tarpeellisuutta perusteltiin sillä, että kaikki eivät osaa suunnistaa, jos viitat puuttuivat. ”Mietin opasteiden määrän lisäämistä koko kansallispuistoon. Tosin mietin myös, että tämä UKK kansallispuisto on erämaapuisto, jossa voi mitata omia luontotaitojaan. Kun suunnistustaidot ovat heikot, erämaapuisto ei ole silloin minua varten. Mutta taitavat ihmiset nauttivat erämaataitojen käytöstä”, pohti eräs kävijöistä.

Kävijät nostivat esille myös puhelimen huonon kuuluvuuden erämaa-alueilla. Toimivat yhteydet nähtiin etenkin turvallisuustekijänä: ”Yksin matkaavalle olisi hyvä, jos puhelimen kuuluvuus olisi parempi alueella. Lähinnä siksi, jos sattuu jotain”. Myös maastoon eksyminen oli vastaajien mielestä todennäköisempää, mikäli datayhteys ei toimi. Kävijöiden koettiin luottavan puhelinten toimintaan ja ”satunnainen sunnuntaihiihtäjä ei ymmärrä, ettei kännykkä toimi joka paikassa”, huomautti eräs kävijöistä. ”Toisaalta etsin paikkaa, missä kännykkä ei toimi, jotta saa rauhan työasioista. Toisaalta sitä kuitenkin toivoisi, että kännykällä saisi säästä tietoa. Keliolosuhteet vaikuttavat liikkumiseen ja oikea-aikaisella lähdöllä vaikuttaa varsinkin talvella matkan rasiin”, pohti eräs vaeltaja. Kävijät kaipailivat myös vanhoja erämaapuhelimia: ”Vanhat hätäpuhelimet poistettu ja koko itäraja katvealueella. Jotain tarttis tehdä”.

”Älkää unohtako UKK:n itä-, kaakkois- ja pohjoisosia huollon ja kunnostuksen osalta, missä todella saa nauttia erämaisesta rauhasta”, kävijät halusivat muistuttaa.

4 Tulosten tarkastelu

4.1 Yhteenveto ja johtopäätökset

4.1.1 Puistossa yöpyjiä on paljon

Urho Kekkonen kansallispuistossa puiston sisällä yöpyvien vaeltajien määrät ovat suuria. Kävijätutkimuksen vastaajista 26 % prosenttia yöpyi kansallispuiston sisällä. Mikäli tämä yleistetään koskemaan kaikkia kansallispuiston kävijöitä, voidaan arvioida yli 76 000 kävijän yöpyvän kansallispuistossa. Määrä on kansallispuiston palvelurakenteiden määrään suhteutettuna suuri ja vaeltajien määrien kasvu tuntuu paineena etenkin auto- ja varaustuvilla.

Liiallisesta kävijämäärästä häiriytyi 38 % kävijätutkimukseen vastaajista. Kävijöistä 5 % ilmoitti liiallisen kävijämäärän häirinneen heitä erittäin tai melko paljon. 62 % koki kuitenkin, ettei kävijämäärä häirinnyt heitä lainkaan. Vastaajat toivat kuitenkin esille vapaissa kommentteissa auto- ja varaustupiin kohdistuvan paineen ja ehdottivat uusien kammien, laavujen ja tupien rakentamista ratkaisuksi. Koska telttailu oli puistossa yöpyneiden kävijöiden keskuudessa suosituin majoitusmuoto, voisi telttailijoille suunnattujen palvelurakenteiden kehittämisessä olla ajatusta auto- ja varaustupien paineen jakautumisen näkökulmasta.

Yöpyjien määrän kasvu saattaa olla yhteydessä myös vastaajien kokemaan muiden kävijöiden häiritsevään käytökseen, joka avoimissa kommentteissa yhdistettiin ennen kaikkea puutteisiin tu- paetiketin hallinnassa. Ulkomaalaisten matkailijoiden kasvavat määrät ovat myös peruste englanninkielisten ohjeiden ja opasteiden laatimiselle, kuten useampi vastaaja olikin ehdottanut.

4.1.2 Patikoinnin ja hiihdon rinnalle on noussut uusia aktiviteetteja

Puistossa harrastetaan mitä moninaisimpia luontoaktiviteetteja. Useimmat kävijätutkimukseen vastanneista (68 %) osallistuivat käynnillään 1–3 aktiviteettiin. 25 % osallistui 4–6 toimintaan ja 7 % seitsemään tai useampaan. Harrastusmahdollisuuksien vastaavuus kävijöiden odotuksiin sai keskiarvon 4,44 (asteikko 1–5). Odotusten arvioi täyttyneen melko hyvin 35 % ja erittäin hyvin 55 % vastaajista.

Metsähallituksen vahvistama Urho Kekkonen kansallispuiston uusin järjestyssääntö (Metsähallitus 2017a) säätelee muun muassa pyöräilyä, tulentekoa, ratsastusta, vesiliikennettä, maastoliikennettä, leiriytymistä sekä koira- ja porovaljakkotoimintaa kansallispuistossa. Uusi järjestyssääntö mahdollistaa aiempaa laajemmin kesäaikaisen pyöräilyn kansallispuiston maastoon merkityillä ulkoilureiteillä. Pyöräily on sallittu kansallispuistossa maastoon merkityillä ulkoilureiteillä sekä seuraavilla reiteillä: Kakslauttanen–Kopsusjärvi, Niilanpää–Suomunruoktu, Raja-Jooseppi–Anterinmukka, Kemihaara–Peskihaara–Keskipakat, Kemihaara–Mantoselkä sekä matkailupalvelureitti: Kemihaara–Rakitsa. Talvipyöräily on sallittua lumipeitteisenä aikana kaikkialla muualla, paitsi huolletuilla laduilla.

Pyöräily nousikin uusimmassa kävijätutkimuksessa kävijöiden kuudenneksi tärkeimmäksi harrastukseksi. Pyöräilyä harrasti 5 % kyselyyn vastanneista. Pyöräilyn ympärille kehittyi vilkasta keskustelua sekä maastossa että kävijätutkimuksen vapaa kommentti -osiossa. Osa kävijöistä oli tyytyväisiä laajennettuihin oikeuksiin, kun puolestaan osa vastaajista vastusti pyöräilyn sallimista kansallispuistossa.

Kalastus oli toinen kävijöiden keskuudessa keskustelua herättänyt aktiviteetti johtuen vuoden 2017 alusta voimaan tulleista uusista kalastussäädöksistä.

4.1.3 Opastuspalveluiden käyttö

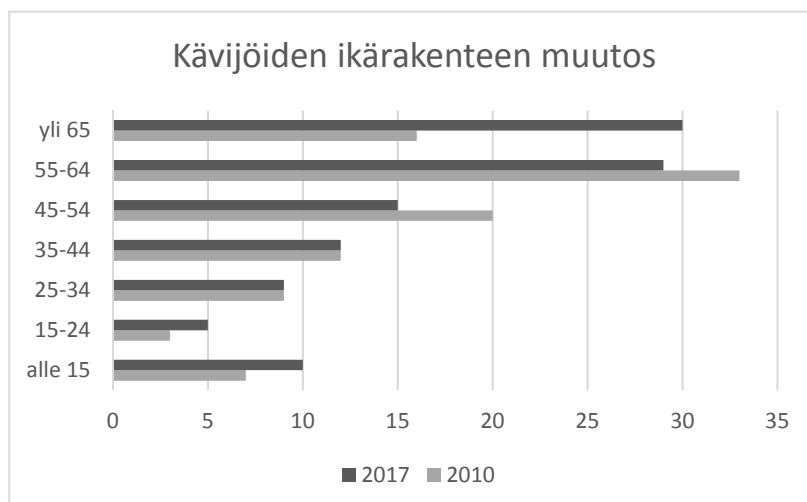
Urho Kekkonen kansallispuiston vähiten käytettyjä palveluita olivat Savukosken opastuskeskus Korvatunturi (7 %), Tankavaaran luontokeskus (19 %), Palvelupiste Kiehin Saariselällä (20 %) sekä Metsähallituksen alueen palvelut sosiaalisessa mediassa (32 %). Palvelupiste Kiehin ja Tankavaaran luontokeskus saavuttivat kuitenkin hyvän palvelun kriteerinä pidetyn arvon 4,0 (asteikko 1–5), eli kävijät olivat niihin melko tyytyväisiä. Savukosken opastuskeskus Korvatunturi arvioitiin keskiarvolla 3,7. Palvelupisteiden käyttöön vaikuttaa keskeisesti niiden sijainti. Savukosken opastuskeskus Korvatunturi on kaukana varsinaisesta kansallispuistosta ja se luonnollisesti näkyy käyntien määrässä. Myös Saariselän palvelupiste Kiehin sijaitsee kansallispuistoon ja reitteihin nähden taajaman ”väärällä” puolella. Kiehistä voisikin jatkossa pyrkiä tekemään matkailijoille näkyvämmäksi tai yrittää hakea sille kokonaan uusi sijainti. Metsähallitus luopuu Tankavaaran opastuskeskuksesta vuoden 2018 jälkeen.

Opastusaineistossa on kävijöiden palautteen mukaan parantamista, sillä esitteet ja opaskirjat (ka = 3,7), ennakkoinformaatio (ka = 3,8) ja Metsähallituksen palvelut sosiaalisessa mediassa (ka = 3,8) arvioitiin keskinäisiksi ja niiden keskiarvot kävijätyytyväisyydessä jäivät alle 4,0. Luontoon.fi-sivuston aluekohtainen informaatio sen sijaan saavutti kävijätyytyväisyydessä keskiarvon 4,0.

4.2 Vertailu aiempiin tutkimuksiin

4.2.1 Muutokset kävijäsegmenteissä

Edelliseen kävijätutkimukseen (Aikio 2010) verrattuna kansallispuiston kävijäkunnan rakenne on muuttunut monipuolisemmaksi ja kävijöiden ikärakenne on laajentunut entisestään (kuva 11). Nuoria sekä lapsiperheitä on aiempaa enemmän. Samanaikaisesti kävijäkunta ikääntyy. Vuonna 2010 yli 65-vuotiaita kävijöitä oli 16 % kyselyyn vastanneista. Nykyisin iäkkäitä kävijöitä on jo lähes joka kolmas. Kävijät toivoivatkin kansallispuistoon entistä enemmän esteettömiä reittejä ja rakenteita vastaamaan lapsiperheiden ja ikäihmisten tarpeisiin.

Kuva 11. Kävijöiden ikärakenteen muutos vuosina 2010 (Aikio 2010) ja 2017.

4.2.2 Toteutettujen hankkeiden vaikutus kävijätyytyväisyyteen

Vuoden 2010 kävijätutkimuksessa (Aikio 2010) saatu valtakunnallisesti vertailukelpoinen kävijätyytyväisyysindeksi oli 4,15. Kävijätyytyväisyys on siis parantunut entisestään kuluneen 7 vuoden aikana. Kävijätyytyväisyyden nousua voidaan osittain selittää kansallispuiston perusparannuksilla ja uudistuksilla.

Edellisen, vuonna 2010, toteutetun kävijätutkimuksen (Aikio 2010) jälkeen Urho Kekkosen kansallispuiston luontopalveluita on parannettu kolmen eri hankkeen avulla. Ensimmäinen hanke saatiin käyntiin vuonna 2013 ja sillä parannettiin Kiilopään alueen palveluita (Kopf ym. 2015). Toinen osio keskittyi Saariselän kansainvälisten asiakkaiden palvelujen parantamiseen ja kansallispuiston profiloitumiseen merkittävänä matkailun vetovoimatekijänä alueella (Seurujärvi 2016). Saariselkä twelve -hankkeella (Tynys 2017) jatkettiin Urho Kekkosen kansallispuistossa 2013 käynnistettyä investointiohjelmaa. Hankkeen tavoitteena oli lisätä Saariselän/Urho Kekkosen kansallispuiston vetovoimaa laadukkaalla informaatiolla, reittien brändäyksellä ja tuotteistamisella sekä kunnostusrakentamisella.

Saariselän ja Kiilopään luontopalvelureitistön kehittämishankkeen (Kopf ym. 2015) päätarkoituksena oli Kiilopää–Luulampi–Rumakuru-reitin ja palveluvarustuksen uudistaminen. Hankesuunnitelman mukaisesti vuonna 2013 kestävästi Kiilopään–Luulammen välinen kesäreitti reitin keskivaiheilta poroaidan kohdalta Luulammelle saakka. Vuonna 2014 Kiilopään huipun reitin lahonneita puisia portaita uusittiin. Kiilopää–Luulampi-kesäreitin kunnostusta jatkettiin sorastamalla Kiilopäältä reitin puoliväliin poroaidalle johtava kahden kilometrin pituinen osuus. Luulammen palvelutuvan peruskorjaus toteutettiin ja Luulammen palvelutuvassa ollut luontotietoa sisältävä pienoinäyttely uudistettiin. Kiilopään lähiluontopolku kunnostettiin hankesuunnitelman mukaisesti helppokulkuiseksi sorastamalla ja siihen liittyvästä tulipaikasta tehtiin lapsiperheille soveltuva. Koko lyhyen luontopolun teemaksi otettiin toiminnallisuus ja eri aistien hyväksi käyttäminen luonnossa. Polun kohderyhmänä ovat lapset, perheet sekä päiväkotij- ja alakouluryhmät. Uuden leikkipisteen avulla rohkaistaan lapsia kiipeilyyn ja omien taitojen kehittämiseen.

Suomen latu Kiilopään tunturikeskuksen aulaan tuotettiin pysyvä näyttely retkeilystä kansallispuistossa sen eri vuodenaikoina. Näyttelysuunnittelu alkoi vuoden 2015 keväällä ja näyttely valmistui lokakuussa 2016. Näyttelyn teemana on retkeilijän kahdeksan vuodenaikaa kansallispuistossa. Se tuo esiin Urho Kekkosen kansallispuiston luonnon ja lajiston eri vuodenaikoina ja kertoo, mitkä vuodenaikat sopivat parhaiten eri retkeilymuodoille ja harrastuksille. Näyttely on suunnattu erityisesti ulkomaalaisille, joille vuodenaikojen suuri vaihtelu on vierasta.

Saariselän revontulireitti -hankkeen (Seurujärvi 2016) tarkoituksena oli parantaa kansallispuiston lähireitistöä ja sen palveluita uusien asiakasryhmien, erityisesti kansainvälisten asiakkaiden, asettamien vaatimusten täyttämiseksi. Toimenpiteillä tähdättiin päiväretkeilyn edellytysten kehittämiseen ja tuotteistamisen helpottamiseen. Saariselälle toteutettiin lyhyt (n. 2 km) ympärivuotinen kävelyreitti ja sen varteen retkeilyä ja luontomatkailua palveleva monipuolinen tauko- ja tapahtumatupa. Ympärivuotisesta kävelyreitistä ja sen varrelle sijoitettavasta tauko- ja tapahtumatuvasta haluttiin uudentyyppinen, laadukas, kansainvälisen matkailijan odotukset täyttävä ja ylittävä kohde, jolla nostetaan kansallispuiston profiilia ja matkailijoiden tietoisuutta kansallispuistosta. Tupaan haluttiin avoin päivätuvan puoli ja lukollinen varauspuoli palvelemaan matkailuyritysten toimintaa ja erilaisten luontoon liittyvien tapahtumien järjestämistä. Auroratupa vihittiin käyttöön 17.7.2016.

Saariselkä twelve -hankkeen (Tynys 2017) avulla Urho Kekkosen kansallispuisto ja sen eri asiakasryhmille tarjoamat retkeilymahdollisuudet tuotiin esille alueen Luontoon-fi-sivuilla, reittikuvauksilla, hotellien reittikansioilla, maasto-opasteilla, tarinoilla ja videoilla. Hankkeen tavoitteena oli nostaa reittien hämähäkinverkosta esiin muutama reitti, nimetä ne ja antaa niille tunnistettava profiili. Kansallispuiston reiteille luotiin kaksi ”sateenvarjobrändiä”: teemalliset lähireitit ja maisemalliset erämaareitit. Teemalliset lähireitit käsittävät yhdeksän Saariselän–Kiilopään alueen päiväreittejä, joille annettiin teemallinen nimi ja laadittiin kuvasymboli. Kaikki reitit ovat ympyräreittejä, lähtöasteinä Saariselkä tai Kiilopää. Valitut reitit olivat pituudeltaan 1–14 km soveltuen siten eri asiakasryhmille. Jokaiseen reittiin liitettiin sitä olennaisesti kuvaava tarina: Kiilopään koivu ja tunturikasvit, kulta ja kullankaivuun historia, poro ja poronhoito, kulttuurihistoria ja geomorfologia. Jokaisesta reitistä laadittiin reittiselostus Luontoon.fihin ja myös hotelleihin jaettuihin reittikansioihin. Sen lisäksi kirjoitettiin kuhunkin reittiin liittyvä tarina ja kuvitettiin se. Reittikuvaukset laadittiin tässä vaiheessa suomeksi, englanniksi ja saksaksi, tarinat suomeksi ja englanniksi. Maisemalliset erämaareitit ovat puolestaan syvälle puistoon ulottuvia, usean vuorokauden vaellukselle tarkoitettuja ja maastoon pääosin merkitsemättömiä reittivaihtoehtoja.

Saariselän–Kiilopään alueella olevat noin 60 reittiristeystä uusittiin viittoineen ja opasteineen. Projektissa luotiin uusi risteysopastemalli, joka muodostuu pelkistetyistä reittikartasta ja kohdeviitoista. Kartasta ilmenee reittien ohella korkeusmalli vinovalovarjostuksena, joet ja purot sekä keskeiset kohteet ja paikannimet. Jokaisella risteyksellä on nimi ja koordinaatit hätätapauksia varten. Viitoituksen lähtökohtana on se, että reitit ovat ympyräreittejä ja olennaista on, että retkeilijä tietää koko ajan matkansa pituuden lähtöpaikalleen eli Saariselälle tai Kiilopäälle ja joissakin tapauksissa myös Laanilaan. Myös reittimerkinneet uusittiin. Reitti osoitetaan nyt kierrätysmuovista tehdyllä mustalla tolppalla, johon kiinnitetty logo auttaa kulkijaa pysymään haluamallaan teemareitillä. Lisäksi teemapolun ja kolmen Kiilopäältä (Suomen Latu Kiilopää) lähtevän teemapolun, Vasapolku, Poropolku ja Kiirunapolku, opastaulut uusittiin. Uusia luontotauluja tehtiin kaikkiaan 32 kpl.

Kiitokset

Kiitokset kaikille kyselyyn vastanneille sekä Joel Erkkoselle ja koko Urho Kekkosen kansallispuiston henkilökunnalle!

Lähteet

- Aikio, K. 2010: Urho Kekkosen kansallispuiston kävijätutkimus 2010. – Metsähallituksen arkisto, Vantaa. 68 s.
- Kajala, L., Almik, A., Dahl, R., Dikšaitė, L., Erkkonen, J., Fredman, P., Jensen, F., Søndergaard, Karoles, K., Sievänen, T., Skov-Petersen, H., Vistad, O. I. & Wallsten, P. 2009: Kävijäseuranta luontoalueilla – Pohjoismaiden ja Baltian maiden kokemuksiin perustuva opas. – Metsähallituksen luonnonsuojelujulkaisuja. Sarja B 116. 144 s.
- Kopf, A., Seurujärvi, P., Tolonen, S. & Tuovinen, T. 2015: Saariselän ja Kiilopään luontopalvelureitistön kehittäminen 2013-2014. Loppuraportti. – Metsähallituksen arkisto, Vantaa.
- Metsähallitus 2016: Urho Kekkosen kansallispuiston hoito- ja käyttösuunnitelma. – Metsähallituksen luonnonsuojelujulkaisuja. Sarja C 143. <julkaisut.metsa.fi/julkaisut/show/2062>. 166 s.
- Metsähallitus 2017a: Urho Kekkosen kansallispuiston järjestyssääntö. – <julkaisut.metsa.fi/julkaisut/show/1476>, viitattu 3.11.2017.
- Metsähallitus 2017b: Urho Kekkosen kansallispuisto. – Luontoon.fi-verkkopalvelu, <www.luontoon.fi/urhokekkosenkansallispuisto>, viitattu 3.11.2017.
- Metsähallitus & Metsäntutkimuslaitos 2009: Kansallispuistojen ja retkeilyalueiden kävijöiden rahankäytön paikallistaloudelliset vaikutukset. – Raportti 14.12.2009, Metsähallitus, Vantaa. Asianro 3017/52/2009. <julkaisut.metsa.fi/julkaisut/show/1344 >. 16 s.
- Seurujärvi, P. 2016: Saariselän revontulireitti. Saariselän ja Urho Kekkosen kansallispuiston palvelujen kehittäminen. Loppuraportti. – Metsähallituksen arkisto, Vantaa, 2016.
- Tynys, T. 2017: Urho Kekkosen kansallispuiston Saariselän palveluiden kehittäminen (työnimi ”Saariselkä twelve”). Loppuraportti. – Metsähallituksen arkisto, Vantaa.
- Vatanen, E. & Kajala, L. 2015: Kansallispuistojen, retkeilyalueiden ja muiden luontomatkailullisesti arvokkaiden suojelukohteiden paikallistaloudellisten vaikutusten arviointimenetelmän ker-toimien päivitys 2014. – Metsähallituksen luonnonsuojelujulkaisuja. Sarja A 213. 28 s.

Urho Kekkosen kansallispuiston kävijätutkimuksen 2017 otantakehikko ja toteuma

Otantakehikko ja toteuma 20.2.-30.4.2017 saapumisajankohdan mukaan

Haastattelupaikka	Toteuma	Toteuma %	Tavoite kpl	Tavoite %	Käyntimäärät
Kiilopään portti	148	14	113	19	20 000
Aurorapolku	82	8	68	11	12 000
Rumakuru	230	22	139	23	25 000
Luulampi	263	25	85	14	15 000
Vellinsärpimä	164	15	113	19	20 000
Piispanoja	76	7	62	10	11 000
Tankavaara	1	0			
Luirojärvi	76	7	11	2	2 000
Kemihaara	27	3	6	1	1 000
Yhteensä	1 067	100	597	100	106 000

Otantakehikko ja toteuma 1.5.-29.9.2017 saapumisajankohdan mukaan

Haastattelupaikka	Toteuma	Toteuma %	Tavoite kpl	Tavoite %	Käyntimäärät
Kiilopään portti	213	25	167	28	30 000
Aurorapolku	147	17	112	19	20 000
Rumakuru	86	10	56	9	10 000
Luulampi	68	8	56	9	10 000
Vellinsärpimä	66	8	47	8	8 500
Piispanoja	24	3			
Tankavaara	73	8	67	11	12 000
Aittajärvi	38	4	17	3	3 000
Raja-Jooseppi	18	2	17	3	3 000
Luirojärvi	63	7	44	6	6 000
Kemihaara	20	2	14	1	1 500
Nuorttijoki	51	6	17	3	3 000
Yhteensä	867	100	614	100	107 000

Vapaamuotoinen palaute aihepiireittäin

Luokka	Laatu	Vapaamuotoinen palaute
ei määritelty	muu	Toivoisin lomallani saada liikkua luonnonrauhassa, ehkä nähdä jonkun eläimen/ linnun. Yritän välttää saastuttamista luonnossa ja siksi liikun mieluiten lihasvoimin. samalla kunto palautuu ja voi palata rentoutuneena kotiin, arkeen ja työhön.
ei määritelty	muu	Beautiful place, very clean and great information - and signpost, very clearly
ei määritelty	muu	Kaikkea hyvää jatkossakin!
ei määritelty	kehu	Thank you its stunning here and were enjoying our visit
ei määritelty	kehu	Tosi hyvä lähiretkikohde! Aurorapolku on hyvän mittainen päiväretkelle
ei määritelty	kehu	Kiitos palveluista
ei määritelty	ei määritelty	Näyttää siltä, että talvivaellusharrastus on lisääntymässä. Talvivaellus on pidempi projekti, johon pitää valmistautua pitkän ajan (6–12 kk) fyysisesti ja psyykkisesti. Kemihaaraan on vaikea päästä yleisillä kulkuneuvoilla paitsi taksilla.
Lvk– Retkeily -Polttopuuhuolto	muu	Ihmettelin, miksi autiotuvilla oli valmiiksi pilkotut puut säikeissä. Ennen oli tuvilla puuhastelua illalla, kun "piti" pilkkoa puita. Menee retkeily helpoksi! Toisaalta on kiva, että vähemmän liikkuneet uskaltavat lähteä luontoon, kun on "palvelut" hyvät ja hyvin saavutettavissa maastossa.
Lvk– Retkeily -Polttopuuhuolto	muu	Polttopuun liikakäyttö huolestuttaa. Klapien toimitus pusseissa on ehkä liian "ylellistä".
Lvk– Retkeily -Polttopuuhuolto	kehittämisehdotus	Kysymys nro 17 turha tai johdatteleva. Mikäli tarkoituksena on miettiä käyttöönottoa kansallispuistossa, niin ensin puuhuollosta voisi mainiosti periä maksun. Puiston sääntöjen viimeisimmät muutokset saattavat antaa aiheita perimisen pohdiskeluun.
Lvk– Retkeily -Polttopuuhuolto	kehittämisehdotus	Uusi puuhuolto: Puut hieman märkiä. Palaa huonosti. Sarviojalta puuttui puiden pilkkomispölli.
Lvk– Retkeily -Polttopuuhuolto	kehittämisehdotus	Laittakaa jotain kohteita "kummikohteiksi", joihin halukkaat voivat lahjoittaa rahaa. Minä ottaisin Vongoivan kammin kummikohteekseni ja lahjoittaisin X summan kammin puuhuoltoon.
Lvk– Retkeily -Polttopuuhuolto	kehittämisehdotus	Tulipaikkoja lisää n. 5 km:n säteellä Kiilopäältä.
Lvk– Retkeily -Polttopuuhuolto	kehittämisehdotus	Englanninkieliset tulenteko-opasteet autiotupiin ja saunoihin. (Esim. polttopuiden pituus ja puut pitää pilkkoa). Lähtiessä pitää olla puut seuraavalle tulijalle.
Lvk– Retkeily -Polttopuuhuolto	kehittämisehdotus	Tulentekopaikkojen parantaminen.
Lvk– Retkeily -Polttopuuhuolto	kehittämisehdotus	Noin 1–2 km: päässä lähtöpisteestä (Kiilopään p-paikka) voisi olla tulipaikkoja juuri pienten lasten ja liikuntarajoitteisten tarpeisiin.
Lvk– Retkeily -Polttopuuhuolto	kehittämisehdotus	Kiilopään lähiseudulle toivoisi lisää tulipaikkoja perheellisille. Esim. 3–4 km:n päähän. Pieni puumaksu olisi paikallaan.
Lvk– Retkeily -Polttopuuhuolto	kehittämisehdotus	Parempi olisi kaikki paikallinen palveluissa. Valmiit koivuhalot ihmettytti.
Lvk– Retkeily -Polttopuuhuolto	kehittämisehdotus	Kaatuneiden puiden otto/käyttö polttopuiksi – ei muualta; työllisyysvaikutus!
Lvk– Retkeily -Polttopuuhuolto	kehittämisehdotus	Polttopuita ei tarvitsisi pilkkoa, kun rahat on muutenkin tiukalla. Sahaaminen on taas hyvä, koska pokasahat on aina tylsiä.

Lvk- Retkeily -Poltto- puuhuolto	kehittämisehdotus	Laavuilla usein tulisija liian kaukana ja väärän muotoinen yöpymistä varten. Pitäisi olla pidempi ja halot ovat liian ohuet. Ohuet palavat nopeasti. Saisi olla paksumpia puita joukossa.
Lvk- Retkeily -Poltto- puuhuolto	valitus	Samoin koivuhalkojen tuonti verkoissa Lahdesta järjetöntä. Pilaavat tunnelman ja vievät paikallisilta töitä. Tällaisista asioista päättäneet on pantava syrjään.
Lvk- Retkeily -Poltto- puuhuolto	valitus	Ei ollut puita Sotavaarangalla.
Lvk- Retkeily -Poltto- puuhuolto	valitus	Sudenpesän takka tunkee savua sisään.
Lvk- Retkeily -Poltto- puuhuolto	valitus	Nuotiopaikoilla tyhjiä puupussien joutuminen luontoon.
Lvk- Retkeily -Poltto- puuhuolto	valitus	Tällä reissulla puut ovat olleet märkiä, huonosti palavia.
Lvk- Retkeily -Poltto- puuhuolto	tiedustelu	Tyhjät puupussit nuotiopaikoilla, jääkö luontoon?
Lvk- Retkeily -Poltto- puuhuolto	tiedustelu	Ihmettelen hienoja pussihalkoja. Kuluukohan niitä liikaa.
Lvk- Retkeily -Poltto- puuhuolto	tiedustelu	Kauempana tulipaikoilla ei ollut polttopuita?!
Lvk- Retkeily -Poltto- puuhuolto	tiedustelu	Täytyykö kaikissa tuvissa olla kaasua ja valmiiksi tehdyt polttopuut? Eikö yksi kohokohdista kaupunkilaisille olisi polttopuiden itse teko?
Lvk- Retkeily -Poltto- puuhuolto	kehu	Polttopuita on aina ollut riittävästi.
Lvk- Retkeily -Poltto- puuhuolto	kehu	Virallisia tulipaikkoja vähennetty ja hyvä niin. Osalla virallisista tulipaikoista ei ole puuhuoltoa ollenkaan. Retkeilijät eivät osaa nykyisin pilkkoa puita, tai osa retkeilijöistä.
Lvk- Retkeily -Poltto- puuhuolto	kehu	Paljon polttopuita, roskikset ja vessat - SUURKIITOS!!!
Lvk- Retkeily -Poltto- puuhuolto	kehu	Muuten aivan mahtava puisto ja hyvin hoidettu puut, nuotiopaikat, wc, jätteet jne! Ihastelimme valmiiksi pilkottuja puita!
Lvk- Retkeily -Poltto- puuhuolto	kehu	Tänä vuonna puita hyvin pysähdyspaikoissa.
Lvk- Retkeily -Poltto- puuhuolto	kehu	Tupien ja laavujen puuhuolto on kiitoksen arvoista. Toivon jatkuvan.
Lvk- Retkeily -Poltto- puuhuolto	kehu	Aivan mahtavaa kun on kuivia puita ja kaasua talvivaellukselle.
Lvk- Retkeily -Poltto- puuhuolto	kehu	Iso kiitos Vongoivan ja Anterin valmiiksi haljotuista koivuklapeista, luksusta!
Lvk- Retkeily -Jäte- huolto	kehittämisehdotus	Roskaaminen on lisääntynyt. Kuiviketta pitäisi olla huusseissa.
Lvk- Retkeily -Jäte- huolto	kehittämisehdotus	Kompostointi kuntoon LUIROJÄRVellä. Ei ollut haketta.
Lvk- Retkeily -Jäte- huolto	kehittämisehdotus	Miten roskaaminen voisi vähentyä?
Lvk- Retkeily -Jäte- huolto	kehittämisehdotus	Tiedottamista roskiensa pois kuljettamisesta turisteille lisättävä. Maastossa tupakan tumppeja ja nuotiopaikoilla muovimukeja.
Lvk- Retkeily -Jäte- huolto	kehittämisehdotus	Roskakori tänne kiitos!
Lvk- Retkeily -Jäte- huolto	kehittämisehdotus	Jätehuollon opastus puutteellinen! Pois kaikki sekajäteasiat! Riittävä opastus että omat roskat vieään pois!
Lvk- Retkeily -Jäte- huolto	kehittämisehdotus	Poistakaa ne ylisuuret kompostorit (esim. Tahvo, Peuraselkä) ja tilalle pienemmät + toimivat.
Lvk- Retkeily -Jäte- huolto	kehittämisehdotus	Autiotuvilla ei tarvita jäteastioita tai roskapönttöjä juomapullojen tai tölkkien jättämistä varten. Jokainen vie mennessään kaiken minkä on täytenä jaksanut kantaa. Autiotuville ei saa jättää mitään tavaraa, ruuista puhumattakaan.

Lvk- Retkeily -Jätehuolto	kehittämisehdotus	Jätehuollon ohjeistus on ristiriitaista ja hämmentävää. Joskus kämpillä on roskiksia, joskus ei. Esim. Lankojärvellä luki ovesa isolla roskattoman retkeilyn periaatteet. Sitten puukatoksen edessä olikin lajitteluastia, jossa yksi osio sekajätteille. Ja kaikki pursui yli ja oli sotkuista.
Lvk- Retkeily -Jätehuolto	kehittämisehdotus	I'd appreciate waste recycling and gathering in different containers, selecting.
Lvk- Retkeily -Jätehuolto	valitus	Saariselän ympäristössä paljon roskaa. Antaa epäsiistin kuvan.
Lvk- Retkeily -Jätehuolto	valitus	Ihmiset jättävät roskaa tuville.
Lvk- Retkeily -Jätehuolto	valitus	Ihmisten jättämät tyhjät juoma-astiat ja peltitölkit häiritsee. Jos jaksaa kantaa pakkauksen täytenä metsään, jaksaa varmasti tyhjän viedä pois.
Lvk- Retkeily -Jätehuolto	valitus	Etenkin perusosan maastosta löytyi roskaa.
Lvk- Retkeily -Jätehuolto	valitus	Roskaantumisen: Aiemman havaintoni mukaan vaskoolihihto jättää ladunvarsille kilpahiittäjien energiapakkausten roskaa.
Lvk- Retkeily -Jätehuolto	kehu	Ainoastaan tupien ympäristössä näkyi roskaantumista.
Lvk- Retkeily -Tuvat ja kämpät	muu	Metsähallitukseen tiedoksi, että koiria ei saa viedä varaustupaan ja UKK-puistossa varaustuvissa on patjat!
Lvk- Retkeily -Tuvat ja kämpät	kehittämisehdotus	Tuvat huonokuntoisia
Lvk- Retkeily -Tuvat ja kämpät	kehittämisehdotus	Vessat siistimmiksi + vessapaperia. WC-ovien haat kuntoon, lumet pois ovien edestä, että ovi aukeaa. Päivätupien siistiminen
Lvk- Retkeily -Tuvat ja kämpät	kehittämisehdotus	Laskussa: "Kuuselan kämpä vuokratupa UK puisto". Kuuselan oven päällä: "Kuuselan kämpä varaustupa". -> Tsekit tulleet hiihtoreissun aikana kämppään ja vallanneet paikan avaimellaan. Ei tarttis tapella. Kuuselaan oma avain.
Lvk- Retkeily -Tuvat ja kämpät	kehittämisehdotus	Tupien huono kunto huolestuttaa sekä roskien määrä varsinkin lasipullot ym.
Lvk- Retkeily -Tuvat ja kämpät	kehittämisehdotus	Laavuja lisää.
Lvk- Retkeily -Tuvat ja kämpät	kehittämisehdotus	Autiotupien ja saunojen käytöstä paremmat englanninkieliset ohjeet.
Lvk- Retkeily -Tuvat ja kämpät	kehittämisehdotus	Saunan ja autiotuvan käytöstä tarvitaan englanninkieliset käyttöohjeet.
Lvk- Retkeily -Tuvat ja kämpät	kehittämisehdotus	Laavuja voisi olla vähän tiheämmässä, niin voisi olla mahdollista siirtyä yöpymään sinne helpommin.
Lvk- Retkeily -Tuvat ja kämpät	kehittämisehdotus	Myös Vongoivan kammi saisi olla ainakin talviaikaan auki. Matka esim. Anterista Siulaan tai Tahvontuvalle on melko pitkä. Myrään ylittäessä Vongoivan kammi voi pelastaa pahasta tilanteesta, vaikka teltta onkin toki mukana.
Lvk- Retkeily -Tuvat ja kämpät	kehittämisehdotus	Monien tupien palahuopakatot vuotavat. -> Peltikatto päälle.
Lvk- Retkeily -Tuvat ja kämpät	kehittämisehdotus	Kivitakat yms. tiilipiiput joutuvat pois autiotuvilta. Vievät tilaa ja vaativat valtavasti lämmittämistä vrt. valurautakamiina ja peltipiippu.
Lvk- Retkeily -Tuvat ja kämpät	kehittämisehdotus	Ehkä voisi korostaa kävijöiden vastuuta siivouksesta.
Lvk- Retkeily -Tuvat ja kämpät	kehittämisehdotus	Lisää laavuja erämaa-osaan.
Lvk- Retkeily -Tuvat ja kämpät	kehittämisehdotus	Tupien patjojen suojaussit voisi uusia tiheämmin

Lvk- Retkeily -Tuvat ja kämpät	kehittämisehdotus	Kämpät ajoittain ruuhkaisia. Peskihaara/Peuraselkä alue usein erittäin ruuhkainen ja vaihtoehdot ovat olemattomat. Uusi kämpä voisi helpottaa painetta.
Lvk- Retkeily -Tuvat ja kämpät	kehittämisehdotus	Miten erämaasta spontaanisti voisi varata varaustupaikkoja?
Lvk- Retkeily -Tuvat ja kämpät	kehittämisehdotus	Anteri-Nuortti-välille rajan pintaan pari uutta varauskammia
Lvk- Retkeily -Tuvat ja kämpät	kehittämisehdotus	Lisää laavuja!
Lvk- Retkeily -Tuvat ja kämpät	kehittämisehdotus	Pieni toive: johon voimme kaikki vaikuttaa, mutta esim. Sarviojan autiotupa on todella siivoton. Enemmän infoa ihmisille siisteydestä.
Lvk- Retkeily -Tuvat ja kämpät	kehittämisehdotus	WC:t on tärkeä. Pitäisi olla tyhjennetyt. Paperia ja käsienpesumahdollisuus. Tämä voi olla vaikea asia, mutta nyt pääsiäispyhien aikaan myös paljon ulkomaalaisia.
Lvk- Retkeily -Tuvat ja kämpät	kehittämisehdotus	Lämpimiä evästaukopaikkoja tarvitaan. Autiotuvat toimivat hyvin. Luulammilla olisi hyvä, että saisi syödä myös omia eväitä. Eväiden jälkeen maistuu myös munkki. Siistejä ulkovessoja on hyvä olla sekä mökkien että laavujen yhteydessä.
Lvk- Retkeily -Tuvat ja kämpät	kehittämisehdotus	Kaupallisuus ei saisi pilata Luulammen majaa.
Lvk- Retkeily -Tuvat ja kämpät	kehittämisehdotus	We try to leave the hut and surroundings in a good state and hope that our countrymen are doing the same. It would be perfect to write instructions always also in english as everybody could understand.
Lvk- Retkeily -Tuvat ja kämpät	kehittämisehdotus	Karttaan voisi nimetä tulistelupaikat nimineen
Lvk- Retkeily -Tuvat ja kämpät	kehittämisehdotus	Niilanpään kämpä on siivottomassa kunnossa (23.4.2017 tilanne). Kaipaisi myös pientä korjausta.
Lvk- Retkeily -Tuvat ja kämpät	kehittämisehdotus	Päivätupiin pitää saada tuulikaapit!
Lvk- Retkeily -Tuvat ja kämpät	kehittämisehdotus	Toivon, että edelleen säilytetään myös mahdollisuus vapaaseen retkeilyyn, jotta esim. päivätuvat pysyvät levähdyspaikkoina, joissa voi nauttia myös omia eväitä ja autiotupia ylläpidetään mahd. yöpymiseen ja kampeiden kuivattamiseen pitkillä vaelluksilla.
Lvk- Retkeily -Tuvat ja kämpät	kehittämisehdotus	Jokaisessa tuvassa pitäisi olla tupaan liittyvä tarina myös englanniksi mitä turistit voisi lueskella.
Lvk- Retkeily -Tuvat ja kämpät	kehittämisehdotus	Kiitos mahtavasta autiotupaverkostosta. Toivomuksena olisi tupien vuosisiivous, kaikkien pullojen ja ylimääräisten kertyneiden tavaroiden poisvient.
Lvk- Retkeily -Tuvat ja kämpät	kehittämisehdotus	Alueelle täytyy saada lisää sisätupia ja latukahviloita vrt. Ylläksen määrä. Ihmiset menevät Ylläkselle, koska siellä enemmän ko. palveluita. Täällä ladut ja maisemat parempia. Kaikki eivät jaksaa hiihtää pitkiä matkoja.
Lvk- Retkeily -Tuvat ja kämpät	kehittämisehdotus	Hyttysten määrä vuokratuvan sisällä yllätti, ehkä tästä voisi infota niin olisin ottanut teltan varalle ja olisi voinut tehdä pidemmän retken.
Lvk- Retkeily -Tuvat ja kämpät	kehittämisehdotus	Kämpät ovat luksustasoa. Tuville tarvittaisiin kauhoja, hieman korjausta ulkorakenteisiin, kuten portaisiin ja toivottavasti pitkospuita saadaan pian päivitettyä. KIITOS!
Lvk- Retkeily -Tuvat ja kämpät	kehittämisehdotus	Autiotupiin maksu (5-10 e käynti) mm. puuhuollon tarpeisiin.
Lvk- Retkeily -Tuvat ja kämpät	kehittämisehdotus	Varaustupakäytäntö: Taas pari varaustupaa tupaten täynnä eikä kaililla ollut esittää kuittia siitä, että ovat maksaneet ko. kämpälle varausmaksun. Olisi hyvä ja selkeä käytäntö, että jokaisella olisi kuitti mukana.
Lvk- Retkeily -Tuvat ja kämpät	kehittämisehdotus	Matkan varrella ei löytynyt yhtään kotaa eikä kodan kylttiä Nuorttijoella. Se söi aika paljon matkan mukavuudesta. Myös opasteet oli surkeat.

Lvk- Retkeily -Tuvat ja kämpät	kehittämisehdotus	Autiotupien sääntöjä ei kunnioiteta enää niin kuin ennen. Mitä tuot, viet mennessäsi -kulttuuri joka autiotupa-varaustupa-pisteisiin.
Lvk- Retkeily -Tuvat ja kämpät	kehittämisehdotus	Enemmän englanninkielisiä opastuksia tupien käytöstä.
Lvk- Retkeily -Tuvat ja kämpät	kehittämisehdotus	Tuiskukurun varaustupaan pääsi jostain raosta itikoita. Siellä tuuletusluukku oli liian pieni -> ikkunaan itikkaverkko.
Lvk- Retkeily -Tuvat ja kämpät	kehittämisehdotus	Osaan tupiin olisi kiva saada toinen siisti pesuvati, niin saisi helpommin tiskit huuhteltua.
Lvk- Retkeily -Tuvat ja kämpät	kehittämisehdotus	Vellinsärpimän tulipaikka tarvitsee päivitystä.
Lvk- Retkeily -Tuvat ja kämpät	kehittämisehdotus	Taukopaikoilla voisi olla tukeista/pölleistä tehtyjä pöytiä, jolloin esim. perheen kanssa ruuanlaitto helpottuu!
Lvk- Retkeily -Tuvat ja kämpät	kehittämisehdotus	Päivätupien siisteys ontui.
Lvk- Retkeily -Tuvat ja kämpät	kehittämisehdotus	Ulkomaalaiset yöpyköt maksullisissa varaustuvissa! Heidän ei tarvitse olla täällä ilmaiseksi.
Lvk- Retkeily -Tuvat ja kämpät	kehittämisehdotus	Älkää tehkö näitä tupia maksullisiksi tulevaisuudessa. Jos olisivat maksullisia ei esim. minulla olisi ollut mahdollisuutta kokea "Lapin herätystä" :)
Lvk- Retkeily -Tuvat ja kämpät	valitus	Niilanpään ulkoWC piripintaan täynnä ja pääsiäispyhät tulossa
Lvk- Retkeily -Tuvat ja kämpät	tiedustelu	We don't know why we can't sleep into a day hut because there is no open wilderness hut in the principal part.
Lvk- Retkeily -Tuvat ja kämpät	kehu	Tupien varustelutaso yllätti. Tosi siistit vessat ja muutaman tuvan "design-halot" =)
Lvk- Retkeily -Tuvat ja kämpät	kehu	Arvostukseni ilmaista ja hyvin huollettua autiotupaverkostoa kohtaan on suuri.
Lvk- Retkeily -Tuvat ja kämpät	kehu	Kiitokset siitä, että Hammaskota on auki!
Lvk- Retkeily -Tuvat ja kämpät	kehu	Tuvat siistissä kunnossa. Huoltotyöt hoidettu hyvin. Tupien varustus hyvä.
Lvk- Retkeily -Tuvat ja kämpät	kehu	Tuvat ovat olleet siistissä kunnossa, erityisesti vessat. Kiitos!
Lvk- Retkeily -Tuvat ja kämpät	kehu	Many thanks to Metsähallitus for possibility of using the wilderness huts. It's really an extraordinary system which we haven't met anywhere in the world.
Lvk- Retkeily -Tuvat ja kämpät	kehu	Puiston paras valtti on päivätuvat sopivien välimatkojen päässä (10km) lämpimät eväiden syöntipaikat!
Lvk- Retkeily -Tuvat ja kämpät	kehu	Luirojärven sauna myös palkitsee hikisen retkeilijän.
Lvk- Retkeily -Tuvat ja kämpät	kehu	All OWH permit comfortable nights during long way. Thank you at Metsa for huts.
Lvk- Retkeily -Tuvat ja kämpät	kehu	Hieno paikka Aurora! Tulen mielelläni uudelleen!
Lvk- Retkeily -Reitit	muu	Pyöräilyn salliminen puistossa mietityttää.
Lvk- Retkeily -Reitit	kehittämisehdotus	Kansallispuiston alueelle maastopyörälle reittejä. Vanhemmiten mahdollistaisi pitemmän matkan kipeällä polvella.
Lvk- Retkeily -Reitit	kehittämisehdotus	Ruijanpolku oli viime syksyn ruskareissulla kulunut paikoin tosi huonoksi. Mutavellisiä kohtia ja luonnonpolku oli laajentunut paikoin monta metriä leveäksi. Pyörät liikkuvat lujaa vauhtia ja niitä joutui varomaan. Toivomus: säästää edes yksi polkureitti luonnontilassa! Terveisin huolestunut luonnon suurkuluttaja!
Lvk- Retkeily -Reitit	kehittämisehdotus	Muutamiin alamäkiin toivoisin ladut, helpottaisi laskemista ja vielä jos ne olisivat laskussa hivenen leveämmät.
Lvk- Retkeily -Reitit	kehittämisehdotus	Latujen vaaralliset risteykset ja laskut.
Lvk- Retkeily -Reitit	kehittämisehdotus	Polkuja (talvi)kävelijöitä varten

Lvk – Retkeily -Reitit	kehittämisehdotus	Reittejä syvemmälle kairaamiseksi
Lvk – Retkeily -Reitit	kehittämisehdotus	Ei pitäisi olla niin paljon luistelulatuja vaan panostaa luonnonlatuihin. Luisteluladut ovat turhan leveitä ja tuhoavat maisemaa.
Lvk – Retkeily -Reitit	kehittämisehdotus	Latuverkostoon moottorikelkan luontolatuja Vellinsärpimän ja Luulammen väliltä Saariselän latuihin. Kulmakurun reittiin myös.
Lvk – Retkeily -Reitit	kehittämisehdotus	Ainoa miinus on uudet reittiopasteet Saariselän alueella. Erittäin harhaanjohtavia. Eikä symboleista saa mitään selvää.
Lvk – Retkeily -Reitit	kehittämisehdotus	Osa luistelu-reiteistä kapeita/ huonosti ajettu.
Lvk – Retkeily -Reitit	kehittämisehdotus	Voisiko saada puistoon pyöräilyreittejä? Esim Kemihaara – Rajajooseppi?
Lvk – Retkeily -Reitit	kehittämisehdotus	Talvipyöräilyreittien kehittäminen on tärkein tulevaisuuden toimenpide. Sillä saadaan uusia kävijöitä ja uutta aktiivista ilmapiiriä (ikäntyvän kävijäkunnan ohella) sekä viipymään alueella pidempään. Ei luontohaittoja, koska reitit sulavat pois kevään myötä.
Lvk – Retkeily -Reitit	kehittämisehdotus	Luistelubaanat saisi olla hiukan leveämmät.
Lvk – Retkeily -Reitit	kehittämisehdotus	Ylipäätään lisää liikuntaesteisten reittejä.
Lvk – Retkeily -Reitit	kehittämisehdotus	Pitkospuut rikkinäisiä.
Lvk – Retkeily -Reitit	kehittämisehdotus	Rappuset Kiilopään huipulle rikkinäisiä
Lvk – Retkeily -Reitit	kehittämisehdotus	Some wooden steps to Kiilopää fell must be fixed before hiking season starts
Lvk – Retkeily -Reitit	kehittämisehdotus	Oikoreitti Piispanojan ladulta Rumakurulle (=kävelyreitti), jonka voisi ajaa yhden ladun reitiksi (=merkitty joihinkin karttoihin).
Lvk – Retkeily -Reitit	kehittämisehdotus	Ei latuja (kaikissa) alamäissä.
Lvk – Retkeily -Reitit	kehittämisehdotus	Kelkkailijat pitäisi saada pois laduilta. Luvallisille kelkkailijoille omat kelkkaurat, ettei tarvitse pilata latuja!
Lvk – Retkeily -Reitit	kehittämisehdotus	Maastopyöräily avattava UK-puistoon
Lvk – Retkeily -Reitit	kehittämisehdotus	Reittiopasteita voisi olla ja talvisin reitit voisi ajaa moottorikelkalla auki säännöllisesti
Lvk – Retkeily -Reitit	kehittämisehdotus	Kiilopään huiputuspolun portaat yllättävän huonokuntoiset. Tottumattomalle liikkujalle saattavat olla vaaralliset.
Lvk – Retkeily -Reitit	kehittämisehdotus	Talviretkelyä/vaeltamista varten turvallisia jokien ylityspaikkoja voisi olla enemmän. Varsinkin paikoissa, joista tyypillisesti mennään tuville. Keväthangilla kun lumisillat voivat olla hauraita.
Lvk – Retkeily -Reitit	kehittämisehdotus	Reittien varsien siistiminen.
Lvk – Retkeily -Reitit	kehittämisehdotus	Kansallispuiston vaellusreittien pitkospuut on jossain kohtaa lahonneita.
Lvk – Retkeily -Reitit	kehittämisehdotus	Lisää luonto- yms. polkuja ja erityisesti tulipaikkoja.
Lvk – Retkeily -Reitit	kehittämisehdotus	Hienoa, että pyörällä pääsee nyt laajemmin kansallispuistoon. Toivon vielä laajempia oikeuksia kulkea poluilla (Tämä siis huomioiden jo laajentuneet oikeudet).
Lvk – Retkeily -Reitit	kehittämisehdotus	Häiritsevät: Vanhat pitkospuut maastossa. Niilänpään maastossa vanhat poroerotusaidat kaatuneina verkot maassa. Poroaitojen vanhojen puiden jättäminen maastoon.
Lvk – Retkeily -Reitit	kehittämisehdotus	Pidän polkumaisista reiteistä enemmän kuin mökkitietä muistuttavista.
Lvk – Retkeily -Reitit	kehittämisehdotus	Sokostille pitkospuut voisi lähitulevaisuudessa uusia.
Lvk – Retkeily -Reitit	kehittämisehdotus	Pitkospuut keskimäärin huonokuntoisia, paikoin erittäin huonoja. Kosteikoissa kävelypolku mennyt muraksi mönkijöiden jäljiltä (Vellinsärpimänojan reitti).
Lvk – Retkeily -Reitit	kehittämisehdotus	Rakentakaa Aittajärvelle tuon joen yli silta!
Lvk – Retkeily -Reitit	kehittämisehdotus	Why is the Nuortti bridge not repaired? The wooden blocks along the path from Manto-oja to Peuraselkä are all rotten. At least one bridge there is also (slow?).
Lvk – Retkeily -Reitit	kehittämisehdotus	Pitkospuut osittain huonossa kunnossa poropolku/Kiilopää

Lvk – Retkeily -Reitit	kehittämisehdotus	Sorareitit rumia ja vaikea kulkea. Pitkospuut pitää korjata. Kiilopään rappuset korjattava.
Lvk – Retkeily -Reitit	kehittämisehdotus	Tankavaarassa huonot pitkospuut.
Lvk – Retkeily -Reitit	kehittämisehdotus	Maastopyöräilyyn tulisi puuttua ennen kuin tilanne räjähtää käsiin. Maastopyöräilijä tuli vastaan Suomujoen alapäässä (tulossa Raja-Joosepista). Jäljistä päätellen pyöräilty oli myös Anterinmukka –Maalpurinoja-välillä. Ehdotus: Selkeät taulut lähtöpaikoilla pyöräilijöille, jossa kerrotaan, missä saa pyöräillä ja missä ei. Pyöräreitin päähän kieltotaulu, että ei pidemmälle. + Lisää valvontaa. Erämaaosat pysyköön erämaina ja kiireettöminä.
Lvk – Retkeily -Reitit	kehittämisehdotus	Osa poluista ja reiteistä on jo teitä, jossa kävellään. Kaipaam polkuja ja niitä valittiinkin reiteiksi. Pääreitit/latupohjat jäävät tarkoituksella kävelemättä (esim. Laanilasta Ruijanpolku eikä latupohja.)
Lvk – Retkeily -Reitit	kehittämisehdotus	lisakkipään ja Vellinsärpimän välin pitkospuut uusittava.
Lvk – Retkeily -Reitit	kehittämisehdotus	Harrijoen kahden pyöreän puun ylitys: ehdotan kolmea lankkua -> jännitystä oli muutenkin
Lvk – Retkeily -Reitit	kehittämisehdotus	Pitkospuissa parantamisen varaa esim. Pääsiäiskuru.
Lvk – Retkeily -Reitit	kehittämisehdotus	Pääsiäiskurun pitkospuut ovat huonot, samoin Vellinsärpimän seutu. Paikoin jopa vaaralliset.
Lvk – Retkeily -Reitit	kehittämisehdotus	Erittäin huonot pitkospuut Pääsiäiskurussa.
Lvk – Retkeily -Reitit	kehittämisehdotus	Kemihaarasta Jaurulle suoalueiden pitkospuut huonoja
Lvk – Retkeily -Reitit	kehittämisehdotus	Mielestäni ei tarvitse tehdä valmiita teitä. Polut/luonnonpolut parhaita.
Lvk – Retkeily -Reitit	kehittämisehdotus	Kävelyrajoitteiselle usein vaikeakulkuinen. Juuria ja kiviä.
Lvk – Retkeily -Reitit	kehittämisehdotus	Kemihaaran alueen pitkospuut pitäisi huoltaa
Lvk – Retkeily -Reitit	kehittämisehdotus	Vaellusreittien pitkospuut osittain todella vaarallisessa kunnossa ja osin pitkospuiden raivaus tarpeen!
Lvk – Retkeily -Reitit	kehittämisehdotus	Hiekkateitä vähennettävä. Kuunnelkaa käyttäjäkokemuksia. Cityvihreät eivät ymmärrä luonnosta. VANHAT REITIT KUNNIAAN! PERKELE!!
Lvk – Retkeily -Reitit	kehittämisehdotus	Pitkospuut kuntoon. Portaat rakennettava (Kiilopään) huipulle.
Lvk – Retkeily -Reitit	kehittämisehdotus	Pitkospuut vaarallisen huonossa kunnossa. Niitä pitää uusia. Mönkijäurat kosteissa paikoissa leviävät isoille alueille, koska entisen uran syöpyessä ne ajavat vierestä ja taas sen vierestä. Kävelijälle aapojen ylitykset ovat hienoja kokemuksia. Kulkijoiden määrä on lisääntynyt vuosi vuodelta.
Lvk – Retkeily -Reitit	kehittämisehdotus	Pitkospuiden kunto on paikoin hengenvaarallinen. Viime vuonna astuessani lankun etuosaan, takapää nousi ylös ja vaimoni kaatui päistikkaa rinkkoineen lankulle ja suohon satuttaen otsansa! Mönkijät suolla tekevät hirveää jälkeä ilman pitkospuuta.
Lvk – Retkeily -Reitit	kehittämisehdotus	Rappuset Kiilopäälle hengenvaaralliset. Pois tai kuntoon.
Lvk – Retkeily -Reitit	kehittämisehdotus	Silta vaarallinen, kaide laho, 4 km Lankojärveltä etelä-lounaaseen. Paasjoki?
Lvk – Retkeily -Reitit	valitus	Hiihtopolulla Kaunispäältä Palo-ojalle on väärät kilometrit merkeissä.
Lvk – Retkeily -Reitit	valitus	Maastopyöräily patikkareiteillä on tylsä uudistus. Laanila–Luulampi tuntuu maantieltä kun on valmistettu pyöriä varten. Ei kiva kävellä.
Lvk – Retkeily -Reitit	valitus	Kaunispäältä tuleva latu oli parempi kun meni pulkkamäen yli. Monet joutuu nyt käveleen alas kun ei uskalla aurata ja kaikki ei voi polvien takia aurata.
Lvk – Retkeily -Reitit	valitus	Kesä- ja syysaikaan, kun maa ei ole lumen peitossa, on maasto turhan kulunut.
Lvk – Retkeily -Reitit	valitus	Vellinsärpimän Taajostupa latu oli tekemättä, vaikka netissä luki että on ajettu 17.4.

Lvk- Retkeily -Reitit	kehu	Hienoa, että alueen maastoon merkityt reitit on avattu myös maasto-pyöräilyyn.
Lvk- Retkeily -Reitit	kehu	Lähireitit ovat hyvät. Vellinsärpimän reitti ei niin hyvä.
Lvk- Retkeily -Reitit	kehu	Saariselän alueen ladut yleisesti todella hyvässä kunnossa.
Lvk- Retkeily -Reitit	kehu	Finland is an exceptional country for skiing out of tracks.
Lvk- Retkeily -Reitit	kehu	Kiitos hienoista latu-urista, mökeistä, makkaranpaistopaikoista.
Lvk- Retkeily -Reitit	kehu	Hienot maisemat, ladut, ilmapiiri. Kiitos!
Lvk- Retkeily -Reitit	kehu	Ladut todella hyvät.
Lvk- Retkeily -Reitit	kehu	Kiva kun Luirolle oli uusi silta.
Lvk- Retkeily -Reitit	kehu	Kesäloma oli kiva aloittaa pyöräillen hyvillä reiteillä hyvässä kelissä ja hyvässä seurassa.
Lvk- Retkeily -Maasto-opasteet ja viitat	muu	Saariselän alueella roskien lajittelupisteitä ei ole tai vaikea löytää, lvalossa oli, mutta matka pitkä. Informaatio ja opastuskarttojen kunnostus usein unohtunut. Karttoja vaikea tulkita.
Lvk- Retkeily -Maasto-opasteet ja viitat	kehittämisehdotus	Latujen alkuun kunnan merkinnät, että kävely kielletty. Todella ärsyttävää, että vuosi vuodelta latujen tallominen vain pahenee / lisääntyy. Turha turistin paapominen pois. Murtomaahiihtäjät vaihtavat kohta kohdetta, jos heitä ei arvosteta
Lvk- Retkeily -Maasto-opasteet ja viitat	kehittämisehdotus	Reittien matkamäärät (kun 2 eri pituutta) mitä tarkoitetaan. Risteyskohdissa on eriväriset viivat kartalla, voisi olla niillä väreillä pallukat myös viitoissa
Lvk- Retkeily -Maasto-opasteet ja viitat	kehittämisehdotus	Laanilassa Savottakahvilan notkossa taulut pahassa paikassa. Entinen paikka parempi (turvallisempi).
Lvk- Retkeily -Maasto-opasteet ja viitat	kehittämisehdotus	Ulkomaalaisten matkailijoiden osuus on iso. Opasteiden kieli on usein vain suomi.
Lvk- Retkeily -Maasto-opasteet ja viitat	kehittämisehdotus	Englanninkieliset opasteet reittien varrelta puuttuu.
Lvk- Retkeily -Maasto-opasteet ja viitat	kehittämisehdotus	Ehkä osa reiteistä voisi olla merkitty maastoon edes jotenkin varsinkin tunturien laella, missä tuuli nopeasti peittää lumella kelkan ja suksien kulku-urat.
Lvk- Retkeily -Maasto-opasteet ja viitat	kehittämisehdotus	Puistoon voisi merkitä suosituimman vaellusreitit
Lvk- Retkeily -Maasto-opasteet ja viitat	kehittämisehdotus	Uusissa kylteissä (tauluissa) virheitä.
Lvk- Retkeily -Maasto-opasteet ja viitat	kehittämisehdotus	Selvempää tietoa reitistä. Nuotiopaikasta lähtöpaikkaan kylälle.
Lvk- Retkeily -Maasto-opasteet ja viitat	kehittämisehdotus	Reittien opasteet saisivat olla selvempiä.
Lvk- Retkeily -Maasto-opasteet ja viitat	kehittämisehdotus	Uusittu opastus epäonnistunut täysin. Mustat muovitolpat ja merkit syvältä. Myös muovin saa värillisenä. OPASTUS SELKEÄMMÄKSI!
Lvk- Retkeily -Maasto-opasteet ja viitat	kehittämisehdotus	Kartassa reitit merkattu väreillä. Miksi ei myös maastossa ole käytetty samoja värejä? Mustat pylvää maastoutuvat liian hyvin.
Lvk- Retkeily -Maasto-opasteet ja viitat	kehittämisehdotus	Viitoitukset paikasta toiseen puutteellisia (Vellinsärpimä/Taajoslaavu jne). Teemareitit ovat ok, mutta niiden mukaan paikasta tiettyyn paikkaan kulkeminen ei ole mielekästä.
Lvk- Retkeily -Maasto-opasteet ja viitat	kehittämisehdotus	Pieni ohjaus Lankojärvelle menevälle polulle (eksyimme, koska seuraamamme polku hävisi useaan kertaan ja polun risteystä ei näkynyt).
Lvk- Retkeily -Maasto-opasteet ja viitat	kehittämisehdotus	Polut saisi olla näkyvissä. Merkit aluksi kadonneet.
Lvk- Retkeily -Maasto-opasteet ja viitat	kehittämisehdotus	Tankavaaran reitit hyvin merkitty. Pessinlammen kyltti puuttuu. Sivakkaojan reitit merkitsemättä.
Lvk- Retkeily -Maasto-opasteet ja viitat	kehittämisehdotus	Pessinlammelle kyltti. Sivakkaojan laavulta puuttuu jatkoreittien kyltit - opastus.

Lvk- Retkeily -Maasto-opasteet ja viitat	kehittämisehdotus	Mietin opasteiden määrän lisäämistä koko kansallispuistoon. Tosin mietin myös, että tämä UKK kansallispuisto on erämaapuisto, jossa voi mitata omia luontotaitojaan. Kun suunnistustaidot ovat heikot, erämaapuisto ei ole silloin minua varten. Mutta taitavat ihmiset nauttivat erämaataitojen käytöstä.
Lvk- Retkeily -Maasto-opasteet ja viitat	kehittämisehdotus	Erämaatupareiteille 3/5 km:n välein opastuskyltti tai vastaava
Lvk- Retkeily -Maasto-opasteet ja viitat	kehittämisehdotus	Paremmat tieopasteet laavulle.
Lvk- Retkeily -Maasto-opasteet ja viitat	kehittämisehdotus	Paremmat opastukset eri reiteille! Kaikki eivät osaa suunnistaa, viitat puuttuivat. Parempi että olisi jotkut persoonalliset paikallisesti tehdyt opasteet ja viitat polkujen risteyskohtiin.
Lvk- Retkeily -Maasto-opasteet ja viitat	kehittämisehdotus	Vaikka kompassi on käytössä niin reittimerkinnot olis kyllä TOSI KIVA kun olis edes jonkinlaisia matkan varrella.
Lvk- Retkeily -Maasto-opasteet ja viitat	kehittämisehdotus	Uudet opastepylväät ovat väriltään epäonnistuneita. Vaikea huomata.
Lvk- Retkeily -Maasto-opasteet ja viitat	kehittämisehdotus	Huom! Ei muovia eikä komposiittia luontoon. Kestäviä ratkaisuja. Vanhat ehjät takaisin. Uusitaan, korjataan kestävä, "ekologista".
Lvk- Retkeily -Maasto-opasteet ja viitat	valitus	Puisten reittiviittojen korvaaminen jollain muovimetalliseoksella järjestöntä.
Lvk- Retkeily -Maasto-opasteet ja viitat	valitus	Hiihto- ja moottorikelkkareittien merkit. Uudet tuodaan ja vanhat jätetään lojumaan siihen. Maalattu puu kestää kauan lahota. (Niin lapilaista)
Lvk- Retkeily -Maasto-opasteet ja viitat	valitus	Tulipaikat huonosti merkitty. Opasteista puuttui Piispanoja, Lutto
Lvk- Retkeily -Maasto-opasteet ja viitat	valitus	Uudet polkupaalut eivät näy maastossa vaan sekottuvat puunkätkäroihin.
Lvk- Retkeily -Maasto-opasteet ja viitat	kehu	Hyvät opasteet Tankavaarassa. Hyvät ja mielenkiintoiset reitit.
Lvk- Retkeily -Muut palvelurakenteet	kehittämisehdotus	Vanhat hätäpuhelimet poistettu ja koko itäraja katvealueella. Jotain tarttis tehdä.
Lvk- Retkeily -Muut palvelurakenteet	kehittämisehdotus	Toivoisin ämpäreitä LUIROJÄRVEN SAUNALLE, jotta veden haku olisi helppoa
Lvk- Retkeily -Muut palvelurakenteet	kehittämisehdotus	10a: Puhelimen kuuluvuus melko huono
Lvk- Retkeily -Muut palvelurakenteet	kehittämisehdotus	Yksin matkaavalle olisi hyvä, jos puhelimen kuuluvuus olisi parempi alueella. Lähinnä siksi, jos sattuu jotain.
Lvk- Retkeily -Muut palvelurakenteet	kehittämisehdotus	Elisa-operaattorin huonompi kenttä kuin Telian.
Lvk- Retkeily -Muut palvelurakenteet	kehittämisehdotus	Paremmat datayhteydet niin eksyy vähemmän ihmisiä.
Lvk- Retkeily -Muut palvelurakenteet	kehittämisehdotus	Istumapenkkejä reittien varrelle.
Lvk- Retkeily -Muut palvelurakenteet	kehittämisehdotus	Älkää hyvät ihmiset nyt kun olette yhtiöittäneet Metsähallituksen niin laittako näitä palveluja joita täällä on niin maksullisiksi! Valinta on teidän, tavallinen tallaaja täältä häviää sitten teidän sos-luukuille!
Lvk- Retkeily -Muut palvelurakenteet	kehittämisehdotus	Mitä enemmän tänne palveluja -> menee erämaan henki täältä
Lvk- Retkeily -Muut palvelurakenteet	kehittämisehdotus	Erityisen tärkeää, että tällaisia paikkoja suojellaan ja varmistetaan maksuton palvelu, joka mahdollistaa käynnin mahdollisimman monelle.
Lvk- Retkeily -Muut palvelurakenteet	kehittämisehdotus	Maasto ja palvelurakenteet osittain aika kuluneet. Osa rakenteista remontin tarpeessa.
Lvk- Retkeily -Muut palvelurakenteet	kehittämisehdotus	Vesojen tyhjennykseen + kuivikkeiden lisäämiseen toivoisin lisäresursseja jatkossa.
Lvk- Retkeily -Muut palvelurakenteet	kehittämisehdotus	Aittajärvelle vievä tie huono paikoin.

Lvk- Retkeily -Muut palvelurakenteet	kehittämisehdotus	Tiet hieman heikkokuntoisia Aittajärvelle ajettaessa.
Lvk- Retkeily -Muut palvelurakenteet	kehittämisehdotus	Laajuja ehdottomasti lisää. Esim. lapset ja vanhemmat ihmiset, lyhyet päiväretket huomioitava!
Lvk- Retkeily -Muut palvelurakenteet	kehittämisehdotus	Ajatte alas Nuortin erämaaosan palvelunne. Viitoitukset olleet huoltamatta 20 v. Samoin tulipaikat. Siirräte kaiken palvelun Saariselälle. Tärkeää!
Lvk- Retkeily -Muut palvelurakenteet	kehittämisehdotus	Nuortilla ei kännykkäsignaalia!!
Lvk- Retkeily -Muut palvelurakenteet	kehittämisehdotus	Kansallispuiston erottumista enemmän muusta alueesta esim. näytelyn, tietoiskujen ja palvelujen avulla.
Lvk- Retkeily -Muut palvelurakenteet	kehittämisehdotus	Enemmän iltaelämää!
Lvk- Retkeily -Muut palvelurakenteet	kehittämisehdotus	Luiron sauna homehtuu, ellei pukuhuoneen tuuletusta saada järjestettyä. Rämpänä saunan ja ph välille + ohje
Lvk- Retkeily -Muut palvelurakenteet	kehittämisehdotus	Toisaalta etsin paikkaa, missä kännykkä ei toimi, jotta saa rauhan työasioista. Toisaalta sitä kuitenkin toivoisi, että kännykällä saisi säästä tietoa. Keliolosuhteet vaikuttavat liikkumiseen ja oikea-aikaisella lähdöllä vaikuttaa varsinkin talvella matkan rasitukseen.
Lvk- Retkeily -Muut palvelurakenteet	kehittämisehdotus	Sokostin gsm-maston olisi syytä toimia näin sesonkina turvallisuus-syistä
Lvk- Retkeily -Muut palvelurakenteet	kehittämisehdotus	Saunat voisi olla maksullisia, kuten esim. Hannukurussa. Saunat on ylimääräistä luksusta ja jotta jatkossakin näitä olisi ja hyväkuntoisia ja hyvin pidettyjä, voisi olla ihan kohtuullista ottaa siitä pieni maksu. Maksaisin ihan mielelläni :)
Lvk- Retkeily -Muut palvelurakenteet	kehittämisehdotus	Pitkoksina riittää yksi lankku
Lvk- Retkeily -Muut palvelurakenteet	kehittämisehdotus	Nettikamera esim. Jaurujoki/Luttojokivarteen sulamisaikaan
Lvk- Retkeily -Muut palvelurakenteet	kehittämisehdotus	Älkää unohtako UKK:n itä-, kaakkois- ja pohjoisosia huollon ja kunnostuksen osalta, missä todella saa nauttia erämaisesta rauhasta
Lvk- Retkeily -Muut palvelurakenteet	kehittämisehdotus	wc-paperia huussiin, lisää roskakoreja, istumapaikkoja ladulle suk-sien putsausta varten
Lvk- Retkeily -Muut palvelurakenteet	kehittämisehdotus	Älkää rakentako enää Saariselän keskustaan!
Lvk- Retkeily -Muut palvelurakenteet	valitus	Luiron sauna on epäkunnossa, mikä tuotti pettymyksen.
Lvk- Retkeily -Muut palvelurakenteet	valitus	Käymälät täynnä Pälkkimäojalla.
Lvk- Retkeily -Muut palvelurakenteet	valitus	Matkapuhelinverkon toimimattomuus. Ennen oli sentään erämaapuhelimit. Nyt ei mitään.
Lvk- Retkeily -Muut palvelurakenteet	valitus	Luiron saunan padan arina poltettu, kun ei ole osattu tyhjentää tuhkia.
Lvk- Retkeily -Muut palvelurakenteet	valitus	Vesikelkkakin rikottu, kun ei ole osattu käyttää.
Lvk- Retkeily -Muut palvelurakenteet	valitus	Saavit ja ämpärit jäässä ja rikottu, kun ei ole osattu tyhjentää vesiä.
Lvk- Retkeily -Muut palvelurakenteet	valitus	Tahvon sauna on susi. Järjestelyt täysin epäonnistuneita.
Lvk- Retkeily -Muut palvelurakenteet	valitus	Yhteydet (puh, internet) EI TOIMI!
Lvk- Retkeily -Muut palvelurakenteet	valitus	Piispanojen naisten WC:n haka puuttuu sisäpuolelta. Ovi aukee vain osittain, kun lunta ei ole lapioitu oven edestä.
Lvk- Retkeily -Muut palvelurakenteet	kehu	Puuhuolto ja huussit erinomaiset! Kivat maisemat :) KIITOS!
Lvk- Retkeily -Muut palvelurakenteet	kehu	Kiitokset puiston työntekijöille! Palvelut ovat kehittyneet valtavasti - passataan kulkijoita ehkä jo liikaa?

Lvk- Retkeily -Muut palvelurakenteet	kehu	Kiitos Saariselän leikkipuistosta! Kiitos Kiilopään kiipeilypaikasta!
Lvk- Retkeily -Muut palvelurakenteet	kehu	Pidän tärkeänä. Ei saa vähentää näitä palveluja.
Lvk- Retkeily -Muut palvelurakenteet	kehu	Kiitos hienosta kokemuksesta ja hyvin hoidetuista tuvista ja muista palveluista, joista pääsee nauttimaan kansainvälisesti vertaillen todella edullisesti.
Lvk- Retkeily -Muut palvelurakenteet	kehu	Sauna Sokostilla on hieno.
Lvk- Retkeily -Muut palvelurakenteet	kehu	Sauna Luiojärvellä +++10!
Lvk- Retkeily -Muut palvelurakenteet	kehu	Hyvinvointitekijä: Saariselän ekumeeninen kappeli on merkittävä jopa uskontokuntiin kuulumattomille.
Lvk- Retkeily -Muut palvelurakenteet	kehu	Hyvät kartat ja taukopaikat.
Lvk- Retkeily -Muut palvelurakenteet	kehu	Mökit ym. siistejä.
Lvk- Retkeily -Maastoliikenne	kehittämisehdotus	Aittajärvelle menevä soratie pitäisi olla paremmassa kunnossa. Kuoppia ei kai ole tarkoitus käyttää hidasteina?
Lvk- Retkeily -Maastoliikenne	kehittämisehdotus	Älkää päästäkö moottorivälineitä kansallispuistoon.
Lvk- Retkeily -Maastoliikenne	kehittämisehdotus	Ei mönkijöitä kansallispuistoon.
Lvk- Retkeily -Maastoliikenne	kehittämisehdotus	Käyn puistossa pari kertaa vuodessa kesällä vaeltamassa. Minua huolehtaa mönkijöiden tekemien urien jatkuva lisääntyminen. Voisiko ajoneuvokäyttöä kieltää/rajoittaa?
Lvk- Retkeily -Maastoliikenne	kehittämisehdotus	Pitäkää moottorikelkkailu ehdottomasti pois puistosta. Muutoin ilki-valta, saasteet ja jätteet tulevat kansallispuiston arkeen.
Lvk- Retkeily -Maastoliikenne	valitus	Oluttölkkit mönkijänuran vieressä ja mönkijäajon aiheuttama tuho/erosio/jäljet häiritse
Lvk- Retkeily -Maastoliikenne	valitus	Polut levenevät pyöräillä.
Lvk- Retkeily -Maastoliikenne	valitus	Luonto on upeassa kunnossa, mutta reiteistä suurin osa mitä kuljimme oli ajettu mönkijällä pilalle. Tilasimme juuri ennen reissua uuden kartan ja olisi ollut mukava suunnitella reitti mahdollisimman vähillä huoltoteillä.
Lvk- Retkeily -Maastoliikenne	tiedustelu	Olen kuullut, että polkupyöräilyä rajoitetaan UK-puistossa. Se on mielestäni väärin. Tulevat polvet eivät välttämättä vaeltele kävellen vaan pyörällä. Ihmettelen, että poromiehet saavat ajaa mönkijöillä ja tehdä poroaitoja UK-puistoon, mutta pyöräilyä rajoitetaan. Olen vahvasti eri mieltä.
Lvk- Retkeily -Metsästys ja kalastus	kehittämisehdotus	Vuosiluvat takas Lutolle kiitos!!
Lvk- Retkeily -Metsästys ja kalastus	kehittämisehdotus	Tänä vuonna (2017) kalastuslupien hankkiminen on turhan hankalaa sen vuoksi, ettei enää voi liikkua säiden mukaan. -> Tämä olisi hyvä muuttaa!!
Lvk- Retkeily -Metsästys ja kalastus	valitus	Puiston kalastusrajoitukset vaikeasti tulkittavia.
Lvk- Retkeily -Metsästys ja kalastus	valitus	Kalastusluvat! Tankavaarassakin (opastuskeskus) epäselvät/osittain väärät tiedot.

Lvk- Retkeily -Metsästyks ja kalastus	valitus	Pilasitte monen vakituisen ihmisen, jotka ovat n 30 v käyneet Lutolla kalassa ja tulevat yli 1000 km:n päästä tänne kalaan puhtaisiin vesiin. Itse olen ollut aina 4-8 vk Ivalossa. Ens vuonna menen Pohjois-Ruotsiin tai Norjaan. Siellä saa helpommin ja halvemmalla luvat. Taidan heittää tästä lähtien kaikki alamittaiset jänkälle kuolemaan. Ihan ilokseni kun maksaa niin paljon. Joten tulee rahalle vastiketta, kun teloo alamittaiset. Muuten olen aina vapauttanut kaikki veteen. Nytופן kaikki mitä saan ja sit vapautan. Jos joka päivä saa 5 alamittaista taimenta ja ne tappaa kun päästää pois niin se on joltain joskus pois.
Lvk- Retkeily -Metsästyks ja kalastus	valitus	Kalastusluvut aiheuttivat harmia, ovat kovin epäselviä.
Lvk- Retkeily -Muu luonnon virkistyskäyttö	muu	Ohje osaamattomille: Mitä tuot luontoon, viet myös mukanas.
Lvk- Retkeily -Muu luonnon virkistyskäyttö	muu	Satunnainen sunnuntaihihtäjä ei ymmärrä, ettei kännykkä toimi joka paikassa.
Lvk- Retkeily -Muu luonnon virkistyskäyttö	muu	When I come with a group it's very difficult to reach the park. We have to rent a bus (private) and it's expensive to arrive here from other towns of Finland.
Lvk- Retkeily -Muu luonnon virkistyskäyttö	muu	I travelled by my own few years ago and now with groups.
Lvk- Retkeily -Muu luonnon virkistyskäyttö	muu	Toistaiseksi (suonut?) ilmanhaltija hyvin lunta.
Lvk- Retkeily -Muu luonnon virkistyskäyttö	muu	I spent one week in Saariselkä skiing on tracks some 300 km. And another week skiing without tracks between huts and pulling a sled.
Lvk- Retkeily -Muu luonnon virkistyskäyttö	muu	Alte Finnen sind geil.
Lvk- Retkeily -Muu luonnon virkistyskäyttö	muu	Luirojärven iso autiotupa on jotenkin niin "hikinen", että oli upeaa olla Rajan autiotuvassa. Enkä laittanut telttaa, vaikka olin siihen varautunut. Tässä olinkin ainoa yöpyjä.
Lvk- Retkeily -Muu luonnon virkistyskäyttö	muu	Esim. viikon kevätvaelluksen arvoa henkisesti ym. on vaikea määrittellä rahassa.
Lvk- Retkeily -Muu luonnon virkistyskäyttö	muu	Mukana pieniä lapsia, matkan pituus lasten mukaan.
Lvk- Retkeily -Muu luonnon virkistyskäyttö	muu	Mukana olevien pienten lasten vuoksi matkat ovat tällä reissulla lyhyitä
Lvk- Retkeily -Muu luonnon virkistyskäyttö	muu	17: NZ pääsymaksu vastaavaan puistoon 50 euroa.
Lvk- Retkeily -Muu luonnon virkistyskäyttö	muu	17: Ei tätä voi hinnoitella
Lvk- Retkeily -Muu luonnon virkistyskäyttö	muu	Poroaita verkko.
Lvk- Retkeily -Muu luonnon virkistyskäyttö	muu	Ruska-ajan tiedotus.
Lvk- Retkeily -Muu luonnon virkistyskäyttö	muu	Luulampi: omat eväät kielletty!
Lvk- Retkeily -Muu luonnon virkistyskäyttö	muu	Saariselkä on jokavuotinen matkakohteemme, toivottavasti se säilyttää kylämaisuuksensa ei liikaa ulkomaalaisille suunnattua hulinaa ja markkinamenoja
Lvk- Retkeily -Muu luonnon virkistyskäyttö	muu	17: don't want to value this thing, it's priceless
Lvk- Retkeily -Muu luonnon virkistyskäyttö	muu	17: You can't measure it in money
Lvk- Retkeily -Muu luonnon virkistyskäyttö	muu	2-vuotiaan poikani kanssa. Retkillä poika kantorinkassa.
Lvk- Retkeily -Muu luonnon virkistyskäyttö	muu	Tavoitteeni on: Täytettyäni 2 vuoden kuluttua 90 v aion hiihtää n. 100 km.

Lvk- Retkeily -Muu luonnon virkistyskäyttö	muu	Liikkunut pyöräillen 30 km vuonna 2016.
Lvk- Retkeily -Muu luonnon virkistyskäyttö	kehittämisehdotus	Saa pysyä samantyyllisenä. Ei huvipuistoja.
Lvk- Retkeily -Muu luonnon virkistyskäyttö	kehittämisehdotus	Ulkomaalaisille turisteille pitäisi kertoa paremmin, kuinka käyttäytytään hiihtoladuilla, ei saa jäädä tukkimaan latua mäen alla
Lvk- Retkeily -Muu luonnon virkistyskäyttö	kehittämisehdotus	Lisätkää kysymys, paljonko olisit valmis maksamaan sisäänpääsystä per kerta! Tai viikko.
Lvk- Retkeily -Muu luonnon virkistyskäyttö	kehittämisehdotus	Hiihtoetiketti selkeäksi turisteille/kaikille. Kiitos!
Lvk- Retkeily -Muu luonnon virkistyskäyttö	kehittämisehdotus	Vanhoja vieraskirjoja vähän kaipaillut, että sais lukea ja muistella edellisiä reissuja.
Lvk- Retkeily -Muu luonnon virkistyskäyttö	kehittämisehdotus	Toiminta jatkuisi ja kehittyisi.
Lvk- Retkeily -Muu luonnon virkistyskäyttö	kehittämisehdotus	Pitäkää hyvää huolta alueesta!
Lvk- Retkeily -Muu luonnon virkistyskäyttö	kehittämisehdotus	Kiitos, mutta älkää unohtako Suomen muita lähireittikohteita.
Lvk- Retkeily -Muu luonnon virkistyskäyttö	kehittämisehdotus	Älkää ikinä ajako alas tai yksityistäkö näitä luontohommia, kämppiä, reittejä jne. Tämä on meidän suurin rikkaus!
Lvk- Retkeily -Muu luonnon virkistyskäyttö	kehittämisehdotus	Samalla toivon pyöräilymahdollisuuksien laajentamista muissakin kansallispuistoissa.
Lvk- Retkeily -Muu luonnon virkistyskäyttö	kehittämisehdotus	Älkää tuhotko hienoa järjestelmää lisäämällä maksullisuutta!
Lvk- Retkeily -Muu luonnon virkistyskäyttö	kehittämisehdotus	Vapaille koirille sakko.
Lvk- Retkeily -Muu luonnon virkistyskäyttö	valitus	Koirankakat Saariselän keskustassa häiritsevät.
Lvk- Retkeily -Muu luonnon virkistyskäyttö	valitus	Ihmiset ei vie roskia mukanaan, ymmärrä siivota kämppää + tiskaa jokeen.
Lvk- Retkeily -Muu luonnon virkistyskäyttö	valitus	Muiden kävijöiden reiteiltä poikkeaminen ärsyttää -> polut levenee.
Lvk- Retkeily -Muu luonnon virkistyskäyttö	valitus	Mobiiliverkon puutteellinen toimivuus
Lvk- Retkeily -Muu luonnon virkistyskäyttö	valitus	We had pretty bad situation with snow. That caused extra stress and difficulties with physical well-being. In any other situation I believe this trip would have been relaxing, recovering and satisfying (question 16).
Lvk- Retkeily -Muu luonnon virkistyskäyttö	tiedustelu	Kysyisin, koskeeko jokamiesoikeus, autiotuvat, ulkomaalaisia? Olen kuullut, että varaustupia myydään ulkolaisille ja myös autiotupia. Onko oikeus marjanpöimintään ulkomaalaisilla? Viittaaan ulkomaalaisiin ammattipöimijöihin.
Lvk- Retkeily -Muu luonnon virkistyskäyttö	kehu	Hyvä paikka! Jatkaa samaan malliin!
Lvk- Retkeily -Muu luonnon virkistyskäyttö	kehu	I love to be back here again and again.
Lvk- Retkeily -Muu luonnon virkistyskäyttö	kehu	Täältä palaa aina hyvinvoinniltaan parempi ihminen kuin tänne tullessa, puhdas vesi, luonto ja kunnan talvi. Aurora super juttu
Lvk- Retkeily -Muu luonnon virkistyskäyttö	kehu	Thank you!
Lvk- Retkeily -Muu luonnon virkistyskäyttö	kehu	Kiitos
Lvk- Retkeily -Muu luonnon virkistyskäyttö	kehu	Kyllä tällainen käynti aina on parempi kuin kylpyläloma =>
Lvk- Retkeily -Muu luonnon virkistyskäyttö	kehu	Hyvä puisto

Lvk- Retkeily -Muu luonnon virkistyskäyttö	kehu	Hienoja paikkoja.
Lvk- Retkeily -Muu luonnon virkistyskäyttö	kehu	Hieno reissu. KIITOS!
Lvk- Retkeily -Muu luonnon virkistyskäyttö	kehu	Viikko vierähti nopeasti. Tosi kiva paikka.
Lvk- Retkeily -Muu luonnon virkistyskäyttö	kehu	Ihana Lappi, pakko palata vielä joku päivä takaisin! KIITOS!
Lvk- Retkeily -Muu luonnon virkistyskäyttö	kehu	Hieno alue sopivan syrjässä. Tähän kannattaa panostaa. Ei liikaa ihmisiä vaikka iso koululuokka tavattiinkin.
Lvk- Retkeily -Muu luonnon virkistyskäyttö	kehu	Kiitos taas kerran mahtavasta kansallispuistosta. Oli ilo vastata kyselyyn.
Lvk- Retkeily -Muu luonnon virkistyskäyttö	kehu	Urho Kekkosen kansallispuisto on hyvä paikka vierailta erilaisille seureille ja toivottavasti on jatkossakin. Mitään ryhmää ei kannata sulkea pois.
Lvk- Retkeily -Muu luonnon virkistyskäyttö	kehu	On tämä vain hieno alue. Aina jaksaa yllättää. Nyt aurinkoa ja lämpöä +25
Lvk- Retkeily -Muu luonnon virkistyskäyttö	kehu	Aivan ihanat maisemat.
Lvk- Retkeily -Muu luonnon virkistyskäyttö	kehu	Kiitos! Hieno paikka vaeltaa ja nauttia ja lompsia!
Lvk- Retkeily -Muu luonnon virkistyskäyttö	kehu	Kiitos!
Lvk- Retkeily -Muu luonnon virkistyskäyttö	kehu	Kiitos puistosta. Tätä kannattaa kehittää. Ainutlaatuinen kohde maailmassa.
Lvk- Retkeily -Muu luonnon virkistyskäyttö	kehu	Kivaa on ollut! :) Kiitoksia!
Lvk- Retkeily -Muu luonnon virkistyskäyttö	kehu	We are very glad to be here. You have a wonderful nature. You have to protect the untouched nature.
Lvk- Retkeily -Muu luonnon virkistyskäyttö	kehu	Hieno puisto ja upeat maisemat! :)
Lvk- Retkeily -Muu luonnon virkistyskäyttö	kehu	Koko matkasta jäi hyvä mieli, tulen uudestaan.
Lvk- Retkeily -Muu luonnon virkistyskäyttö	kehu	The national park is amazing.
Lvk- Retkeily -Muu luonnon virkistyskäyttö	kehu	Kiitos! Aivan muikemat oltavat Suomi 100 -vuoden kunniaksi.
Lvk- Retkeily -Muu luonnon virkistyskäyttö	kehu	Erittäin hyvä kohde Suomi 100 vuotta -vaellukselle! Sokosti ja Suomen liput liehumassa :)
Lvk- Retkeily -Muu luonnon virkistyskäyttö	kehu	Finland is the best country I have ever visited!! Thank you for everything. Especially for you work you are doing here in Urho Kekkonen NP for us (huts, wood, etc)! Thanks!
Lvk- Retkeily -Muu luonnon virkistyskäyttö	kehu	Kiitos: hienosta mahtavasta kansallispuistosta!
Lvk- Retkeily -Muu luonnon virkistyskäyttö	kehu	Hyvin tyytyväinen retkeilymahdollisuuksiin Kiilopään alueen tunturi-maisemissa sekä talvisin että kesäisin.
Lvk- Retkeily -Muu luonnon virkistyskäyttö	kehu	"Olen tykännyt" Eemeli 4v
Lvk- Retkeily -Muu luonnon virkistyskäyttö	kehu	On hienoa, että Suomessa ylläpidetään kansallispuistoja. Retkeilen niissä paljon, lähes kaikki lomani.
Lvk- Retkeily -Muu luonnon virkistyskäyttö	kehu	Hyvin hoidettu ja monipuolinen kansallispuisto.
Lvk- Retkeily -Muu luonnon virkistyskäyttö	kehu	Kiitos MH:lle vuodesta 1966 alkaen!
Lvk- Retkeily -Muu luonnon virkistyskäyttö	kehu	Paras matkailukohde minulle ja perheelleni!

Lvk- Retkeily -Muu luonnon virkistyskäyttö	kehu	I came in Finland since 2009 in winter (because I'm afraid of mosquitos) and I recommend it for all people who like nature, calm and ski!
Lvk- Retkeily -Muu luonnon virkistyskäyttö	kehu	Todella hieno alue, vain raapaisu tehty. Paljon vielä olisi tekemistä ja näkemistä.
Lvk- Retkeily -Muu luonnon virkistyskäyttö	kehu	Kiitos kauniista Lapin luonnosta!
Lvk- Retkeily -Muu luonnon virkistyskäyttö	kehu	Luonto kaunis.
Lvk- Retkeily -Muu luonnon virkistyskäyttö	kehu	Hienoa, että voimme maksutta nauttia upeista maisemista ja hyvin hoidetuista laduista
Lvk- Retkeily -Muu luonnon virkistyskäyttö	kehu	Hieno paikka ja kohtuuhyvät palvelut. Paikalla suuri merkitys ihmisten terveysliikuntaan ja hyvinvointiin. Valtion tulee jatkossakin turvata tämänlaatuiset palvelut kansalaisilleen.
Lvk- Retkeily -Muu luonnon virkistyskäyttö	kehu	UKK-puisto on Lapin hulluille hieno paikka nauttia luonnosta ja saada hoitoa hulluuteen.
Lvk- Retkeily -Muu luonnon virkistyskäyttö	kehu	Muuten kaikki täällä on loistavaa, aitoa ja virkistävää.
Lvk- Retkeily -Muu luonnon virkistyskäyttö	kehu	Se vaikutus mikä näillä on niin fyysiseen kuin psyykkiseen terveyteen tulee kyllä kansantalouteen tavalla tai toisella takaisin.
Lvk- Retkeily -Muu luonnon virkistyskäyttö	kehu	Tämä on Suomessa loman parhaimmistoa. Upea luonto. Oli aivan mahtavaa kävellä kantohangessa juhannuksena.
Lvk- Retkeily -Muu luonnon virkistyskäyttö	kehu	Koko perhe ihastui Lappiin, tulemme uudestaan. Ihanaa! Kiitos <3 <3 <3
Lvk- Retkeily -Muu luonnon virkistyskäyttö	kehu	Se raha minkä valtio tähän toimintaan laittaa, tulee moninkertaisena takaisin ihmisten hyvinvoinnissa. Tämä on parasta ja ilmaista hoitoa tämän päivän hullunmyllyyn.
Lvk- Retkeily -Muu luonnon virkistyskäyttö	kehu	Ihanaa että meillä on tällöisiä paikkoja mihin voi tulla. Sielu lepää!
Lvk- Retkeily -Muu luonnon virkistyskäyttö	kehu	Upea puisto ja upeat ihmiset, kiitos!
Lvk- Retkeily -Muu luonnon virkistyskäyttö	kehu	Retkeilijät ovat erittäin ystävällisiä ja hyvinkäyttäytyviä
Lvk- Retkeily -Muu luonnon virkistyskäyttö	kehu	Thank you so much for creating and keeping such a wonderful place!!!
Lvk- Retkeily -Muu luonnon virkistyskäyttö	kehu	On ollut mukavaa täällä, vaikka vanhemmat pakottivat minut tänne :D
Lvk- Retkeily -Muu luonnon virkistyskäyttö	kehu	Kiitollinen tästä kaikesta. Joskus taas uusi vaellus näissä maisemissa.
Lvk- Retkeily -Muu luonnon virkistyskäyttö	kehu	Thank you so much! We had a wonderful time.
Lvk- Retkeily -Muu luonnon virkistyskäyttö	kehu	Antoisa retki, hyväkuntoiset puitteet ja huolto toimii :)
Lvk- Retkeily -Muu luonnon virkistyskäyttö	ei määritelty	Kyselyn täyttäminen on ilo, jos se vähänkin edistää puiston hyvinvointia.
Lvk-Aspa-Luontoneuvonta	kehittämisehdotus	Turisteille parempaa informaatiota puiston kohteista ja tarvittavista taidoista.
Lvk-Aspa-Luontoneuvonta	kehittämisehdotus	Tankavaaran luontokeskuksen pitäisi olla auki myös talvella
Lvk- Aspa -Luontopastus	muu	Tankavaaran aukiolot keväällä.
Lvk- Aspa -Luontopastus	kehittämisehdotus	Polttopuiden käytöstä voisi olla parempia "oppaita", jotta kaikki tajuaisivat, ettei tarvitse pitää tulia yllä koko ajan.
Lvk- Aspa -Luontopastus	valitus	Luontokeskus oli kiinni klo 16:50 vaikka netissä oli aukioloaika klo 18:00.
Lvk- Aspa -Luontopastus	kehu	Kiitos Metsähallituksen huoltohenkilöstölle erittäin hyvästä palvelusta ja opastavista reittikeskusteluista.

Lvk- Aspa -Luontoon.fi	kehittämisehdotus	Ei edes Kiilopään palveluja ole (Kansallispuiston) sivuilla. Kiilopään palvelut näkyville luontoon.fi-sivuille.
Lvk- Aspa -Luontoon.fi	kehittämisehdotus	Tieto esteettömistä palveluista löytyy huonosti Inari-Saariselkä-sivustolta -> linkki luontoon.fi-sivuille.
Lvk- Aspa -Muu opas-tusaineisto	kehittämisehdotus	Reittikarttaan maastonmuotoja. Pyöräreittien selkeät merkit. Kurujen nimet?
Lvk- Aspa -Muu opas-tusaineisto	kehittämisehdotus	Reittikartasta puuttui korkeuskäyrät
Lvk- Aspa -Muu opas-tusaineisto	kehittämisehdotus	Leaflets and guidebooks were hard to find
Lvk- Aspa -Muu opas-tusaineisto	kehittämisehdotus	Information about: satellite phones + network, emergency communication, rental of this equipment
Lvk- Aspa -Muu opas-tusaineisto	kehittämisehdotus	Parempi kartta alueelta Kemihaara-Jaurujoki
Lvk- Aspa -Muu opas-tusaineisto	kehittämisehdotus	There is a barrier between Rautulampi and Kivipää and it's not indicated on the map.
Lvk- Aspa -Muu opas-tusaineisto	valitus	Impossible to buy a map on Sunday. We lost a day in the park!
Lvk- Aspa -Muu opas-tusaineisto	tiedustelu	Uudessa kartassa 1:50 000 osa tupien ja paikkojen nimistä on jätetty pois, mm. Kotakönkään silta puuttuu, vai eikö sitä ole enää?
Lvk-Viestintä ja markkinointi	kehittämisehdotus	Markkinointia ja tuotteistamista voisi lisätä.
Lvk-Matkailuyritysten toiminta	muu	Hintataso ravintoloissa.
Lvk-Matkailuyritysten toiminta	kehittämisehdotus	Omien eväiden syöminen kahviloissa. Voisi olla ulkona paikka jossa syödä.
Lvk-Matkailuyritysten toiminta	kehittämisehdotus	Kaikkien ruokaa tarjoavien yritysten tulisi panostaa siihen, että ajantasaiset ruokalstat löytyisivät yritysten nettisivuilta.
Lvk-Matkailuyritysten toiminta	kehittämisehdotus	Ei enempää kahvilapaikkoja, joissa omien eväiden syönti on kielletty.
Lvk-Matkailuyritysten toiminta	kehittämisehdotus	Savusauna kaipaa korjaamista ja sen markkinointia voisi lisätä. Pukutilat on pienet.
Lvk-Matkailuyritysten toiminta	kehittämisehdotus	Hotelli Kiilopää: Niilanpään huoneita ei siivottu kertaakaan eikä ros-kia viety viikon aikana. Liian vähän henkilökuntaa.
Lvk-Matkailuyritysten toiminta	kehittämisehdotus	Ennen kokematon oli omalla kahvakuulalla heiluttelu ja treenaaminen Kiilopään huipulla ja Kaunispuun huipulla. Kannoin kädessäni 12 kilon kahvakuulan Kiilopään huipulle ja takaisin. Kahvakuulatreeni kiinnosti myös muitakin retkeilijöitä. Kiilopään huipulla yksi mies ha-lusi kuvata videokameralla minun kahvakuulaharjoitusta. Kiilopäällä voisi järjestää ohjattua kahvakuulailua. Kiilopäälle voisi hankkia muutaman kahvakuulan (eri painoisia).
Lvk-Matkailuyritysten toiminta	kehittämisehdotus	Mielestäni ei olisi järkevää, että kansallispuiston alueella (sisäosissa) olisi mahdollista tehdä moottorikelkkasafareja tms tulevaisuudessa, koska on paljon mukavampaa, ettei esim. Luirjärvellä tai muissa suosituissa paikoissa olisi kauheasti porukkaa ja jotka ei välttämättä osaa ajatella paikan merkitystä kun pääsee niin helposti ilman omaa vaivaa. Silloin myös täällä olisi todennäköisesti "kiireisiä ihmisiä". jotka eivät osaa jäädä pysähtymään vaan pitää olla menossa ja teke-mistä koko ajan.
Lvk-Matkailuyritysten toiminta	kehittämisehdotus	Terveellisempiä vaihtoehtoja latukahviloihin, enemmän keittoja saa-taville.
Lvk-Matkailuyritysten toiminta	kehittämisehdotus	Tuvissa, joissa on yrittäjien pyörittämiä kahviloita, on saatava eväs-tää/paistaa makkaraa ostettujen eväiden ohessa! Tämä on ainut ne-gatiivinen palaute, jonka olen kuullut useammaltakin retkeilijältä.
Lvk-Matkailuyritysten toiminta	kehittämisehdotus	Ei lisää maksullisia kahviloita päivätupien sijaan.

Lvk-Matkailuyritysten toiminta	kehittämisehdotus	Hoitotaso latukeskuksella olisi vauvaperheen näkökulmasta hieno juttu!
Lvk-Matkailuyritysten toiminta	kehittämisehdotus	Alueella liian vähän Caravan-paikkoja yöpymiseen! Iltaohjelmaa (karaokeita, lettukestit, muikunpaistoa ym. tarinailtoja).
Lvk-Matkailuyritysten toiminta	kehittämisehdotus	Mielestäni Kiilopäällä tulisi panostaa tähän Caravan-alueeseen. Paikkoja lisää. Sähköt tolppiin kuntoon. Karavaanareille voisi olla keittiö, jossa voi tiskata astioita ja valmistaa ruokaa. Pesutilat moitteettomat!
Lvk-Matkailuyritysten toiminta	kehittämisehdotus	Aamupalan yhteydessä voisi tehdä retkievää: juoma, kahvi, tee, mehu ja joku hedelmä ja leivänpala. Sehän puuttuu Kiilopäällä.
Lvk-Matkailuyritysten toiminta	kehittämisehdotus	Vetäjät voisi ottaa huomioon erilaisia (nopeita, hitaita) ryhmiä, jossa voisi lonkka- ja polvileikatut olla turvallisesti mukana, eikä vauhti tai liian vaikea reitti jätä porukasta pois. Iltajumppaa, venytysryhmiä.
Lvk-Matkailuyritysten toiminta	kehittämisehdotus	Pillimehujen paikallinen myynti kannattaa lopettaa. Niistä tiputellaan päivittäin satoja pieniä läpinäkyviä muovinpalasia luontoon. Juuri pienet palat ovat pahimpia.
Lvk-Matkailuyritysten toiminta	kehittämisehdotus	Ravintolapalveluiden taso voisi olla korkeampi, laadukkaampi.
Lvk-Matkailuyritysten toiminta	valitus	Kuukkeli-ruokakaupalle lisää kilpailua: Poskettomia hintoja ottavat peruselintarvikkeista.
Lvk-Matkailuyritysten toiminta	valitus	10a: Kiilopää Latu melko huono
Lvk-Matkailuyritysten toiminta	valitus	Kiilopään kahvilassa laktoositon oli vähän vaikea käsite.
Lvk-Matkailuyritysten toiminta	valitus	Luulampi, omien eväiden syöntikielto hankaloitti siellä käyntiä.
Lvk-Matkailuyritysten toiminta	valitus	Omien eväiden syönnin rajoittaminen kansallispuiston yhteisissä majoissa esim. Luulammella on väärin.
Lvk-Matkailuyritysten toiminta	valitus	Luulammen ja Moitakurun kämpillä ei saa syödä omia eväitä
Lvk-Matkailuyritysten toiminta	valitus	Luulammen päivätuovalla omien eväiden syönti kielletty - huono asia, kun kyse on verovaroin tehdystä tuvasta.
Lvk-Matkailuyritysten toiminta	valitus	Hygieniä Moitakurun kahvilassa on huono.
Lvk-Matkailuyritysten toiminta	tiedustelu	Miksi Luulammen majalla on kielletty omien eväiden syönti?
Lvk-Matkailuyritysten toiminta	kehu	10a: Kemihaaran loma erittäin hyvä
Lvk-Matkailuyritysten toiminta	kehu	10a: Musiikki erittäin hyvä (Esiintyjä Auroratuovalla)
Lvk-Matkailuyritysten toiminta	kehu	10a: Inari Porotila Paadar erittäin hyvä.
Lvk-Matkailuyritysten toiminta	kehu	10a: Kemihaaran Loma erittäin hyvä
Lvk-Matkailuyritysten toiminta	kehu	10a: Kemihaaran Loma erittäin hyvä
Lvk-Matkailuyritysten toiminta	kehu	10a: Tievatupa erittäin hyvä
Lvk-Matkailuyritysten toiminta	kehu	Moitakurun kämppi oli uusi hyvä taukopaikka: nokipannukahvia, lettuja, lohivoileipiä.
Lvk-Matkailuyritysten toiminta	kehu	Kemihaaran loma very good
Lvk-Matkailuyritysten toiminta	kehu	Kemihaaran Loma on erittäin hyvä
Lvk-Matkailuyritysten toiminta	kehu	Suomen Latu Kiilopää is very good

Lvk-Matkailuyritysten toiminta	kehu	Kemihaaran Loma erittäin hyvä
Lvk-Matkailuyritysten toiminta	kehu	Kemihaaran Loma erittäin hyvä
Lvk-Matkailuyritysten toiminta	kehu	Myös hyvät eväät ja hyvä majoitus tekivät retkestä ihanan.
Lvk-Matkailuyritysten toiminta	kehu	RM Poro & Erä erittäin hyvä
Lvk-Matkailuyritysten toiminta	kehu	Kiilopää erittäin hyvä
Lvk-Matkailuyritysten toiminta	kehu	Parasta tällä matkalla oli Kiilopään savusauna ja siihen liittyen avantouinti.
Lvk-Matkailuyritysten toiminta	kehu	Latukahvilat on todella hyviä.
Lvk-Matkailuyritysten toiminta	kehu	Kiilopää visitor centre was very good
Ls-Tutkimusyhteistyö	muu	Osa (vastauksista) jäi tyhjäksi, sillä olin vasta tulossa puistoon.
Ls-Tutkimusyhteistyö	kehittämisehdotus	Kysymys 17 olisi kaivannut tarkennusta. Tämä vierailu (4h) vai koko lomaviikko vai kaikki kymmenet vierailut puiston perustamisen jälkeen? Ylipäätään elämysten rahallinen arvottaminen on aika hankalaa. Tämä käynti ehkä 150 euroa. Olen tehnyt puistossa paljon vaeluksia ja lyhyempiä retkiä (mm. häämatkavaellus). Niiden yhteisvaikutuksen rahallinen arviointi on mahdotonta, joka tapauksessa tuhansia :)
Ls-Tutkimusyhteistyö	kehittämisehdotus	Kysely ei ollut asiakasystävällinen. Paljon jäi tulkinnan varaan. Ei hyvä tieteellinen kysely.
Ls-Tutkimusyhteistyö	tiedustelu	Olemme pohtineet miehen kanssa partion Karhunhammas-vaelluksen tekoa. Siihen kuuluu ns. harrastetutkimus. Jos Metsähallitus tarvitsee jotain tällaista, kuulisimme ideasta X. X. :) Otan tästä yhteyttä.
Ls-Tutkimusyhteistyö	tiedustelu	Miksi kysymykset korostavat asioiden taloudellista arvoa? Onko kysymysten laatija KTM?
Yleinen kehittämisidea Metsähallitukselle	kehittämisehdotus	Vaelluskortti/tutkinto kaikille, jotka liikkuvat erämaissa!
Joukkoliikenteen kehittämiseen liittyvä idea	kehittämisehdotus	Olisimme halunneet vierailta yhtenä päivänä Tankavaarassa, mutta bussiyhteydet eivät olleet sopivat ja taksimatkaksi pidimme etäisyyttä liian pitkänä ja kalliina. Vihjeeksi paikalliselle palvelujen tarjoajalle :)
Joukkoliikenteen kehittämiseen liittyvä idea	kehittämisehdotus	Skibussien ja muiden lähibussien aikataulut ja reitit + pysäkit saataville paperilla ja jakoon hotelleissa, kaupassa yms.
Joukkoliikenteen kehittämiseen liittyvä idea	kehittämisehdotus	We would wish more public busses over the day. Our problem: to come back from Kiilopää to Saariselkä after the smoke sauna. So we had to leave 16:30 because the ski bus 16:40 is the last possibility...
Muu	muu	Liian pitkä & monimutkainen.
Muu	muu	En voi enkä halua arvioida terveys- ja hyvinvointivaikutuksia rahassa mitattuna. Voisin kysyä, että tarvitseeko kaikki mitata rahassa? Kysymys tuntuu suorastaan ala-arvoiselta.
Muu	muu	Majoituskuluista maksoi 5 vrk:n ajalta osittain yhdistys.
Muu	muu	(Tsemppiä kävijätutkimuksen tekemiseen! Terveisin "toinen kävijätutkimusta tekevä")
Muu	muu	Kysymys 17: 500e/hlö -> 2000e/seurue
Muu	muu	Suomenkielinen lomake olisi hyvä olla.
Muu	muu	En voi vastata kaikkiin kysymyksiin. Olen vain mennyt bussilla Saariselälle ja takaisin.
Muu	muu	Kerron tuomiokirkkoseurakunnan eläkeläisille retkestä ja vien heille jotakin karkkia tai postikortteja. Pidän eläkeläisten kerhoa Espoossa.
Muu	muu	17: Kuin hieronta.

Muu	valitus	Kaunispään rinne on saatu aivan pilalle: mökkejä on saanut rakentaa liian korkealle ja maisemat on pilalla. Ne olisi voinut rakentaa alas.
Muu	tiedustelu	Miksi UKK-puisto ei näy karttana vaan vihreänä sports tracker soveluksessa?
Muu	tiedustelu	Onko pakko olla somessa?
Muu	kehu	Kaiken kaikkiaan hieno reissu!

Aineiston kerääjä täyttää:

numero	paikka	kävijä	haastattelija	posti	nimikirjaimet	pvm	kellonaika

Kävijätutkimus 2017

Urho Kekkosen kansallispuisto

Täyttöohjeet:

Kävijätutkimuksella kerättävää tietoa käytetään hyväksi Urho Kekkosen kansallispuiston kehittämisessä. Toivomme Sinun vastaavan tämän lomakkeen jokaiseen kysymykseen huolellisesti ja pyydämme ottamaan huomioon seuraavat ohjeet:

1. Lue kysymykset huolellisesti.
2. Vastaa kysymyksiin **henkilökohtaisesti** merkitsemällä yksi rasti vastausympyrään (○). Niissä kysymyksissä, joissa on mahdollista valita useampi vaihtoehto, merkitse vastauksesi vastausruutuihin (□). Joissakin kysymyksissä pyydetään kirjoittamaan vastaus. Voit halutessasi jatkaa vastausta muualle.
3. Kysymykset koskevat **ainoastaan tämänkertaista käyntiäsi** Urho Kekkosen kansallispuistossa (kartta 1) ja joissain kohdin myös sen lähialueella (kartta 2).
4. Palauta täytetty lomake aineiston kerääjälle tai ohjeissa annettuun paikkaan.
5. Lisätietoja antaa Saariselän palvelupiste Kiehin p. 0206 39 7200 (ukpuisto@metsa.fi).

KIITOKSET ETUKÄTEEN!

1. Milloin saavuit Urho Kekkosen kansallispuistoon (ks. kartta 1)?

päivämäärä _____ ja kellonaika _____

2. Kuinka kauan oleskelit tai aiot oleskella tällä käynnillä...

a. Urho Kekkosen kansallispuistossa (ks. kartta 1)?

noin _____ vrk **tai** _____ tuntia

b. yhteensä Urho Kekkosen kansallispuistossa tai sen lähialueella (Inari, Sodankylä, Savukoski alueella, ks. kartta 2)?

noin _____ vrk **tai** _____ tuntia

→ asun lähialueella → siirry kysymykseen 3 a.

Jos vastasit edelliseen kysymykseen (2b) **enemmän kuin 1 vrk**, niin kuinka monta kertaa olet vierailut tai suunnittelet vierailevasi Urho Kekkosen kansallispuistossa tämän matkasi aikana?

_____ kertaa

3. Jos yövyit tai aiot yöpyä...

(muussa tapauksessa siirry kysymykseen 4)

a. Urho Kekkosen kansallispuistossa (ks. kartta 1), niin montako yötä vietit tai vietät

autiotuvassa _____ yötä

varaus/vuokratuvassa _____ yötä

omassa majoitteessa (telta tms.) _____ yötä

muualla, missä _____ yötä

b. Urho Kekkosen kansallispuiston lähialueella (ks. kartta 2), niin montako yötä vietit tai vietät

hotellissa _____ yötä

vuokramökissä _____ yötä

omassa mökissä _____ yötä

asuntoautossa tai -vaunussa _____ yötä

omassa majoitteessa (telta tms.) _____ yötä

vakituksessa asunnossa _____ yötä

muualla, missä? _____ yötä

4. Missä päin Urho Kekkonen kansallispuistoa (ks. kartta 1) vierailit tai suunnittelet vierailevasi tällä käynnillä? (merkitse tarvittaessa useampi kohta)

- Tankavaara
 Saariselän lähialue
 Kiilopään lähialue
 Puiston keskiosat (esim. Luirojärvi, Sokosti)
 Puiston pohjoisosat (esim. Aittajärvi, Raja-Jooseppi)
 Puiston eteläosat (esim. Orponen, Marivaara)
 Puiston kaakkoiskulma (esim. Kemihaara, Nuortti)
 Puiston itäosat (esim. Kiertämä, Anteri, Jauru)
 muualla, missä? _____

5a. Millä kulkuneuvoilla matkustit kotoasi Urho Kekkonen kansallispuistoon?

(merkitse kaikki käyttämäsi kulkuneuvot)

- 1 henkilöauto   5 juna
 2 asuntovaunu/matkailuauto   6 lentokone
 3 linja-auto   7 moottoripyörä
 4 tilausbussi (ryhmämatka)   25 lihasvoimin (kävellen
 99 muu, mikä?   hiihtäen, pyöräillen...)

5b. Mitä yllä valitsemistasi kulkuneuvoista käytit viimeksi?

Merkitse numero → _____

6. Minkälainen on seurueesi tällä käynnilläsi Urho Kekkonen kansallispuistossa?

olen yksin → siirry kysymykseen 8.

seurueen koko yhteensä _____ henkilöä

(vastaaja mukaan luettuna) joista _____

alle 15-vuotiaita? _____ henkilöä

alle 15-vuotiaiden syntymävuodet (jos _____

kaikki lähes saman ikäisiä, ilmoita yleisin _____

syntymävuosi) _____

liikuntaesteisiä? _____ henkilöä

7. Mistä seurueesi pääosin koostuu tällä käynnilläsi Urho Kekkonen kansallispuistossa?

(valitse parhaiten kuvaava vaihtoehto)

- oman perheen jäsenistä
 muista sukulaisista
 ystävistä
 työtovereista
 koululuokasta
 päiväkotiryhmästä
 opiskeluryhmästä
 eläkeläisryhmästä
 ohjelmanpalveluyrityksen asiakkaista
 kerhosta, yhdistyksestä tms.
 jostakin muusta, mistä? _____

8. Kuinka tärkeitä seuraavat asiat ovat tai olivat sinulle tällä käynnilläsi Urho Kekkonen kansallispuistossa?

(vastaa jokaiseen vaihtoehtoon)

(5 = erittäin tärkeää, 4 = melko tärkeää, 3 = ei kumpaakaan, 2 = ei kovin tärkeää, 1 = ei lainkaan tärkeää)

	erittäin tärkeää	5	4	3	2	1	ei lainkaan tärkeää
luonnon kokeminen	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
maisemat	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
mahdollisuus olla itsekseen	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
henkinen hyvinvointi	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
poissa melusta ja saasteista	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
rentoutuminen	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
tutustuminen uusiin ihmisiin	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
yhdessäolo oman seurueen kanssa	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
aikaisemmat muistot	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
alueeseen tutustuminen	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
luonnosta oppiminen	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
omien taitojen kehittäminen	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
kuntoilu	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
jännityksen kokeminen	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
alueen kulttuuriperintöön tutustuminen	☐	☐	☐	☐	☐	☐	

9a. Mitä pääasiassa teit tai aiot tehdä Urho Kekkonen kansallispuistossa tällä käynnilläsi?

(merkitse tarvittaessa useampi vaihtoehto)

- 1 kävely   11 sienestys   22 murtomaahiihto laduilla
 2 sauvakävely   12 kasviharrastus   27 lumikenkäkävely
 3 lenkkeily   13 opetukseen liittyvä käynti   34 vaellus (yöpyminen maastossa)
 4 retkeily (päiväretki)   14 käynti luontokeskuksessa   36 metsästys
 5 luonnon tarkkailu   15 luontovalokuvaus   83 luontopolkuun tutustuminen
 6 eväsretkeily   16 partioretki   86 opastettu retki
 7 pyöräily   17 leirikoulu   88 kulttuuriperintöön tutustuminen
 8 kalastus   18 koiran kanssa ulkoilu   121 geokätköily
 9 lintuharrastus   19 suunnistus   231 leijahihti
 10 marjastus   20 telttailu tai muu leirytyminen maastossa   999 muu, mikä?

9b. Mikä valitsemasi vaihtoehto oli tai on mielestäsi kaikkein tärkein tällä käynnilläsi? numero → [_____]

10a. Mitä mieltä olet käyttämäsi palveluiden, rakenteiden ja ympäristön laadusta tämänkertaisella käynnilläsi Urho Kekkonen kansallispuistossa?

Vastaa jokaiseen kohtaan ja arvioi tällä käynnillä käyttämäsi palvelun tai rakenteen laatu. Mikäli et ole käyttänyt palvelua tai rakennetta tällä käynnilläsi, rastita vaihtoehto "en ole käyttänyt palvelua".

(5 = erittäin hyvä, 4 = melko hyvä, 3 = keskinen, 2 = melko huono, 1 = erittäin huono)

	erittäin hyvä		erittäin huono		en ole käyttänyt	
	5	4	3	2	1	
pysäköintipaikat	☐	☐	☐	☐	☐	☐
lähialueen tiestö	☐	☐	☐	☐	☐	☐
reittien opastetut (myös risteyskartat)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
polku- ja/tai latureitistö	☐	☐	☐	☐	☐	☐
polku- ja/tai latuviitoitukset	☐	☐	☐	☐	☐	☐
tulentekopaikat ja laavut	☐	☐	☐	☐	☐	☐
polttopuut tuvilla ja tulipaikoilla	☐	☐	☐	☐	☐	☐
yleisökäymälät kansallispuistossa	☐	☐	☐	☐	☐	☐
jätehuollon toteutus ja ohjeistus	☐	☐	☐	☐	☐	☐
erityistarpeiden huomioon ottaminen (reittien kuljettavuus, turvallisuus, opasteet yms.)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
esitteet ja opaskirjat	☐	☐	☐	☐	☐	☐
kansallispuiston www-sivut (luontoon.fi, retkikartta.fi)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
ennakkoinformaatio	☐	☐	☐	☐	☐	☐
autio- ja varaustuvat kansallispuistossa	☐	☐	☐	☐	☐	☐
kansallispuiston palvelut sosiaalisessa mediassa	☐	☐	☐	☐	☐	☐
yrittäjien tuottamat palvelut (esim. kahvilat ja ohjelmapalvelut)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
reittien ja rakenteiden turvallisuus	☐	☐	☐	☐	☐	☐
yleinen turvallisuus	☐	☐	☐	☐	☐	☐
yleinen siisteys	☐	☐	☐	☐	☐	☐
maiseman vaihtelevuus	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Tankavaaran luontokeskus, palvelut	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Palvelupiste Kiehin, palvelut	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Savukosken opastuskeskus, palvelut	☐	☐	☐	☐	☐	☐
jokin muu, mikä? _____	☐	☐	☐	☐	☐	☐

10b. Kuinka tyytyväinen olet kokonaisuudessaan Urho Kekkonen kansallispuiston palveluiden ja rakenteiden määrään?

(5= erittäin tyytyväinen, 4=melko tyytyväinen, 3=ei kumpikaan, 2=melko tyytymätön, 1=erittäin tyytymätön)

5 4 3 2 1

erittäin tyytyväinen   erittäin tyytymätön

11. Täytyivätkö tähän käyntiin Urho Kekkonen kansallispuistossa liittyvät odotuksesi seuraavien asioiden suhteen?

(5 = erittäin hyvin, 4 = melko hyvin, 3 = keskinen, 2 = melko huonosti, 1 = erittäin huonosti)

	erittäin hyvin		erittäin huonosti		
	5	4	3	2	1
luonnonympäristö	☐	☐	☐	☐	☐
harrastusmahdollisuudet	☐	☐	☐	☐	☐
reitit ja rakenteet	☐	☐	☐	☐	☐

12. Onko Urho Kekkonen kansallispuisto tällä matkalla...

- matkasi ainoa tai tärkein kohde?
- yksi matkasi suunnitelluista kohteista?
Muita kohteita ovat: _____
- ennalta suunnittelematon kohde matkan varrella?
Matkasi pääkohde/pääkohteet ovat: _____

13. Rahankäyttö

Oletko käyttänyt / tuletko käyttämään rahaa tähän matkaan liittyviin erilaisiin menoihin Urho Kekkonen kansallispuistossa tai sen lähialueella? (Inarin, Sodankylän tai Savukosken kunnat)

- kyllä (→ vastaa alla oleviin kysymyksiin)
- en (→ siirry kysymykseen 14)

Ilmoita rastittamalla, arvioitko tässä

- henkilökohtaiset kulusi sekä osuutesi seurueen yhteisistä kuluista **VAI**
- perheen tai seurueen kokonaiskulut.

Kyseessä on matkatoimiston tai muun matkanjärjestäjän järjestämä pakettimatka, jonka hinta on _____ €
→ Ilmoita tämän lisäksi alla **muut** kulusi kansallispuistossa ja sen lähialueella.

Ilmoita alla (kohdat A-G), paljonko **tähän matkaan** liittyviä kuluja sinulla on ollut ja arviolta tulee olemaan Urho Kekkonen kansallispuistossa ja sen lähialueella. (Kirjaa riville 0 (nolla), jos sinulla ei ole kyseiseen kohtaan kuuluvia kuluja.)

A polttoaine- ja muut huoltamo-ostokset _____ €

B paikallismatkojen kustannukset (esim. paikalliset bussi- tai taksimatkat) _____ €

C ruoka- sekä muut vähittäiskauppaostokset _____ €

D kahvila- ja ravintolaostokset _____ €

E majoittuminen _____ €

F ohjelma- ja virkistyspalvelut (esim. opastetut retket, pääsymaksut tilaisuuksiin ja näyttelyihin) _____ €

G muut menot (esim. varusteiden ja välineiden vuokrat) _____ €

14. Kuinka usein olet käynyt Urho Kekkonen kansallispuistossa ennen tätä käyntiä?

(vastaa kaikkiin soveltuviin kohtiin)

tämä on ensimmäinen kerta

viimeisen viiden vuoden aikana _____ kertaa

milloin ensimmäisen kerran? v. _____

milloin viimeksi? v. _____

15. Onko jokin seuraavista asioista häirinnyt Sinua tämänkertaisella käynnilläsi Urho Kekkonen kansallispuistossa?

(vastaa jokaiseen vaihtoehtoon)

(5 = ei lainkaan, 4 = melko vähän, 3 = keskinkertaisesti, 2 = melko paljon, 1 = erittäin paljon)

	ei lain- kaan	5	4	3	2	1	erittäin paljon
maaston kuluneisuus	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
maaston roskaantuneisuus	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
liiallinen kävijämäärä	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
muiden kävijöiden käyttäytyminen	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
jokin muu, mikä?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	

16. Missä määrin koet tämänkertaisen käyntisi Urho Kekkonen kansallispuistossa vaikuttaneen yleiseen terveydentilaasi ja hyvinvointiisi seuraavilla osa-alueilla?

(Vastaa jokaiseen kohtaan ja valitse se vaihtoehto, joka parhaiten kuvaa tuntemuksiasi. 5 = täysin samaa mieltä, 4 = jokseenkin samaa mieltä, 3 = ei samaa eikä eri mieltä, 2 = jokseenkin eri mieltä, 1 = täysin eri mieltä)

	täysin samaa mieltä	5	4	3	2	1	täysin eri mieltä
Sosiaalinen hyvinvointini lisääntyi (esim. työkyvyn edistyminen, ihmissuhteiden lujittuminen, yksin tai yhdessä tekemisestä nauttiminen)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
Psyykinen hyvinvointini lisääntyi (esim. tyytyväisyys elämään, mielialan kohentuminen, palautuminen henkisestä uupumuksesta, uuden oppiminen)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
Fyysinen hyvinvointini lisääntyi (esim. luonto-aistimuksista nauttiminen, fyysisen kunnon ylläpito, uusien taitojen omaksuminen, fyysinen hyvä olo)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	

17. Minkä arvoiseksi arvoisit rahassa mitattuna Urho Kekkonen kansallispuistossa kokemasi terveys- ja hyvinvointivaikutukset?

Voit esimerkiksi verrata rahallista arvoa kaupallisiin hyvinvointipalveluihin ja -tuotteisiin (kuntosalikäynti 5 €, kylpyläkäynti 2,5 tuntia 20 €, hieronta 60 min 50 €, hemmottelupäivä kylpylässä erilaisilla hoidoilla 200 €), erilaisiin kulttuuripalveluihin (elokuviissa käynti 12 €, konsertti 100 €) tai matkoihin (kotimaan matka 500 €, ulkomaanmatka 3000 €).

_____ €

KIITOKSIA VASTAUKSISTASI!

Mikäli haluat esittää muita ajatuksiasi, niin kirjoita niitä tähän.

---

18. Miten pitkän matkan olet liikkunut tai aiot liikkua omin voimin tällä käynnilläsi Urho Kekkonen kansallispuistossa?

(voit merkitä useamman vaihtoehdon)

☐ patikoiden	yht. _____ km
☐ pyöräillen	yht. _____ km
☐ hiihtäen	yht. _____ km
☐ lumikenkäillen	yht. _____ km
☐ muuten, miten?	_____ yht. _____ km

19. Pysyvän asuinpaikkasi postinumero ja asuinkuntasi?

[_____] _____

20. Sukupuoli?

mies nainen

21. Syntymävuosi?

[_____]

22. Ammatillinen koulutus? (merkitse korkein taso)

- ammattikoulu
- opistotasoinen tutkinto
- alempi yliopisto- tai korkeakoulututkinto
- ylempi yliopisto- tai korkeakoulututkinto
- ei ammatillista tutkintoa

23a. Oletko jakanut tai aiotko jakaa kokemuksiasi sosiaalisessa mediassa tästä kansallispuistovierailusta?

kyllä en

23b. Mitä sosiaalisen median alustaa käytät, kun jaat kokemuksiasi tästä kansallispuistovierailusta? (merkitse tarvittaessa useampi kohta)

☐ Facebook	☐ Instagram
☐ Twitter	☐ Flickr
☐ muu, mikä? _____	

23c. Jaatko sijaintisi tämänkertaisen päivitystesi yhteydessä? (merkitse tarvittaessa useampi kohta)

- kännykän paikannuksella
- mainitsemalla paikannimen
- käyttämällä hashtagia
- en kerro sijaintia
- en osaa sanoa

Uusimmat Metsähallituksen luonnonsuojelujulkaisut

Sarja A

- No 226 Vösa, R., Högmander, J., Nordström, M., Kosonen, E., Laine, J., von Numers, M. & Rönkä, M. 2017: Saaristolinnuston historia, kannankehitys ja nykytila Turun saaristossa. 310 s.
- No 227 Kurvinen, L. & Westerborn, M. 2017: Allien syyslevähdysalueiden vedenalaiset inventoinnit Porkkalassa. 45 s.

Sarja B

- No 229 Lehtonen, L. 2017: Nuuksion kansallispuiston kävijätutkimus 2015–2016. 74 s.
- No 230 Kuusisto, K., Erkkonen, J. & Ylläsjärvi, J. 2017: Pallas–Yllästunturin kansallispuiston kävijätutkimus 2016. 91 s.
- No 231 Rautava, E. 2017: Teijon kansallispuiston kävijätutkimus 2015. 73 s.
- No 232 Pakkanen, A. 2017: Pyhä–Luoston kansallispuiston kävijätutkimus 2015–2016. 93 s.
- No 233 Karppinen, P. 2017: Punkaharjun ja Puruveden alueen kävijätutkimus 2016–2017. 72 s.
- No 234 Mäkyinen, A. 2017: Merenkurkun saariston maailmanperintöalueen kävijätutkimus 2017. 63 s.
- No 235 Veteläinen, T. 2017: Rokuan kansallispuiston ja luonnonsuojelualueiden kävijätutkimus 2017. 70 s.
- No 236 Malinen, M., Mikkola, M. & Tuomaala, T. 2018: Aulangon luonnonsuojelualueen kävijätutkimus 2016–2017. 64 s.
- No 237 Vehkaoja, M. & Nykänen, A. 2018: Saaristomeren ja Pohjanlahden tärkeät hylkeenmetsästys- ja kalastusalueet. 40 s.
- No 238 Vehkaoja, M. & Nykänen, A. 2018: Viktiga säljaks- och fiskeområden i Skärgårdshavet och Bottniska viken. 40 s.
- No 239 Kyrönviita, M. & Tuomaala, T. 2018: Päijänteen kansallispuiston kävijätutkimus 2017. 66 s.
- No 240 Hänninen, M. 2018: Repoveden kansallispuiston kävijätutkimus 2017–2018. 87 s.
- No 241 Pellikka, J., Artell, J., Rautiainen, M. & Putaala, A. 2018: Valtion maiden kanaintulupametsästäjät. 51 s.

Sarja C

- No 162 Metsähallitus 2018: Puljun erämaan Natura 2000 -alueen hoito- ja käyttösuunnitelma. 83 s.
- No 163 Metsähallitus 2018: Saarijärven vanhojen metsien hoito- ja käyttösuunnitelma 2011–2025. 80 s.
- No 164 Metsähallitus 2018: Vintilänkairan, Koitelaisen ja Pomokairan Natura 2000 -alueiden hoito- ja käyttösuunnitelma. 75 s.

ISSN-L 1235-8983
ISSN (VERKKOJULKAISU) 1799-5388
ISBN 978-952-295-228-8 (PDF)
JULKAISUT.METSA.FI